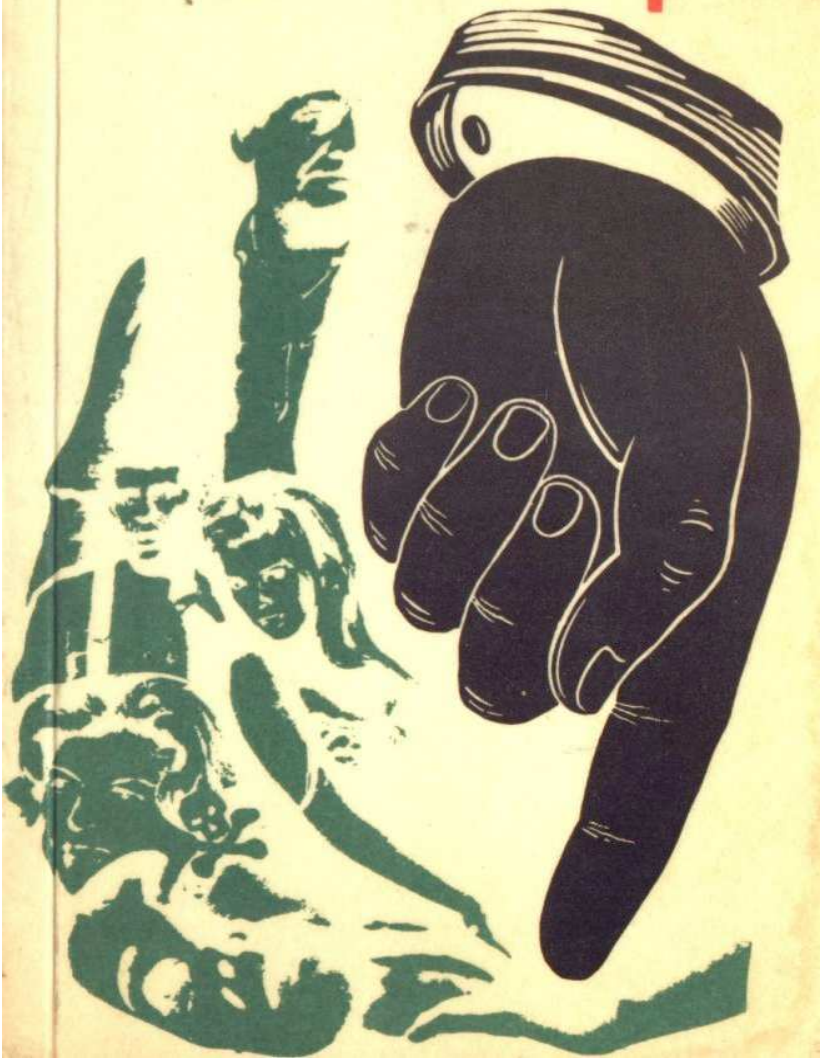
agatha christie

hroziaci prst

Agatha Christie

HROZIACI PRST

Prvá kapitola

1.

Keď ma konečne zbavili obväzov, keď sa ma lekári už dosýta nasekírovali, ošetrovateľky naučili, ako mám opatrne hýbať údmi, a ja už som bol celkom zhnusený, že so mnou hovoria vlastne ako s deckom, vtedy mi Marcus Kent povedal, že by bolo najlepšie, keby som odišiel na vidiek.

„Dobrý vzduch, pohodlný život, nič nerobiť - to je jediný recept pre teba. Tvoja sestra dá na teba pozor. Jesť, spať a vegetovať ako rastlinná ríša."

Neopýtal som sa ho, či ešte budem môcť lietať. Sú otázky, ktoré radšej nepoložíte, lebo sa obávate, že by vám na ne neodpovedali. Za posledných päť mesiacov som sa takisto nikdy neopýtal, či budem odsúdený ležať po celý život na chrbte. Bál som sa, že ma sestrička bude pokrytecky ubezpečovať o opaku. „Čo je to za otázka! Ale choďte! Že sa nehanbíte! Takto rozprávať pacientom nedovolíme!"

Neopýtal som sa teda - a bolo to dobre. Nestal som sa bezmocnou kalikou. Mohol som hýbať údmi, stáť, napokon aj pokročiť pár krokov, aj keď som sa na roztrasených kolenách - podošvy som mal akoby z vlny - cítil trochu dobrodružne, ako batoľa učiace sa drobčiť, no dobre, bola to iba slabosť a nezvyk, a to všetko prejde

Marcus Kent, typický lekár, mi odpovedal aj na to, na čo som sa ani nepýtal.

„Postupne sa zotavíš úplne," vyhlásil. „Do utorka, do poslednej definitívnej prehliadky, sme si tým neboli istí, ale teraz ti to už môžem povedať celkom zodpovedne. No - bude to zdĺhavá záležitosť. Bude to zdĺhavé, a ak tak môžem povedať, únavné. Keď ide o uzdravenie nervov a svalstva, musí telu pomáhať mozog. Akákoľvek netrpezlivosť,

akékoľvek rozčúlenie by pôsobilo negatívne. Ak budeš čokoľvek robiť, nerob to prirýchlo. Inakšie sa znova ocitneš v sanatóriu. Teraz musíš žiť pomaly a pokojne, tempo je ‚legato'. Musíš si zotaviť nielen telo, ale aj nervy oslabené od drog, ktorými sme ťa tak dlho museli udržiavať pri živote.

Preto ti odporúčam, choď na vidiek, najmi si tam dom, zaujímaj sa o miestne záležitosti, miestne škandály, i o dedinské klebety. Hlboko a úprimne sa zaoberaj svojimi susedmi. Ak ti môžem navrhnúť, choď na také miesto, kde by si v okolí nemal nijakých známych."

Prikývol som. „Už som na to myslel," povedal som.

V duchu som si nevedel predstaviť nič neznesiteľnejšie ako svoju stálu spoločnosť, ktorej členovia človeka obskakujú, prejavujú mu všetky sympatie a rozprávajú len o svojich záležitostiach.

„Jerry, vyzeráte skvele, no nie? Ohromne. Drahý, musím vám porozprávať - viete, čo zasa vyviedol Buster?" Nie, to nie je nič pre mňa. Psi sú múdrejší. Utiahnu sa do tichého kúta, lížu si rany a neukážu sa svetu skôr, kým nie sú zasa celkom v poriadku.

A tak sa stalo, že sme sa s Joannou zúrivo preberali v bombastických chválorečiach realitných agentov o majetkoch vo všetkých kútoch Británie, až sme sa rozhodli pre Little Furze v Lymstocku, pre jeden z domov, ktorý si „môžeme" prezrieť, a to najmä preto, lebo sme ešte y Lymstocku nikdy neboli a v okolí sme nikoho nepoznali.

A keď Joanna videla Little Furze, hneď vyhlásila, že práve takýto dom potrebujeme.

Ležal asi pol míle za Lymstockom, na ceste vedúcej do slatín. Bol to solídny biely dom so šikmou viktoriánskou verandou natretou vyblednutou zelenou farbou. Bol odtiaľ príjemný pohľad na svah pokrytý šedivníkom, za ktorým naľavo čnel vrchol lymstockej kostolnej veže.

Dom patril dvom starým pannám, slečnám Bartonovým, z

ktorých bola nažive už len jedna, mladšia, slečna Emily.

Slečna Emily Bartonová bola okúzľujúca drobná stará pani, ktorá neuveriteľne pristala k svojmu domu. Jemným ospravedlňujúcim tónom vysvetlila Joanne, že ešte nikdy neopustila svoj dom, naozaj nikdy na to ani nepomyslela, „ale vidíte, moja drahá, dnes je všetko inak - dane, pravdaže, potom aj moje finančné prostriedky a účastiny, o ktorých som si vždy myslela, že sú také spoľahlivé, veď mi niektoré odporúčal sám bankový riaditeľ, a veru nestoja za nič v dnešných časoch - úplne cudzích, samozrejme! A potom má človek také ťažkosti! Nerada sa zmierujem s myšlienkou (som presvedčená, že ma pochopíte, moja drahá, a nebudete mi tieto slová zazlievať, vyzeráte taká láskavá), že prenechávam svoj dom cudzím - no niečo treba podniknúť, a naozaj, keď som vás videla, bola som skoro rada pri pomyslení, že to budete vy - viete, pýta sa sem - mladý život. A musím sa vám priznať, že som sa veľmi vzpierala myšlienke, že by tu mal bývať nejaký muž!"

Keď dospeli až sem, Joanna musela spomenúť, že prídem aj ja, a prečo. Slečna Emily to pochopila veľmi dobre.

„Ach, drahá, veď viem. Aké smutné! Letecké nešťastie? Akí sú udatní títo mladí muži! A teraz bude váš brat vlastne invalidom."

Toto pomyslenie akoby utešilo milú drobnú dámu. Emily Bartonová ma asi nezahrnula do celkového počtu chlapských bytostí, ktorých sa bála. Nesmelo sa vyzvedala, či fajčím.

„Ako z komína," povedala Joanna. „Ale musím vás upozorniť, že fajčím aj ja."

„Samozrejme, pravdaže. Aké hlúpe odo mňa! Viete, obávam sa, že nekráčam s duchom času. Všetky moje sestry boli staršie ako ja a drahá mamička žila až do veku deväťdesiatsedem rokov - predstavte si! - a bola veľmi zvláštna. Áno, áno, dnes fajčí každý. Jediné, čo ma mýli, že v dome nie sú popolníky."

Joanna jej povedala, že prinesie veľa popolníkov, a dodala s úsmevom: „Nebudeme klásť ohorky cigariet na váš pekný

nábytok, sľubujem vám to. Nič ma tak nevie rozzúriť, ako keď vidím, že to niekto robí."

Toto sme teda vyriešili a prenajali sme Little Furze na šesť mesiacov s právom predĺžiť nájom o ďalšie tri a Emily Bartonová vysvetlila Joanne, že ona bude teraz bývať veľmi príjemne, lebo sa nasťahuje do izieb, ktoré patria jej starej slúžke, čo posluhovala pri stole, „k mojej vernej Florence", ktorá sa vydala „po pätnásťročnej službe u nás. Také milé dievča a jej manžel pracuje v stavebníctve. Majú pekný domček na Hlavnej ulici a hore dve prekrásne izby, kde budem mať najväčšie pohodlie, a Florence sa bude tak tešiť."

Všetko bolo teda, zdá sa, v najlepšom poriadku, zmluva bola podpísaná a my s Joannou sme riadne pricestovali a usídlili sa. Slúžka slečny Emily Bartonovej, Partridge, povedala, že nedbá, ostane, ale že by sme sa mali postarať o posluhovačku, „dievča", ktoré potom prichádzalo každé ráno a vyzeralo trochu pomätené, ale milé.

Partridge, chudá, odmeraná ženská stredného veku, varila skvele a aj keď bola proti neskorým večeriam (slečna Emily si zvykla ďobnúť len čosi ľahké, nejaké varené vajíčko), predsa sa nám prispôsobila, ba zašla tak ďaleko, že pripustila a priznala, že potrebujem regenerovať svoje sily.

Keď sme sa už usídlili a bývali sme v Little Furze týždeň, prišla slávnostne slečna Emily Bartonová a zanechala nám svoju vizitku. Jej príklad potom nasledovala advokátova žena pani Symmingtonová, slečna Griffithová, lekárova sestra, pani Dane Calthropová, vikárova žena, a pán Pye z Prior Endu.

Joanna bola veľmi dojatá

„Nevedela som," povedala užasnutým hlasom, „že sa tu ľudia pri návštevách predstavujú vizitkami."

„To preto, moja milá," povedal som jej, „že nevieš vôbec nič o vidieku."

„Hlúposť. Voľakedy som strávila množstvo víkendov s takýmito ľuďmi."

„Nebýva to všade rovnako," povedal som.

Som o päť rokov starší ako Joanna. Pamätám sa ešte ako dieťa na veľký biely ošarpaný neporiadny dom, ktorý nám patril aj s poľami, bežiacimi popri rieke. Pamätám sa na popínavé rastliny pod sieťou malinových kríkov, ktorých sa nikdy nedotkla ruka záhradníka, na pach bieleho prachu na cestičke pred koniarňou, na oranžovú mačku, ktorá ju prebehla, a na zvuk kopýt koní, ktoré si voľačo vyklopkávali v koniarni.

Keď som mal sedem rokov a Joanna dva, presťahovali sme sa s tetou do Londýna a od tých čias sme Vianoce a veľkonočné sviatky trávili tam, chodievali sme na pantomímu a do divadiel, do kín a na výlety do Kensingtonských záhrad, kde boli člny, a neskoršie sme sa tam aj korčuľovali. V auguste nás vždy zobrali do nejakého hotela na morskom pobreží.

Zamyslel som sa nad tým a začalo ma hrýzť svedomie, keď som si uvedomil, aký sa zo mňa stal sebecký a egocentrický invalid.

„Obávam sa, že to bude pre teba na zúfanie. Bude ti všeličo chýbať," povedal som Joanne znepokojený.

Joanna je totiž veľmi pôvabná a veľmi veselá, miluje tanec a koktaily, má rada ľúbostné záležitosti a rada sa preháňa na autách, ktoré majú veľa konských síl.

Joanna sa zasmiala a povedala, že jej to vôbec nebude prekážať.

„Naozaj som rada, že som sa toho všetkého zbavila. Už som mala dosť celej tej spoločnosti a veru by si mohol uznať, že prípad s Paulom ma naozaj veľmi zničil. Bude mi dlho trvať, kým sa z toho dostanem."

V tomto smere som bol skeptický. Joannine ľúbostné aféry sa rozvíjali stále rovnako. Vždy sa šialene zbláznila do nejakého totálne slabošského mladíka, ktorého pokladala za neuznávaného génia. Počúvala jeho nekonečné náreky a robila všetko možné, aby sa mu dostalo uznania. Potom, keď sa prejavil ako nevďačník, bola hlboko ranená a hovorila, že má

zlomené srdce - kým sa na obzore neobjavil ďalší žiarivý mladý muž, čo sa obvykle stalo asi tak o tri týždne!

Nebral som teda Joannino zlomené srdce veľmi vážne. No pobadal som, že život na vidieku berie moja pôsobivá sestrička ako novú hru.

„Rozhodne však vyzerám výborne, no nie?"

Kriticky som ju preskúmal a nemohol som odporovať.

Joanna sa obliekala (u Mirotina) na spôsob „le Sport". To znamená, že mala na sebe sukňu s výstrednými a absurdnými kockami. Tesne jej obopínala boky; hore mala zvláštnu priliehavú jerseyovú blúzku s krátkymi rukávmi a tirolským vzorom. Na nohách jemné hodvábne pančuchy a akési exkluzívne, celkom nové pevné topánky.

„Hej," povedal som, „ale to všetko je absolútne nesprávne. Mala by si nosiť veľmi starú tweedovú sukňu, najradšej špinavozelenú alebo vyblednuto hnedú. K tomu pekný kašmírový sveter, ktorý by to doplňoval, hádam aj kardiganový kabátik, a mala by si si založiť plstený klobúk, natiahnuť hrubé ponožky a na to staré topánky. Potom, iba potom by si zapadla do atmosféry lymstockej Hlavnej ulice a nevynímala by si sa ako teraz." Dodal som: „A tvár - ani tú nemáš v poriadku!"

„Čo je na nej nie v poriadku? Vzala som si predsa vidiecky odtieň make-up číslo dva."

„Veď práve to," povedal som, „keby si žila v Lymstocku, naniesla by si si na tvár len trochu púdru, aby si odstránila lesk z nosa, prípadne len ľahký nádych rúžu - nie veľmi zdôraznený - a rozhodne by si si mala pestovať celé obočie, nielen štvrtinu z neho."

Joanna sa klokotavo rozosmiala a vyzerala veľmi pobavene.

„Nazdávaš sa, že ma budú pokladať za hroznú?" pýtala sa.

„Nie," povedal som. „Práve naopak."

Joanna skončila prieskum vizitiek, ktoré zanechali naši návštevníci. Jedine vikárova žena mala to šťastie, alebo hádam nešťastie, že zastihla Joannu doma.

Joanna mrmlala:

„Prichodí mi to trochu ako Šťastná rodina, pravda?

Pani Zákon, sudcova žena, pani Dóza, lekárova dcéra, a tak ďalej." A s nadšením dodala: „Mám dojem, Jerry, že toto je nádherné miesto! Taký milý a smiešny starý svet. Tu si človek ani nevie predstaviť, že by sa mohlo prihodiť niečo nepríjemné, pravda?"

Hoci som vedel, že je to nezmysel, súhlasil som s ňou. V takom mestečku, ako je Lymstock, sa nemôže stať nič nepríjemné. Cudné, keď si pomyslím, že práve o týždeň sme dostali prvý list.

2.

Vidím, že som začal zle. Neopísal som Lymstock a nemožno porozumieť môjmu príbehu, kým sme nepochopili, čo je Lymstock.

Tak aby som začal. Lymstock má svoje korene v minulosti. Voľakedy v časoch normandských vpádov bol veľmi dôležitým miestom. Dôležitým hlavne z cirkevného hľadiska Lymstock má kláštor, ktorý sa pýši dlhou listinou ambicióznych a mocných predstavených. Miestni lordi a baróni, žijúci v okolí, im udeľovali výsady a zanechávali kláštoru niektoré svoje latifundiá. Lymstocký kláštor vzrastal a bohatol, stával sa dôležitým a po mnohé stáročia predstavoval v tomto kraji moc. Avšak stalo sa, že Henrich VIII. v pravý čas zasiahol do osudu súčasníkov. Od tých čias dominoval mestu zámok. Mesto nestratilo svoj význam. Malo výsady, privilégiá a svoju dôležitosť.

No potom, niekoľko rokov po začiatku 17. storočia, vlna pokroku zatisla Lymstock do pozadia. Zámok sa rozpadal. Lymstocku sa nepriblížili ani železnice ani hlavné cesty. Zmenil sa na maličké vidiecke trhové mestečko, bezvýznamné a zabudnuté, za ktorým sa rozprestierali široké rašeliniská a

ktoré obklopovali pokojné farmy a polia.

Trh tu býval raz týždenne a vtedy cesty a chodníčky prehradili colnou reťazou. Dvakrát ročne usporiadali neveľké konské dostihy, na ktorých pretekali len veľmi slabé kone. Mestečko malo rozkošnú hlavnú ulicu so vznešenými domami, položenými ďalej od cesty, ktorým trochu nepristalo, že prízemné okná boli ovešané hroznami alebo zeleňou a ovocím. V meste bol dlhý, rozťahaný obchod s textilom, veľké a akési čudné železiarstvo, honosný poštový úrad a zhluk bližšie neurčiteľných obchodov, dvaja konkurujúci si mäsiari a jeden veľkoobchodný dom. Mali lekára, advokátsku kanceláriu pánov Galbraith, Galbraith a Symmington, nádherný a prekvapujúco veľký kostol, postavený roku 1420, ktorý niesol stopy určitých saxonských prvkov, novú škaredú školu a dva hostince.

Taký bol Lymstock a každý, kto tam čosi znamenal, nabádaný Emily Bartonovou, nás pozýval na návštevu a Joanna v pravý čas vrátila nové rukavice, lebo jej neveľmi pristali k velvetovej barete.

Nám tu všetko pripadalo skoro ako v rozprávke, bolo to príjemné rozptýlenie. Nehodlali sme tu ostať celý život. Bola to pre nás len epizóda. Chcel som sa presne držať predpisov svojho lekára a začal som sa teda zaujímať o susedov.

Pre Joannu i mňa to bola veľká zábava. Spomenul som si, že mi Marcus Kent nakázal, aby som sa zabával na dedinských klebetách a miestnych škandáloch. Naozaj mi ani na um neprišlo, akým spôsobom sa o nich dozviem.

Bolo to čudné, no keď prišiel onen list, obidvaja sme sa na ňom veľmi pobavili.

Pamätám sa, že nám ho doručili, práve keď sme raňajkovali. Lenivo som ho poobracal v rukách, ako to človek robí, keď čas plynie pomaly a každú chvíľku treba plne využiť. Videl som, že je to list z nášho mestečka. Adresa bola napísaná strojom.

Otvoril som ho skôr než ďalšie dva listy s londýnskymi

pečiatkami, lebo v jednom z nich bol účet a druhý bol od trochu otravnej sesternice.

Dnu boli na liste papiera nalepené slová, poskladané z povystrihovaných tlačených písmen. Chvíľočku som sa na ne nevnímavo díval. Potom som však vytreštil oči.

Joanna sa práve mraštila nad nejakými účtami a pozrela na mňa.

„Čo je?" spýtala sa. „Čo sa stalo? Vyzeráš trochu ohromený."

V liste vyslovoval pisateľ surovými výrazmi názor, že Joanna a ja nie sme súrodenci, nie sme brat a sestra.

„Je to typický anonymný list," povedal som.

Ešte som sa nespamätal. V tichom zastrčenom Lymstocku by čosi také veru nik neočakával.

Joanna hneď prejavila o list živý záujem.

„Prečo nič nehovoríš? Čo je v ňom?"

Uvedomil som si, že v románoch sa anonymné listy s odporným obsahom ženám pokiaľ možno neukazujú, lebo ženy treba za každú cenu uchrániť pred otrasom, ktorý by mohol ohroziť ich jemný nervový systém.

S poľutovaním sa musím priznať, že mi ani na um nezišlo list Joanne neukázať. Podal som jej ho hneď.

Moja dôvera k nej bola oprávnená, lebo ju to nijako neotriaslo a prejavila iba pobavenie.

„Aká príšerná špina! Veľa ráz som počula o anonymných listoch, ale nikdy som nijaký nevidela. Sú vždy takéto?"

„Neviem ti povedať," povedal som. „Ani ja s tým nemám nijaké skúsenosti."

Joanna sa zachichotala.

„Jerry, asi si mal pravdu s tým mojím maľovaním. Myslím, že ma tu musia pokladať za skazenú ženskú!"

„A ešte k tomu fakt, že náš otec bol vysoký, mal tmavú tvár s prepadnutými škraňami a naša matka modrooká plavovláska a ja som sa podal na neho, a ty na ňu."

Joanna zamyslene prikývla.

„Áno, vôbec sa na seba neponášame. Nik by nás nepokladal za brata a sestru."

„Niekto nás už nepokladal," povedal som s dôrazom.

Joanna sa vyslovila, že je to strašná psina.

Zamyslene držala list za rožtek dvoma prstami, kývala ním a spýtala sa ma, čo urobíme.

„Nazdávam sa, že by bolo najsprávnejšie hodiť ho do ohňa s prudkým gestom odporu," povedal som.

Premenil som slovo na čin a Joanna tlieskala.

„Urobil si to skvele," dodala. „Vyzeral si ako na scéne. Aké šťastie, že máme oheň, pravda?"

„Keby som ho bol hodil do koša na odpadky, bolo by to oveľa menej dramatické," prisvedčil som. „Pravda, mohol som ho aj podpáliť zápalkou a pozorne sledovať, ako horí - alebo sledovať, ako pomaly horí."

„Keď chceš niečo podpáliť, nikdy sa ti to nechytí," povedala Joanna „Vždy to zhasne. Asi by si bol musel škrtať zápalku za zápalkou."

Vstala a pristúpila k oknu Zostala tam stáť, ,iba strmo ku mne zvrtla hlavu a povedala:

„Ktovie, kto to napísal?"

„Asi sa to nikdy nedozvieme," povedal som.

„Áno - asi nie." Chvíľu mlčala a potom povedala: „Keď tak o tom rozmýšľam, ani neviem, či je to naozaj také zábavné Vieš, myslela som, že nás tu majú radi."

„Veď nás určite majú," povedal som. „Toto je len výplod nejakého pološialeného mozgu."

„Aj ja sa tak nazdávam Bŕŕŕ, či je to odporné!"

Keď vyšla von na slnko, zapálil som si prvú cigaretu po raňajkách, a uvedomil som si, že má vlastne pravdu. Bolo to odporné Niekomu nebolo po vôli, že sme sem prišli - voľakto neznášal Joanninu uvoľnenú mladú svetácku krásu a pôvab - voľakto jej chcel ublížiť. Najlepšie by hádam bolo preniesť sa

cez to s úsmevom, ale v samej podstate to nebolo vôbec smiešne.

Onoho rána prišiel aj doktor Griffith Dohovoril som si s ním pravidelnú týždennú prehliadku Mal som rád Owena Griffitha Bol to tmavovlasý, ťažkopádny muž s nemotornými pohybmi, ale šikovnými, veľmi ušľachtilými rukami Rozprával úsečne a trhane a bol trochu plachý

Aby ma povzbudil, konštatoval, že sa zotavujem. Potom dodal:

„Cítite sa dobre, nie? Neviem, či sa mi to len vidí, ste akýsi tichý, alebo azda na vás dnes ráno trochu pôsobí počasie?"

„Ani nie," povedal som. „Dnes ráno sme priamo ku káve dostali vyslovene osočujúci anonymný list a ostala mi po ňom trochu odporná chuť v ústach."

Doktor pustil lekársku tašku na dlážku Na jeho chudej, počernej tvári sa prejavilo vzrušenie

„Chcete povedať, že aj vy ste dostali jeden z tých listov?"

To ma už zaujalo.

„Už sa tu niekedy predtým objavili?'"

„Áno Niekoľkokrát."

„Ach," povedal som, „teda tak. Mal som dojem, že sme tu ako cudzinci nevítaní."

„Nie, nie, to nemá s tým nič do činenia To je len .. " Odmlčal sa a potom sa opýtal: „Čo sa v ňom hovorí? Napokon ..." zapálil sa zrazu a upadol do pomykova, „azda by som sa ani nemal pýtať."

„Rád vám to poviem," povedal som. „V liste stálo, že toto moje luxusné nešťastie, ktoré som si doniesol so sebou, nie je moja sestra - ani zďaleka! A to je teda, môžem povedať, prekrútená verzia."

Počerná tvár sa mu stiahla zlosťou.

„Aké svinstvo! Vaša sestra však -- dúfam, že tým nebola frapovaná?"

„Joanna," povedal som, „vyzerá síce ako anjelik z vrcholca

vianočného stromčeka, no je to vyslovene moderná a dosť pevná žena. Pobavilo ju to. Ešte sa nikdy s ničím podobným nestretla."

„Dúfam pevne, že nie," povedal Griffith vrelo.

„No nech je už tak či onak," povedal som energicky, „veľmi dobre, že celú vec berie takto. Ako vyslovenú kuriozitu."

„Áno," povedal Owen Griffith. „Lenže ..."

Zarazil sa a ja som mu skočil do rečí:

„Veď to," povedal som „Lenže, čo lenže!"

„Lenže ťažkosť je v tom, že takéto veci pokračujú, keď sa už raz začali," povedal.

„To si viem predstaviť."

„Zrejme je to patologický prípad." Prikývol som. „Máte nejakú predstavu, kto sa za tým skrýva?"

„Nie, želal by som si, aby som to vedel. Viete, tento mor - tieto anonymné listy - vzniká z dvoch príčin. Alebo sú to jednotlivé prípady - pácha to jedna určitá osoba alebo skupina rudí, a je to, dalo by sa povedať, motivované, lebo majú jasnú príčinu závidieť, alebo sú zaujatí voči niekomu (alebo sa tak nazdávajú) a potom volia veľmi odporný spôsob, ako to prejaviť poza chrbát. Býva to podlé a odpudzujúce, ale nemusí to byť bezpodmienečne bláznivé a obvykle je dosť ľahké prísť na stopu pisateľovi - je to alebo prepustený sluha alebo žiarlivá žena a tak podobne. Alebo je to sústavné - a nie jednotlivé prípady, potom je to omnoho vážnejšie. Listy prichádzajú bárskomu a sú výplodom postupujúceho rozkladu pisateľovej mysle. Ako som povedal, je to absolútne patologický jav. A pomätenosť narastá. Napokon, pravdaže, vysliedite osobu, o ktorú ide, býva to často niekto mimoriadne neobľúbený a práve v tom to je. Lanského roku vybuchol takýto prípad na druhom konci nášho grófstva - listy sa zameriavali na vedúcu modistského oddelenia vo veľkom obchode s látkami. Bola to nenápadná, jemná žena - bola tam už veľa rokov. Na čosi podobné sa pamätám aj zo svojho posledného pôsobiska, na

severe - no tam to bolo motivované vyslovene osobnou nevraživosťou. Videl som už teda všelijaké podobné prípady a aby som povedal úprimne, hrozím sa toho!"

„Ťahalo sa to dlho?" opýtal som sa.

„Nemyslím. Pravdaže, ťažko povedať. Tí, čo dostávali takéto listy, sa nimi veľmi nechválili. Hádzali ich do ohňa."

„Aj ja som urobil takisto. Symmington, vedúci advokátskej kancelárie, ho tiež hodil do ohňa a zmienilo sa mi o tom aj pár mojich úbohých pacientov."

„A vždy išlo o to isté?"

„Áno, áno. Neustále sa v nich omieľa sexuálna téma. Má to vždy ten istý charakter." Uškrnul sa. „Symmingtona v liste obviňovali, že udržiava nedovolené styky so svojou úradníčkou - úbohou starou slečnou Ginchovou, ktorá už má dobre nad štyridsať, nosí cviker a zuby má ako králik. Symmington zaniesol list hneď na políciu. V liste, ktorý som dostal ja, ma obviňovali, že zneužívam svoje úradné lekárske postavenie so ženskými pacientkami, a zdôrazňovali sa v ňom detaily Všetky tieto listy sú trochu naivné a absurdné, sú však na neuverenie jedovaté.' Tvár sa mu zmenila, sprísnela. „Obávam sa, že je to stále to isté. No viete, môže to byť aj nebezpečné."

„Nazdávam sa, že áno."

„Nech je anonymný list akokoľvek surový, prekypujúci naivnou nevraživosťou, skôr alebo neskôr niektorý zasiahne svoj cieľ. A bohvie, čo sa potom môže stať. Veľmi sa obávam, aký vplyv to môže mať na nevyvinuté, podozrievavé, nevzdelané hlavy. Takíto ľudia veria všetkému, čo vidia na písme. A môžu byť z toho všelijaké komplikácie."

„List, ktorý som dostal ja, nemal veľmi literárny štýl," povedal som zamyslene, „dalo by sa povedať, že ho napísal ktosi celkom negramotný."

„Naozaj?" povedal Owen a odišiel.

Keď som potom neskoršie o tomto rozmýšľal, uvedomil som si, že sa ma toto „naozaj?" trochu dotklo.

Druhá kapitola

1.

Nemienim tvrdiť, že príchod anonymného listu mi nezanechal odpornú príchuť v ústach. Áno, zanechal. No vtedy som na to rýchlo zabudol. Nijako som to nebral vážne Ak si dobre spomínam, tuším som si povedal, že v zapadlých dedinách sa pravdepodobne takéto veci stávajú často. Možno sa za tým všetkým skrývala nejaká hysterka, ktorá chcela dramatizovať samu seba. Okrem toho, ak boli všetky tie listy také naivné a smiešne, ako ten, čo sme dostali, nemohli narobiť veľa škody.

K ďalšiemu incidentu, ak to tak smiem nazvať, došlo asi o týždeň neskoršie, keď mi Partridge so stiahnutými perami povedala, že Beatrice, ktorá chodievala na výpomoc len cez deň, dnes už nepríde.

„Tak sa mi vidí, pane," povedala Partridge, „že tomu dievčaťu čosi je."

Nevedel som dosť dobre, na čo Partridge naráža, no nazdával som sa (mylne), že Beatrice mala nejaké žalúdočné ťažkosti a Partridge bola príliš jemnocitná, aby sa o nich zmienila otvorenejšie. Vyslovil som poľutovanie a nádej, že jej čoskoro bude lepšie.

„Dievča je úplne v poriadku, pane," povedala Partridge. „Niečo sa jej dotklo."

„Ach," povedal som trochu pochybovačne.

„Dostala list," pokračovala Partridge. „Myslím, že v ňom boli nejaké narážky."

Partridge vytiahla obočie, aby zdôraznila posledné slovo, ktoré jasne robilo mňa zodpovedným za narážky, lebo súviseli so mnou. Ja by som síce ťažko spoznal Beatrice, keby som ju stretol v meste, veď som si ju ani dobre nevšimol, no

pochopiteľne ma to nahnevalo. Invalid ako ja, krivkajúci o paliciach, sa ťažko hodí na úlohu zvodcu dedinských dievčat.

„Taký nezmysel!" povedal som podráždene Presne to isté som povedala jej matke, pane," povedala Partridge. „ ‚Také niečo sa v tomto dome,' povedala som jej, ‚nikdy nestalo a nestane, kým mám ja niekoho pod dozorom. A pokiaľ ide o Beatrice, dneska sú dievčatá inakšie a ak chodila niekam inde, nemôžem sa vysloviť.' No pravda je, pane, že aj Beatricein priateľ z garáže, ktorý s ňou chodil, dostal jeden z týchto špinavých listov, a ten veru nevie rozumne uvažovať."

„Nikdy v živote som nepočul čosi také absurdné," povedal som nazlostený.

„Aj ja si tak myslím, pane," povedala Partridge. „Dobre, že sme sa toho dievčaťa zbavili. Jedno vám poviem, nebola by sa tak rozčúlila, keby nebolo niečo, čo nechce, aby sa prezradilo. Bez vetra sa ani list nepohne, toľko vám poviem."

Vtedy som netušil, ako ma bude zožierať táto jediná veta

2.

Tohto rána som sa mal vybrať na dobrodružnú cestu do dediny. (Joanna a ja sme Lymstock vždy volali dedinou, hoci v administratívnom zmysle sme boli nespravodliví a Lymstock by nám to zazlieval, keby nás počul.)

Slnko svietilo, vzduch bol studený a svieži a už v ňom bolo cítiť sladkosť jari. O paliciach som vyrazil z domu, a rozhodne som odmietol, aby ma Joanna sprevádzala.

„Nie," povedal som, „nechcem mať so sebou strážneho anjela, ktorý by pri mne hopkal a povzbudzujúco mi húdol do ucha. Pamätaj, kto cestuje sám, cestuje najrýchlejšie. Musím všeličo vybaviť. U pánov Galbraith, Galbraith a Symmington podpísať príkaz na prevod účastín. Zastaviť sa u pekára a posťažovať sa na hrozienkový koláč. Vrátiť knihu, ktorú sme si požičali. Okrem toho mám ísť do banky. Nechaj ma na pokoji,

ženská, dopoludnie je aj tak krátke."

Dohovorili sme sa, že pred obedom ma Joanna vyzdvihne s autom a odvezie späť na kopec.

„Aspoň budeš môcť stráviť deň so všetkými obyvateľmi Lymstocku."

„Iste stretnem nejaké význačné osobnosti," povedal som.

V obchodoch na Hlavnej ulici sa totiž každé ráno ľudia stretávali a porozprávali si, čo je nové.

Napokon som však predsa nekráčal do mesta sám. Neprešiel som ešte ani dvesto metrov, keď som začul za sebou cengáč bicykla, potom zaškrípali brzdy a nato mi viac-menej k nohám zletela zo svojho vehikla Megan Hunterová.

„Ahoj," povedala bez dychu, keď sa vystrela a oprášila.

Megan som si trochu obrúbil a vždy som k nej pociťoval akúsi čudnú ľútosť.

Bola nevlastnou dcérou advokáta Symmingtona, dcérou pani Symmingtonovej z prvého manželstva. O pánu (alebo kapitánovi) Hunterovi nik nerozprával a ja som pochopil, že je lepšie na neho zabudnúť. Šuškalo sa, že zaobchádzal s pani Symmingtonovou veľmi zle. Rozviedla sa s ním rok či dva po sobáši. Bola to žena, ktorá si zakladala na sebe a usídlila sa tu so svojou malou dcérou, „aby zabudla" a aby sa prípadne vydala za jediného vhodného muža s vysokoškolským titulom v Lymstocku, za Richarda Symmingtona. Z druhého manželstva mali dvoch chlapcov, rodičia im boli veľmi oddaní a mal som dojem, že Megan sa niekedy cítila v tejto domácnosti zbytočnou. Jej matka bola malá anemická žena s blednúcou krásou a tichým melancholickým hlasom, ktorým rozprávala, aké má ťažkosti so služobníctvom, i o svojom zdraví, a Megan sa na ňu vôbec neponášala.

Megan bola vysoké, nohaté dievča a hoci mala už dvadsať rokov, pripomínala skôr šestnásťročnú školáčku. Hnedé vlasy mávala strapaté ako vrabčie hniezdo, oči mala orechovozelené, tvár jemnú, úzku a usmievala sa prekvapujúco čarovne jedným

lícom. Nosila jednotvárne šaty a na nohách mávala niťové deravé pančuchy.

Ako som si toho rána všimol, pripomínala skôr žriebä ako ľudskú bytosť. Trochu opatery a mohol z nej byť naozaj veľmi pekný koník.

Ako obvykle, hovorila bez dychu, rýchlo.

„Bola som hore na farme - viete, tí Lasherovci - bola som sa pozrieť, či nemajú nové kačacie vajcia. Majú tam strašne veľa pekných prasiatok. Aké chutné! Máte rád prasiatka? Ja mám. Ešte aj ich zápach mám rada."

„Dobre ošetrované prasce nesmú smrdieť," povedal som

„Nesmú? Veď všetko robia okolo seba. Idete do mesta? Videla som vás samého, tak som si pomyslela, že sa pristavím a pôjdem s vami, lenže ja chodievam trochu rýchlejšie."

„Roztrhli ste si pančuchu," povedal som

Megan si pozrela trochu ľúbostivo na pravú nohu.

„Veru. Ale už sú na nej dve diery, tak je to jedno, nie?"

„Už ste si niekedy štopkali pančuchy, Megan?"

„Sem-tam, keď to mama zbadá Ale ona si bohvieako nevšíma, čo robím - takže po jednej stránke je to šťastie. Pravda?"

„Vy si tuším ani neuvedomujete, že ste dospelá," povedal som.

„Máte na mysli, že by som mala vyzerať ako vaša sestra? Celá vyparádená?"

Trochu sa ma dotklo, ako opísala Joannu.

Povedal som jej: „Vyzerá upravene a čisto, radosť na ňu pozrieť."

„Je hrozne pekná," povedala Megan. „Vôbec sa však na vás nepodobá. Prečo?"

„Bratia a sestry nie sú vždy rovnakí."

„Nie. Pravdaže, ani ja sa veľmi nepodobám na Briana a Colina. A Brian a Colin nie sú si podobní navzájom." Na chvíľu zamĺkla a potom poznamenala: „Je to veľmi zvláštne,

pravda?"

„Čo?"

Megan odvetila poučujúco: „Rodiny."

„Myslím, že sú," povedal som jej zamyslene.

Bol by som rád vedel, na čo myslí. Kráčali sme ďalej chvíľu mlčky a potom Megan placho prehovorila:

„Vy lietate, pravda?"

„Áno."

„Pri tom ste utrpeli úraz?"

„Áno, zrútil som sa."

Megan odvetila:

„Tu nik nelieta."

„Nie," povedal som. „Myslím, že nie. Rada by ste lietali, Megan?"

„Ja?" Megan vyzerala prekvapená. „Božechráň. Z toho by som ochorela. Je mi zle aj vo vlaku."

Chvíľu bola ticho a potom sa ma opýtala priamo, ako to vedia len deti:

„Dáte sa do poriadku a zase budete môcť lietať, alebo budete už navždy trochu kalika?"

„Môj ošetrujúci lekár hovorí, že sa z toho vystrábim."

„No dobre, ale či patrí k tým luďom, čo neklamú?"

„Myslím, že neklame," odvetil som. „Vlastne som si istý, že neklame. Dôverujem mu."

„Potom je všetko v poriadku. Lebo mnohí ľudia klamú."

Na tento neodškriepiteľný fakt som odpovedal mlčaním.

Megan sa ozvala oficiálnym tónom, presne definujúc svoju myšlienku:

„To som rada. Obávala som sa, že máte zlú náladu, lebo ste dokaličený na celý život, no ak je to iba vaša povaha, tak je to potom iná vec."

„Nemám zlú náladu," povedal som chladno.

„No dobre, tak ste podráždený."

„Som podráždený, lebo čas sa míňa a ja musím byť zasa na

nohách - ale takéto veci sa nedajú urýchliť, popohnať."

„Tak načo sa potom rozčuľovať?"

Zasmial som sa.

„Drahé dievčatko, nebývate netrpezlivá, čakajúc na veci, ktoré sa majú stať?"

Megan chvíľu uvažovala nad otázkou. Potom odpovedala:

„Nie. Prečo by som mala byť? Niet dôvodu, aby som sa mala kvôli niečomu ponáhľať. Nikdy sa nič nestane."

Bol som zarazený čímsi bezútešným v jej slovách. Povedal som pokojne: „A čo chcete robiť vy?"

Pokrčila plecami.

„Čo by sa tu dalo robiť?"

„Nemáte nijaké záľuby? Nehrávate nejaké hry? Nemáte tu nijakých priateľov?"

„V hrách som nemožná, a ani ich veľmi neobľubujem. Dievčat je tu veľa, ale tie, čo sú tu, nemám rada. Myslia si o mne, že som hrozná."

„Hlúposť. Prečo by si to mysleli?"

Megan potriasla hlavou.

„Chodili ste vôbec do školy?"

„Áno, vrátila som sa zo školy pred rokom."

„Mali ste rada školu?'"

„Nebolo to tam zlé. Ibaže nás všeličo učili strašne smiešnym spôsobom."

„Ako to myslíte?"

„Nuž - stále len po kúštiku a jednotlivé partie. Skákať z jednej veci na druhú. Viete, bola to lacná škola, a učitelia tam neboli príliš dobrí, nikdy nevedeli poriadne odpovedať na otázky."

„To vie veľmi málo učiteľov," povedal som.

„A prečo? Je to ich povinnosť."

Súhlasil som s ňou

„Ja som, pravdaže, nemožne hlúpa," povedala Megan. „A toľko vecí sa mi vidí nezmyselných. Napríklad dejiny. Prečo sa

vykladajú rozličným spôsobom v rozličných knihách!'"

„To je práve na nich najzaujímavejšie," povedal som.

„Alebo gramatika," pokračovala Megan. „Tie smiešne kompozície. A všetko to táranie od Shelleyho, čo naštebotal ako škovránok, a Wordsworth, ktorý ustavične melie len o akýchsi smiešnych, bezvýznamných narcisoch. A Shakespeare."

„Čo máte proti Shakespearovi?" spýtal som sa so záujmom.

„Stále sa len krúti okolo vecí a to tak komplikovane, že človek nemôže vedieť, čo vlastne myslí. Ostatne, niečo zo Shakespeara mám rada."

„Som presvedčený, že by bol potešený, keby o tom vedel," povedal som.

Megan ani na myseľ neprišlo, že by to mohol byť sarkazmus. Rozprávala mi s rozžiarenou tvárou:

„Mám rada, napríklad, Goneril a Regan."

„Prečo tieto dve postavy?"

„Ach, ani neviem. Akosi ma uspokojujú. Čo myslíte, prečo boli také?"

„Aké?"

„Také, aké boli. Nazdávam sa, že ich čosi muselo tak sformovať, nie?"

Najprv som bol Začudovaný. Vždy som pokladal staršie dcéry kráľa Leara za dve poriadne odporné osoby, a to bolo všetko, čo som si o nich myslel. No Meganino pátranie po prapríčine ma zaujalo.

„Budem o tom rozmýšľať," povedal som jej.

„Ach, naozaj to nestojí za to. To ma len tak zaujalo. Napokon, je to len anglická literatúra, nie?"

„Povedzme. A nenašiel sa v škole nejaký iný predmet, ktorý vás bavil?"

„Jedine matika."

„Matika?" povedal som trochu ohromený.

Megan zažiarila.

„Matiku som milovala. No nevyučovali nás ju bohvieako, bola by som sa ju rada naučila poriadne. Je božská. V číslach je čosi božské, nech sa na to dívate ako chcete, čo poviete?"

„Nikdy som to tak nepociťoval," povedal som popravde.

Práve sme došli na začiatok Hlavnej ulice. Megan povedala ostro:

„Aha, slečna Griffithová. Odporná baba."

„Nemáte ju rada?"

‚Nenávidím ju. Vždy ma otravuje so svojimi smiešnymi" príručkami. Nenávidím príručky. Myslím, že to všetko je nezmysel: ako sa máte obliekať a že máte chodiť v skupinách, že si máte vyvesiť odznak, ktorý znamená niečo, o čom fakticky nič neviete. Podľa mňa je to všetko nanič."

Keď sa to tak vezme, trochu som súhlasil s Megan. No slečna Griffithová sa k nám priblížila, prv než som mohol nahlas vysloviť svoj súhlas.

Táto lekárova sestra, ktorá sa pýšila takým jedinečne neprimeraným menom Aimée, mala všetky pozitívne kvality, ktoré chýbali jej bratovi. Bola to pekná žena chlapského ošľahaného typu s hlbokým, tvrdým hlasom.

„Dobré ráno vám obom," vyštekla na nás. „Je nádherne, čo poviete? Megan, práve s vami som sa chcela stretnúť. Potrebujem, aby ste mi trochu pomohli pri písaní adries pre Konzervatívnu asociáciu."

Megan čosi vyhýbavého zašomrala, oprela bicykel o obrubník chodníka a cieľavedome vplávala do obchodného domu.

„Zvláštne dieťa," povedala slečna Griffithová, dívajúc sa za ňou „Lenivá ako voš. Väčšinou sa iba poneviera. Musí to byť veľké trápenie pre úbohú pani Symmingtonovú Viem, ako často ju matka nabáda, aby niečo robila, učila sa stenografiu, alebo variť, alebo aby pestovala angorské králiky. Potrebuje mať v živote nejaký záujem."

Asi mala" pravdu, ale na Meganinom mieste by som sa bol

aj ja staval proti názorom Aimée Griffithovej už z toho jednoduchého dôvodu, že ma odrádzala jej agresívna osobnosť.

„Mne sa nepáči nečinnosť," pokračovala slečna Griffithová „Najmä nie u mladých ľudí. A pritom u Megan to nie je preto, že by bola krásavica, alebo nápadné dievča, alebo čosi také. Niekedy sa mi vidí, že to dievča je nasprostastá. Je to veľké sklamanie pre jej matku. Viete, jej otec," trochu stíšila hlas, „bol absolútne zlý človek. Obávam sa, že to dieťa je po ňom. Trápne, kvôli jej matke. Ach, čo sa dá robiť, vždy hovorím, že na svete sú všelijakí ľudia."

„Našťastie," odpovedal som.

Aimée Griffithová vyrazila zo seba „veselý" smiech.

„Veru, nemôžeme byť všetci na jedno kopyto. No nemám rada, keď sa niekto neusiluje vyťažiť zo života všetko, čo môže. Ja sama mám rada život a želám si, aby sa každý z neho tešil. Niekedy mi hovoria, že musím byť na smrť otrávená životom tu na vidieku. Ale kdeže! Mám stále čo robiť, vždy som šťastná! Stále sa tu čosi deje. Všetok môj čas je využitý, či už príručkami alebo je tu Ústav a rozličné komisie - keď už nehovorím o tom, že sa starám o Owena."

V tej chvíli zbadala slečna Griffithová nejakú známu na druhej strane ulice a ani nečakala na chvály a uznanie, prebehla cez ulicu a ja som konečne mohol pokračovať v ceste do banky.

Vždy som pokladal slečnu Griffithovú za trochu ohromujúcu ženu, no obdivoval som jej energiu a vitalitu a rád som pozoroval, ako žiari od spokojnosti nad svojím životným údelom, čo tak potešiteľne kontrastovalo s tichým bedákaním mnohých iných žien.

V banke mi všetko vybavili k najväčšej spokojnosti a potom som zašiel do úradovne pánov Galbraith, Galbraith a Symmington. Neviem, či u firmy boli vôbec nejakí Galbraithovci. Nikdy som nijakého nevidel. Zaviedli ma do osobnej kancelárie Richarda Symmingtona, ktorá mala

príjemný staromódny charakter dávno založenej právnickej firmy.

Stáli tam celé rady fasciklov so štítkami: Lady Hope, Sir Everard Carr, William Yatesby-Hoares, Esq., Mŕtvi atď., čo vytváralo atmosféru vznešených rodín grófstva a zavedeného, dlho úspešne fungujúceho podniku.

Keď som tak pozoroval pána Symmingtona, ako sa skláňa nad dokumentmi, ktoré som mu priniesol, uvedomil som si, že ak pani Symmingtonová nebola vo svojom prvom manželstve šťastná, v druhom určite vplávala do bezpečného prístavu Richard Symmington bol stelesnený vrchol korektnosti, typ muža, ktorý by nikdy nespôsobil svojej žene ani na chvíľu starosti Mal dlhý krk so zdôrazneným Adamovým jablkom, zľahka zvrásnenú tvár a dlhý, veľký nos. Bol to láskavý muž, nesporne dobrý manžel a otec, no nie že by niekomu pri pohľade na neho začalo bláznivo búšiť srdce

Teraz sa pán Symmington rozhovoril Hovoril jasne a pomaly, vykladal mnohé dobré myšlienky a múdre pripomienky Moju záležitosť sme vybavili hneď, a keď som sa už zberal odísť, poznamenal som:

„Prišiel som zhora z kopca spolu s vašou nevlastnou dcérou."

Na chvíľu sa zdalo, že pán Symmington vyzerá, akoby nevedel, kto je jeho nevlastná dcéra, potom sa usmial:

„Ach, áno, pravdaže, Megan Už je - hm - dávnejšie von zo školy Mysleli sme, že jej nájdeme nejakú prácu - áno, nejakú prácu No, pravda, ešte je veľmi mladá A zaostáva za svojím vekom, ako nám hovoria. Veru, tak mi to povedali."

Vyšiel som von V prednej kancelárii sedel veľmi starý muž, ktorý čosi pomaly a namáhavo vypisoval, malý, bezočivo vyzerajúci chlapec a žena stredného veku s kučeravými vlasmi a cvikrom, ktorá písala rýchlo a energicky na stroji.

Ak to bola slečna Ginchová, súhlasil by som s Owenom Griffithom, že nežné vzťahy medzi ňou a jej zamestnávateľom

boli naozaj nepravdepodobné.

Vstúpil som k pekárovi a povedal som mu svoje o hrozienkovom koláči. Moju sťažnosť sprevádzal výkrikmi a nedôverčivosťou primeranou tejto príležitosti a ihneď hodil predo mňa ako náhradu iný - „čerstvý, rovno z pece" - jeho teplo ma až neslušne hrialo, keď som ho pritískal na prsia, a svedčilo, že to bola naozaj pravda.

Vyšiel som z obchodu a vyzeral som hore-dolu ulicou, dúfajúc, že uvidím Joannu s autom Chôdza ma poriadne unavila a o paliciach, s koláčom v ruke. by som už nebol zašiel ďaleko.

No po Joanne nebolo ani chýru ani slychu.

Odrazu sa môjmu pohľadu naskytlo milé a neuveriteľné prekvapenie.

Vznášajúc sa po dláždenom chodníku, prichádzala ku mne bohyňa. Naozaj niet pre ňu iných slov.

Dokonalé črty, hebké, kučeravé zlaté vlasy, ľúbezne formované telo! Aj kráčala ako bohyňa, bez námahy, zdalo sa, že pláva ku mne bližšie a bližšie. Úžasné, neuveriteľné dievča, ktoré vyrážalo človeku dych.

Silné vzrušenie sa muselo nejako prejaviť. A odniesol to hrozienkový koláč Vyšmykol sa mi zo zovretia, prudko som sa za ním mykol, stratil som palicu, ktorá zaklepotala na chodníku, pokĺzol som sa a len-len že som nespadol

Ale mocné rameno bohyne ma zachytilo a podržalo. Zajachtal som:

„Ďa-ďa-kujem veľmi pekne, ne-ne-smierne ma to mrzí."

Zodvihla mi koláč a podala mi ho spolu s palicou. A potom mi s milým úsmevom, veselo povedala:

„Nestojí to za reč Naozaj, nerobte si starosti," a tu, ako zaznel ten prázdny hlas, celé magické čaro sa zrazu absolútne rozplynulo

Bolo to len pekné, zdravé, urastené dievča, nič viac.

Začal som chápať, čo by sa bolo stalo, keby bohovia dali

trójskej Helena takýto prázdny hlas. Zvláštne, že také dievča môže zasiahnuť hlbiny vašej duše, kým drží ústa zatvorené, a vo chvíli, keď začne hovoriť, čaro zrazu zmizne, akoby ho nikdy nebolo.

Poznal som však aj opačné prípady. Raz som videl nenápadnú ženu s opičou tvárou, za ktorou by sa nik nebol obrátil. Zrazu otvorila ústa, a v tej chvíli ožil a rozkvitol jej pôvab, akoby sa bola ozvala Kleopatra.

Joanna pristavila auto pri okraji chodníka, ale ani som si jej príchod neuvedomil. Spýtala sa ma, či sa niečo nestalo.

„Nič," povedal som spamätávajúc sa. „Iba som uvažoval o trójskej Helene a o iných."

„Dosť smiešne miesto si si na to zvolil," povedala Joanna. „Vyzeráš veľmi čudne, ako tu tak stojíš s otvorenými ústami a pritískaš si koláč na prsia."

„Prekonal som otras," povedal som. „Z ničoho nič som sa dostal do Iliady a hneď zasa späť."

„Nevieš, kto to je?" dodal som, ukazujúc na vzďaľujúci sa chrbát, ktorý plavne a graciózne odchádzal.

Joanna sa zadívala za dievčaťom a povedala mi, že je to vychovávateľka u Symmingtonovcov.

„A to ťa tak vyviedlo z rovnováhy?" spýtala sa ma. „Vyzerá dobre, ale je to len taká zmoknutá sliepka."

„Viem," povedal som. „Nič viac než pekný typ dievčaťa. A ja som si myslel, že je to Afrodita."

Joanna mi otvorila dvere na aute a nastúpil som.

„Je to smiešne, pravda?" povedala. „Niektorí ľudia tak dobre vyzerajú, no vôbec nemajú sexappeal. Ako toto dievča. Škoda."

Vyslovil som sa, že je teda azda celkom v poriadku, keď je vychovávateľkou.

Tretia kapitola

1.

Odpoludnia sme išli na čaj k pánu Pyeovi.

Pán Pye bol veľmi nemožne vyzerajúci, tučnučký, nízky pánko, ktorý sa oddáva] jedine svojim petit point kreslám, svojim pastierkam z drážďanského porcelánu a zbierke antikvárnych drobností. Obýval bývalú vrátnicu starého kláštora, z ktorého ostali naokolo už len ruiny.

Vrátnica však bola veľmi zachovalá a pri láskavej starostlivosti pána Pyea bola čo najlepšie využitá v jeho prospech Každý kus nábytku bol natretý a postavený presne na najpríhodnejšom mieste. Záclony a vankúše boli ušité z najdrahších hodvábov v skvelých farbách a tónoch.

Akoby to ani nebolo ľudské obydlie, a tak sa mi zazdalo, že žiť tu je skoro to isté ako bývať v historickej sále nejakého múzea. Hlavnou zábavkou pána Pyea v celom jeho živote bolo vodiť ľudí po dome. Ani tí,' ktorým absolútne nezáležalo na okolí, sa tomu nemohli vyhnúť. Aj keby ste boli takí zaťatí, že by ste mysleli len na základné životné potreby, ako je rádio, koktailový bar, kúpeľňa a posteľ a to všetko obklopené nevyhnutnými stenami, pán Pye nestrácal nádej, že vás privedie ku krajším veciam.

Keď opisoval svoje poklady, malé buclaté rúčky sa mu senzitívne chveli a hlas mu vyskočil do falzetu, keď rozpráva] o vzrušujúcich okolnostiach, za ktorých doviezol z Verony domov henten taliansky posteľný rám.

Joanna i ja sme bláznivo mali radi starožitnosti a historický nábytok, a preto nás pán Pye prijímal s uspokojením.

Naozaj ma teší, veľmi ma teší, že máme takýto prírastok do našej malej spoločnosti. Viete, títo tunajší ľudkovia sú tak hrozne bukolickí - ak už nepoviem provincionálni. Nevyznajú

sa v ničom. Vandali - absolútni vandali! A interiéry ich domovov - dojalo by vás to k slzám, drahá dáma, ubezpečujem vás, že by vás to dojalo k slzám. Možno sa vám to aj stalo."

Joanna sa vyslovila, že sa zatiaľ tak ďaleko nedostala.

„Viete však, čo mám na mysli? Hrôza, ako tí vedia pomiešať jednotlivé veci! Na vlastné oči som videl jeden veľmi jemný, malý exponát od Sheratona, veľmi delikátny, dokonalý, zberateľská záležitosť, absolútne - a hneď vedľa neho obyčajný viktoriánsky stôl, alebo prípadne vyrezávaná skrinka na knihy z moreného duba - áno, len si predstavte - morený dub!"

Zachvel sa a mrmlavo lamentoval ďalej:

„Prečo sú ľudia takí slepí? Iste súhlasíte - som presvedčený, že budete súhlasiť, že krása je jediná vec, pre ktorú sa oddá žiť."

Joanna, celkom zhypnotizovať touto vážnosťou, povedala, áno, áno, tak je.

„A potom prečo," naliehavo sa dožadoval pán Pye, „prečo sa ľudia obklopujú takýmito ohavnosťami?"

Joanna povedala, že je to veľmi čudné.

„Cudné? Je to trestné! Hovorím vám, je to trestné! A tie výhovorky! Vraj je to komfortné! Alebo svojrázne! Svojrázne! Také hrozné slovo."

„Pokiaľ ide o dom, ktorý ste si prenajali," pokračoval pán Pye, „teda o dom slečny Emily Bartonovej, teraz je v poriadku a má tam niekoľko celkom pekných kúskov. Celkom pekných. Dva či tri sú naozaj prvotriedne. A má vkus. Hoci som si tým už nie natoľko istý, ako som bol. Niekedy sa nemôžem ubrániť myšlienke, že je to čistá sentimentalita. Rada udržiava veci tak, ako boli - no nie pre le bon motif - nie že by to bol vrchol harmónie, ale preto, lebo tak to chcela mať jej matka."

Preniesol svoju pozornosť na mňa a hlas sa mu zmenil. Prebiehal z tónu človeka nadšeného a zaujatého umením do tónu rodeného klebetníka.

„Vy ste, pravda, vôbec nepoznali tú rodinu? Nie, iste nie -

aha, len cez realitnú kanceláriu. No, moji milí, mali ste poznať túto rodinu! Keď som sem prišiel, bola ich stará matka ešte nažive. Bola to neuveriteľná osoba - absolútne neuveriteľná! Monštrum, ak viete, čo tým myslím. Vyslovené monštrum. Staromódne monštrum z čias kráľovnej Viktórie, ktoré ničilo svoje mláďatá. Áno, presne tak konala. Viete, bola monumentálna, musela vážiť vyše metráka, a všetkých jej päť dcér sa krútilo okolo nej. .Dievčatá!' vždy sa tak o nich vyslovovala. Dievčatá! A tá najstaršia mala už vyše šesťdesiat. ,Tie hlúpe dievčatá!' nazývala ich niekedy. Biele otrokyne, ničím iným neboli, starali sa o ňu, opatrovali ju a podriaďovali sa jej. O desiatej večer museli ísť do postele a nedovolila im, aby si v spálni zažali svetlo. A bolo neslýchané, aby poprosili, či si smú domov pozvať priateľky. Viete, opovrhovala nimi, lebo sa nevydali, no vždy im zariadila život tak, že prakticky nebolo možné, aby niekoho stretli. Myslím, že to bola Emily, alebo možno Agnes, ktorá prežila akúsi historku s kaplánom. No jeho rodina jej nebola dosť dobrá a mama veľmi rýchlo všetko zatrhla."

„Znie to ako román," povedala Joanna. „Ach, moja drahá, veď to aj bol román. A potom táto strašná stará žena zomrela, no vtedy už bolo na všetko neskoro, prirodzene. Potom tam už len žili a tlmenými hlasmi sa rozprávali o tom, ako by si to bola želala úbohá mama Boli by pokladali za svätokrádež, keby sa niekto bol čo len dotkol niečoho v jej spálni. No aj tak sa tešili zo života tichým, bohabojným spôsobom ... Ale ani jedna z nich nemala priveľa životnej sily a zomierali jedna za druhou Edith zobrala chrípka a Minnie bola po operácii a už sa z nej nespamätala. A úbohá Mabel dostala porážku - Emily sa o ňu starala až pobožne. Táto úbohá žena naozaj nerobila nič iné po celých desať rokov, len opatrovala svoju rodinu. Nemyslíte, že to je okúzľujúca postava? Akoby z drážďanského porcelánu. Veľmi ma mrzí, že má finančné ťažkosti - no pravdaže, keď všetky investičné papiere klesli na hodnote."

Je to vlastne strašné, že bývame v jej dome," povedala Joanna.

Nie, nie, moja drahá mladá dáma, nesmiete sa tak cítiť. Jej milá, dobrá Florence ju zbožňuje a ona sama mi prezradila, aká je šťastná, že dostala takých dobrých nájomníkov." Tu sa pán Pye trochu uklonil. „Povedala mi, že podľa nej mala veľké šťastie."

„Dom má veľmi upokojujúcu atmosféru," povedal som.

Pan Pye vrhol na mňa rýchly pohľad.

„Myslíte? Naozaj to tak pociťujete? Je to teda veľmi zaujímavé. Viete, som prekvapený. Áno, som prekvapený."

„Čo máte na mysli, pán Pye?" opýtala sa Joanna.

Pan Pye spľasol buclatými rúčkami.

„Nič, nič. Som prekvapený, to je všetko. Veľmi si zakladám na atmosfére, viete. Na tom, ako ľudia uvažujú a cítia sa. Dodávajú výraz stenám a nábytku."

Minútku-dve som sa neozval, obzeral som sa a uvažoval, ako asi by som ja opísal atmosféru tohto kláštorného obydlia. Najzvláštnejšie na veci sa mi videlo, že nemalo nijakú atmosféru! Bolo to naozaj veľmi pozoruhodné.

Táto úvaha ma tak zaujala, že som vôbec nesledoval Joannin rozhovor s hostiteľom. Vrátil som sa však zasa do skutočnosti, keď som počul, že sa Joanna už začína lúčiť. Prerušil som snívanie a rozlúčil som sa aj ja.

Všetci sme vyšli do haly. Keď sme sa blížili k hlavným dverám, cez škáru na poštu vpadol dnu list.

„Popoludňajšia pošta," zašomral pán Pye a zodvihol obálku. „No, moji milí mladi ľudia, príďte zasa, prídete? Som rád, že som stretol ľudí takého širokého rozhľadu, ak ma rozumiete. Kohosi, kto má porozumenie pre umenie. Veď viete, títo tunajší milí, dobrí ľudkovia - ak spomeniete balet, pripomína im to cvičky na špičkový tanec, tylové sukničky a starých pánov z frivolného devätnásteho storočia s divadelným

kukátkom na očiach. Naozaj, je to tak. Sú päťdesiat rokov pozadu - podľa mňa. Anglicko je nádherná krajina. Ale má svoje zapadnuté kúty. Lymstock je jedným z nich. Keď sa tak zamýšľam ako zberateľ, cítim sa, akoby som sa bol svojím príchodom dostal z vlastnej vôle pod sklený zvon. Tichá stojatá voda, kde sa nikdy nič nedeje."

Potriasol nám obom ruky a s náramnou starostlivosťou mi pomohol do auta Joanna chytila do rúk volant, pozorne zdolala zákrutu okolo parcely, na ktorej bol nedotknutý trávnik, potom prudko zvrtla hlavu dozadu, vytrčila ruku a zakývala na rozlúčku nášmu hostiteľovi, ktorý stál na schodoch pred domom I ja som sa vyklonil a urobil to isté.

No naše kývanie na rozlúčku ostalo nepovšimnuté. Pán Pye si už otvoril poštu.

Stál tam a upreto pozeral na rozložený list papiera, ktorý držal v ruke.

Joanna ho opisovala ako buclatého, ružolíceho cherubína. Bol síce buclatý, no teraz vôbec nevyzeral ako cherubín. Tvár mu zbrunátnela do tmavá a ustrnula na nej grimasa zúrivosti a prekvapenia.

A práve v tej chvíli som si uvedomil, že mi na tej obálke bolo čosi povedomé. Hneď som na to neprišiel, bol to jeden z tých prípadov, že si čosi podvedome všimnete, ibaže si to neuvedomíte.

„Panebože," začudovala sa Joanna. „Čo sadlo na nos nášmu úbožiačikovi?"

„Bola by to psina," povedal som, „keby to zasa bola Tajná Ruka."

Obrátila ku mne užasnutú tvár a auto vybočilo.

„Ženská, opatrne," napomenul som ju.

Joanna znova venovala pozornosť ceste. Mračila sa.

„Máš na mysli taký list, ako si dostal ty?"

„Tak sa mi vidí."

„Čo je toto za miesto?" spýtala sa Joanna. „Vyzerá ako

spiaci, neškodný kút Anglicka, najnevinnejší, aký si vôbec vieš predstaviť."

„Podľa pána Pyea sa tu nikdy nič nestane," prerušil som ju. „Zvolil si nesprávnu chvíľu na takéto reči. Čosi sa stalo."

„No kto to vypisuje, Jerry?"

Pokrčil som plecami.

„Moja drahá, ako by som to mohol vedieť? Hádam nejaký miestny trkvas, ktorý má o koliesko menej."

„Ale prečo? Veď je to idiotské."

„Mala by si čítať Freuda a Junga a ešte všeličo, aby si to pochopila. Alebo sa opýtať doktora Owena."

Joanna pohodila hlavou.

„Doktor Owen ma nemá rád."

„Veď ťa sotva pozná."

„Zrejme ma pozná dosť dobre, lebo vždy nápadne prejde na druhú stranu, keď ma zbadá na Hlavnej ulici."

„To je veľmi nezvyčajná reakcia," povedal som s pochopením. „A najmä ty si nie na niečo také navyknutá."

Joanna sa zasa zamračila.

„No nie, teraz vážne, Jerry, prečo ľudia vypisujú anonymné listy?"

„Ako som povedal, preskočilo im v hlave. Ukája to akési ich nutkanie, predpokladám. Myslím, že keby si bola ohrdená, ignorovaná alebo sklamaná a tvoj život by bol veľmi jednotvárny a prázdny, že by si sa vedela zvrhnúť a kydať špinu na ľudí, ktorí sú šťastní a radostní."

Joannu striaslo. „Nie je to pekné."

„Nie, nie je to pekné. Viem si predstaviť, že ľudia na tomto vidieku majú určité vrodené dispozície, a tak sa tu nájde veľa defektov."

„Je to azda niekto, kto je nevzdelaný a duševne nevyvinutý? Pri lepšom vzdelaní.. ."

Joanna nedokončila myšlienku, no ja som nepovedal nič. Nikdy som nebol ochotný uznávať naivnú vieru, že vzdelanie

by mohlo byť všeliekom.

Keď sme išli hore mestom, k ceste vedúcej na kopec, zvedavo som pozoroval tých niekoľko postáv, čo kráčali po Hlavnej ulici. Ktovie, či niektorá z týchto urastených vidiečaniek, čo tu kráčali s bremenom nenávisti a zloby, ukrytým za sklopenými viečkami, práve teraz neplánuje ďalší pomstychtivý výbuch svojej osamelosti? No ešte stále som to nebral vážne.

2.

O dva dni neskôr sme išli na bridžovú partiu do Symmingtonovcov.

Bola sobota popoludní a Symmingtonovci vtedy vždy pozývali na bridž, lebo kancelária bola zavretá

Hralo sa pri dvoch stoloch. Hry sa zúčastnili Symmingtonovci, my dvaja, slečna Griffithová, pán Pye, slečna Bartonová a plukovník Appleton, ktorého sme ešte nestretli a ktorý býval v Combeacre, v dedine asi sedem míľ vzdialenej. Bol to perfektný exemplár konzervatívca, asi šesťdesiatročný, ktorý rád hráva] karty, ako to on nazýval „hazardne" (čo sa zvyčajne končilo ohromnými sumami, ktoré stáli vysoko nad výsledkami, zaznamenanými jeho partnermi), a bol taký zahľadený do Joanny, že prakticky z nej po celé popoludnie nespúšťal oči.

Musel som uznať, že moja sestra bola azda najatraktívnejšia osoba, akú kedy v Lymstocku videli

Keď sme prišli, Elsie Hollandová, vychovávateľka, práve hľadala nejaké špeciálne zápisníky na bridž v ozdobnom písacom stole Vznášala sa okolo stola takisto božsky, ako keď som ju videl prvý raz, no tentoraz ma už neuchvátila Je to na zlosť, že je to tak - úplná prázdnota absolútne čarovnej, krásnej postavy i tváre Iba som si až príliš jasne všimol jej mimoriadne veľké biele zuby, ktoré vyzerali ako náhrobné kamene, a

spôsob, ako ukazovala ďasná, keď sa smiala. Na nešťastie, bola ešte aj džavotavá.

„Sú to tieto, pani Symmingtonová? Aké hlúpe, že si nikdy nezapamätám, kde som ich naposledy položila. Bohužiaľ je to naozaj moja chyba. Mala som ich v ruke, no potom ma zavolal Brian, že sa mu čosi pokazilo na vláčku, utekala som tam a jedno s druhým, musela som ich niekam hlúpo zastrčiť. Už vidím, že sú to nie ony, tieto sú trochu zažltnuté na okrajoch. Mám povedať Agnes, že čaj bude o piatej? Chlapcov vezmem so sebou do Long Barrow, aby tu bolo ticho."

Milé, dobrodušné dievča. Zachytil som Joannin pohľad.

Usmievala sa. Zazrel som na ňu chladno. Joanna vždy vie, čo sa vo mne odohráva. Sadli sme si k hre.

Čoskoro som presne ovládal bridžové kvality každého v Lymstocku. Pani Symmingtonová bola mimoriadne dobrá hráčka a priam zbožňovala bridž. Ako mnohé absolútne neintelektuálne ženy nebola hlúpa, mala dosť bystrý postreh. Jej manžel platil za dobrého hráča, no bol trochu priopatrný. O pánu Pyeovi možno povedať, že hral vynikajúco. Mal záhadný inštinkt pre psychické pochody. Joanna a ja, keďže celá partia sa konala na našu počesť, sme hrali pri stole s pani Symmingtonovou a pánom Pyeom. Bolo úlohou Symmingtonovcov urovnávať spory a taktne uzmierovať troch ostatných hráčov za stolom. Plukovník Appleton, ako som povedal, 'by bol rád hral „hazardne". Drobná slečna Bartonová bola nesporne najhoršou hráčkou, akú som vôbec v živote videl, ale vždy sa výborne zabávala. Vstupovala do hry, no mala veľmi divné predstavy ako zahrať z ruky, nevedela, koľko má, znova a "znova zle rozdávala, za svet si nevedela porátať tromfy a často zabúdala, čo je vlastne tromfom. Hráčske schopnosti Aimée Griffithovej by sa dali zhrnúť jej vlastnými slovami. „Mám rada dobrú bridžovú partiu bez akýchkoľvek nezmyslov - a nikdy nehrám podľa nijakých nezmyselných šablón. Hneď prejavím, čo chcem. A nie - post mortem!

Koniec koncov, je to len hra!" Z toho teda vidno, že hostiteľ tu nemal ľahkú úlohu.

Hralo sa slušne a v dobrej pohode, no pokiaľ ide o plukovníka Appletona, ten sa sem-tam pozabudol, lebo stále vyvaľoval oči na Joannu.

Čaj podávali v jedálni pri veľkom okrúhlom stole. Keď sme dopili, vrútili sa dnu dvaja rozpálení a vzrušení malí chlapci, predstavili nám ich a pani Symmingtonová žiarila materskou pýchou, ako aj ich otec.

Už sme vstávali od stola, keď predo mňa padol tieň, a obrátil som hlavu k Megan, ktorá stála za mnou vo francúzskom okne.

„Ach," povedala jej matka. „Aj Megan je tu."

V hlase jej zaznel trošíčku prekvapený tón, akoby bola zabudla, že Megan existuje.

Dievča vstúpilo do jedálne a neobratne, bez akéhokoľvek pôvabu potriaslo každému ruku.

„Obávam sa, že som zabudla na tvoj čaj, drahá," povedala pani Symmingtonová. „Slečna Hollandová a chlapci si vypili čaj vonku, takže doma sa dnes čaj deťom nepodával. Zabudla som, že si nebola s nimi."

Megan prikývla.

„To nič. Pôjdem do kuchyne."

Odšmochtala sa z izby. Bola neporiadne oblečená ako obvykle a päty jej trčali z pančúch ako zemiaky.

Pani Symmingtonová povedala s trochu ospravedlňujúcim úsmevom:

„Moja úbohá Megan. Je práve v tom nemožnom veku. Veď viete. Dievčatá bývajú také plaché a nemotorné, keď vyjdú zo školy prv, než naozaj vyrastú."

Zbadal som, ako Joanna trhla dozadu hlavou, a vedel som, že to bolo bojové gesto.

„No Megan má už dvadsať, nie?" povedala.

„Ach, áno, áno. Už má. Pravda, ešte je veľmi naivná na svoj

vek. Skoro ako dieťa. Vlastne je to milé, keď dievčatá nevyrastú priveľmi rýchlo." Znovu sa zasmiala. „Myslím, že si všetky matky želajú, aby im deti zostali malé."

„Neviem si predstaviť, prečo," povedala Joanna. „Koniec koncov, bolo by trošku nevhodné, keby niekto mal dieťa, ktoré mentálne pripomína šesťročné, no telesne je už vyrastené."

„Ó, slečna Burtonová, nemali by ste brať tieto veci tak doslova," povedala pani Symmingtonová.

V tej chvíli som si uvedomil, že som si vlastne ani veľmi nevšimol pani Symmingtonovú. Bola to anemická, slabá, útla, bezvýznamná a uvädnutá žena, myslím - veľmi sebecká a chamtivá povaha. Pokračovala slovami, pre ktoré mi bola ešte nesympatickejšia:

„Moja úbohá Megan. Obávam sa, že je to trochu zvláštne dieťa. Pokúšala som sa nájsť pre ňu niečo, iste sa nájde niekoľko vecí, ktoré by sa mohla učiť na diaľku. Napríklad kreslenie a šitie. Alebo sa mohla pokúsiť učiť rýchlopis a písanie na stroji."

Joanna len tak blýskala očami od zlosti. Keď sme si znova sadali za bridžový stolík, poznamenala:

„Myslím, že by mala chodiť do spoločnosti a na všetky podobné príležitosti. Poriadate pre ňu tanečné večierky?"

„Tanečné večierky?" Pani Symmingtonová vyzerala prekvapene a pobavene. „Ach, nie, u nás' sa také veci nerobia."

„Vidím. Iba tenis a podobne."

„Náš tenisový kurt sa už nepoužíval celé roky. Ani Richard ani ja nehrávame. Možno neskoršie, keď vyrastú chlapci. Ach, Megan si už nájde veľa vecí, čím sa bude zaoberať. Teraz je celkom šťastná, že sa môže len tak popletať. Kto rozdáva? Ja? Mám dva, nijaké tromfy"

Keď sme sa vracali autom domov, Joanna, zúrivo stisnúc plynový pedál, že voz len tak poskočil, povedala:

„Hrozne ľutujem to dievča."

„Megan?"

„Áno. Jej matka ju nemá rada."

„Ach, Joanna, hádam to nie je také zlé, ako to vyzerá."

„Áno, je to zlé. Mnohé matky nemajú rady svoje deti. Viem si predstaviť, že Megan nie je typ, ktorý by sa krútil okolo domu. Nezodpovedá predstavám - symmingtonovským predstavám. Je osamelá, a to je najväčšie nešťastie pre takú citlivú povahu, a ona je citlivá."

„Áno," povedal som, „myslím, že je."

Chvíľu vládlo ticho.

Joanna sa zrazu šibalsky zasmiala.

„S tou vychovávateľkou si nemal šťastie."

„Neviem, na čo myslíš," povedal som dôstojne.

„Nezmysel. Z tváre sa ti dalo vyčítať chlapské sklamanie zakaždým, keď si pozrel na ňu. Súhlasím s tebou. Je to prázdna osoba."

„O čom to rozprávaš?"

„No ja som spokojná, že je to tak. Je to prvý príznak vracajúceho sa života. Doma som sa skoro na teba hnevala kvôli tej ošetrovateľke. Nikdy si sa na ňu ani nepozrel a bola až nápadne pekná. Pre chorého chlapa je jedna koketná ženská ako vyložený dar z neba."

„Joanna, tvoj spôsob reči úplne stratil úroveň."

Sestra pokračovala a nevenovala ani najmenšiu pozornosť mojej poznámke.

„Takže som bola veľmi spokojná, keď som videla, že ešte stále más zmysel pre peknú sukňu. A tá vyzerá naozaj dobre. Zvláštne, že jej tak absolútne chýba sexappeal. Vieš, že je to čudné, Jerry? Čo je to za vec, ktorú niektoré ženy majú a druhé nemajú? Čo jednu ženu robí takou príťažlivou, že jej stačí povedať ‚mizerné počasie', a už každý muž bez' výnimky chce byť pri nej a rozprávať sa s ňou o počasí? Myslím, že sa prozreteľnosť pri rozdeľovaní občas pomýlila. Keď má niekto tvár a postavu Afrodity, mal by mať aj jej temperament. No čosi nevyšlo a Afroditin temperament sa dostal nejakej žene s

nevýraznou tvárou a potom sú všetky ostatné ženy z tohto jednoducho hotové a hovoria ‚neviem pochopiť, čo na nej chlapi majú, veď ani nevyzerá dobre!'"

„Už si skončila, Joanna?"

„Áno, dúfam, že súhlasíš?"

Uškrnul som sa. „Pripúšťam, že som bol sklamaný."

„A ja nevidím, kto iný by sa tu našiel pre teba. Mal by si sa krútiť okolo Aimée Griffithovej."

„Božechráň," povedal som.

„Veď vyzerá celkom dobre, nie?"

„Je príliš amazónska na môj vkus."

„Zdá sa, že vie správne užívať život," povedala Joanna. „Je až odporne srdečná, nie? Vôbec by som sa nečudovala, keby si každé ráno dávala studenú sprchu."

„A ty? Čo budeš robiť?" opýtal som sa.

„Ja?"

„Áno. Ako ťa poznám, potrebuješ tu malé rozptýlenie."

„Čia úroveň teraz klesá? Okrem toho si zabudol na Paula " Joanna si nie veľmi presvedčivo vzdychla.

„Zabudol som na neho skoro tak rýchlo ako ty. O nejakých desať dní povieš: 'Paul? Kto to je, Paul? Nikdy som nijakého Paula nepoznala.' "

„Myslíš, že som taká vrtkavá?" povedala Joanna.

„Ak ide o človeka, ako bol Paul, som len rád, že si."

„Nikdy si ho nemal rád. No naozaj bolo v ňom čosi geniálne."

„Možno, i keď o tom pochybujem. A okrem toho, ako som počul, géniami možno celkom smelo opovrhovať. No jedno je isté, tu nijakého génia nenájdeš!"

Joanna chvíľu uvažovala s hlavou naklonenou nabok.

„Obávam sa, že nie," povedala s poľutovaním.

„Mala by si si znovu všímať Owena Griffitha," povedal som. „Je to jediný voľný mužský široko-ďaleko. Ak nepočítaš starého plukovníka Appletona. Ten sa celé popoludnie díval na

teba ako hladný kopov."

Joanna sa zasmiala.

„Áno, díval sa? Uvádzalo ma to trochu do rozpakov."

„Len sa nepretvaruj. Ty nie si nikdy v pomykove."

Joanna mlčky vošla s autom cez bránu a okolo domu ku garáži.

Potom preriekla:

„V tých tvojich nápadoch čosi je."

„V ktorých nápadoch?"

„Neviem pochopiť, prečo nejaký muž sa vždy rozhodne prejsť na druhú stranu ulice, aby sa mi vyhol. Okrem mnohého iného je to neslušné."

„Už vidím, že ideš toho chlapíka chladnokrvne uloviť."

„Nuž hej, nemám rada, keď sa mi niekto vyhýba."

Pomaly a opatrne som vystúpil z auta a oprel som sa o palice. Potom som dal sestre radu.

„Dievča, počúvaj, čo ti poviem. Owen Griffith nepatrí do kategórie tvojich dočasných známostí s mladými mužmi z umeleckých kruhov Ak si nedáš pozor, popáliš si prsty Zapíš si to za uši Tento muž by mohol byť nebezpečný."

„Óóó, myslíš?" namietala Joanna s náznakom radosti nad touto predstavou.

„Nechaj toho chudáka na pokoji," povedal som prísne.

„Čo je to za trúfalosť prejsť na druhú stranu ulice, keď mu idem oproti?"

„Vy ženy ste všetky rovnaké. Stále meliete to isté. Tak si budeš musieť nakloniť aj jeho sestru Aimée, ak sa nemýlim "

„Ani tá ma nemá rada," povedala Joanna zadumane, no s istým zadosťučinením.

„Prišli sme sem do tohto kraja, aby sme našli pokoj a ticho," povedal som vážne, „a nazdávam sa, že sme ho našli "

No pokoj a ticho bolo to posledné, čo sme našli.

Štvrtá kapitola

1.

Asi o týždeň neskôr mi Partridge oznámila, že by sa so mnou rada trochu pozhovárala pani Bakerová, či by som nebol taký láskavý.

Meno Bakerová mi vôbec nič nehovorilo.

„Kto je pani Bakerová?" spýtal som sa namrzene, „nemohla by s ňou hovoriť slečna Joanna?"

No ukázalo sa, že osoba, s ktorou chce mať pani Bakerová rozhovor, som ja. Ďalej vysvitlo, že pani Bakerová je matka mladej Beatrice.

Na Beatrice som zabudol. Už asi dva týždne som si sem-tam všimol ženu stredného veku, s pradenami šedivých vlasov, ktorá obvykle kolenačky ako krab vycúvala z kúpelne a zmizla po chodbe dolu schodmi, keď som sa objavil. Vedel som, že je to asi naša nová upratovačka. Ťažkosti s Beatrice mi však vypadli z hlavy.

Nebolo možné, aby som odmietol stretnúť sa s Beatriceinou matkou, najmä keď som sa dozvedel, že Joanna odišla, no musím sa priznať, že ma táto perspektíva trochu znervózňovala. Úprimne som dúfal, že ma nik nebude obviňovať, že som sa ľahkomyseľne zahrával s Beatriceinými citmi. V duchu som nadával, ako na mňa zapôsobila zlomyseľnosť pisateľa anonymných listov, a súčasne som nahlas požiadal, aby Beatriceinu matku doviedli do mojej izby. Pani Bakerová bola mohutná, zdravá ženská, ktorá rozprávala, akoby sa to z nej sypalo. Upokojil som sa, lebo som nepobadal, že by ma chcela z niečoho obviniť.

„Dúfam, pane," povedala, spustiac hneď, lén čo sa dvere zavreli za Partridge, „že mi prepáčite, že som sa osmelila prísť k vám. No videlo sa mi, pane, že práve na vás by som sa mala obrátiť, a bola by som vám povďačná, keby ste mi mohli

povedať svoj názor, čo by som mala za týchto okolností podniknúť, lebo podľa mojej mienky, pane, voľačo sa musí stať a ja som nikdy nebola z tých, čo by si nechali brnkať len tak popod nos, a vždy hovorievam, nijaké vzdychanie, nijaké náreky, ale ‚vstať a pustiť sa do toho', ako to povedal iba pred dvoma týždňami náš vikár v kázni."

Bol som trochu zarazený a zdalo sa mi, že mi z rozhovoru ušlo čosi podstatné.

„Pravdaže," povedal som. „Nechceli by ste si, hm," sadnúť, pani Bakerová? Istotne vám veľmi rád, hm, pomôžem, ako len budem vedieť ..."

Zmĺkol som vyčkávajúc.

„Ďakujem vám, pane." Pani Bakerová si sadla na kraj stoličky. „Je to veľmi milé od vás, naozaj. A ako som povedala Beatrice, som rada, že som prišla za vami, povedala som jej - lebo ona len zavýja a vyplakáva na posteli - pán Burton bude vedieť čo robiť, lebo je to gentleman z Londýna. A voľačo sa musí urobiť, čože si počneš s mladým mužom, ktorý má takú horúcu hlavu a nechce počúvať rozumné dôvody, dať si vysvetliť, ako sa veci majú, nechce počuť ani slovo, čo mu dievča hovorí, no nech je ako chce, povedala som Beatrice, keby som bola ja na jej mieste, veď by som mu ukázala a čo reku potom to dievča tam dolu v mlyne?"

Bol som čím ďalej tým väčšmi zmätený

„Ľutujem," povedal som. „No nerozumiem dosť dobre. Čo sa stalo?"

„Ide o tie listy, pane. Také neslušné, až nemravné listy, sú v nich také slová - a vôbec. Veru horšie, ako som kedy počula z biblie."

Zachytil som tu zaujímavú vedľajšiu nitku a spýtal som sa zúfalo: „Dostala vaša dcéra viac listov?"

„Ešte nie, pane. Len ten jeden. Ten, pre ktorý od vás odišla."

„Tu naozaj nebol nijaký dôvod,-" začal som, no pani Bakerová ma namieste, ale zdvorilo prerušila:

„Nemusíte mi nič hovoriť, pane, všetko, čo tam stálo, boli bezočivé klamstvá. Slečna Partridge sa zaručila, ale aj tak by som sama vedela, ako sa veci mali. Vy nie ste taký, pane, a ja to viem veľmi dobre, a okrem toho ste invalid, a tak ďalej. Boli to nehanebné lži, no hoci som povedala to isté aj Beatrice, poradila som jej, že bude lepšie, ak odíde od vás, lebo viete - reči sú reči, pane. Ľudia hovoria, že bez vetra sa ani list na strome nepohne. A jedno dievča si musí dávať veľký pozor. A okrem toho je to veľmi hanblivé dievča, hanbilo sa po tom všetkom, čo tam bolo povedané, a tak som jej povedala, ‚dobre teda', keď Beatrice vyhlásila, že sa sem už nechce vrátiť, i keď obe ľutujeme, že sme vám spôsobili ťažkosti, ktoré ..."

Pani Bakerová sa nevedela vymotať z tejto myšlienky, nabrala znova dych a spustila ešte raz:

„Dúfala som, že bude koniec tým odporným rečiam. No teraz zasa dostal list George, ten z garáže, čo s nim chodí Beatrice. Hovoria sa tam príšerné veci o našej Beatrice, že sa vraj vláčila s Tomom Freda Ledbettera - no ja vás môžem ubezpečiť, pane, že dcéra bola voči nemu iba zdvorilá, a keď ho sem-tam stretla, tak sa s ním iba zhovárala."

Už sa mi krútila hlava od týchto nových komplikácií s Tomom pána Ledbettera.

„Dovoľte, aby som si to ozrejmil," povedal som. „Beatricein - hm - chlapec dostal teda anonymný list, ktorý ju obviňoval v súvislosti s nejakým iným mladým mužom?"

„Tak je, pane, a veru nevyberavo - užívali sa tam strašné slová, že by to veru človeka dohnalo do zúrivosti, a tak teda George prišiel a povedal Beatrice, že by si to o nej nebol pomyslel a že on poza jej chrbát s nikým nechodil - no ona mu povedala, že to všetko je lož, no on povedal, že bez vetra sa ani list nepohne, a ušiel, lebo má besnú náturu, a Beatrice si to vždy tak berie k srdcu, to úbohé dievča, a ja som povedala, reku, založím si klobúk a idem rovno za vami, pane.."

Pani Bakerová sa na chvíľu zastavila v reči a pozrela na mňa

s očakávaním, ako pes, ktorý čaká odmenu, keď predtým správne vykonal naučený kúsok

„No prečo ku mne?" vypytoval som sa.

„Vedela som, pane, že aj vy ste dostali jeden z týchto špinavých listov, a pomyslela som si, reku, je to pán z Londýna, ten bude vedieť, čo s tým."

„Keby som bol vami, išiel by som s tým na políciu. Takéto veci by sa mali zaraziť."

Pani Bakerová vyzerala hlboko znepokojená.

„Ach, nie, pane, nechcem s tým ísť na políciu."

„Prečo nie?"

„Nikdy som nemala do činenia s políciou, pane. Nik z nás."

„To je možné, ale s takýmito vecami sa vie vyporiadať iba polícia. Je to jej záležitosť."

„Ja mám ísť za Bertom Rundlom ?"

Bert Rundle bol constablom, to som vedel.

„Je tam nejaký seržant alebo inšpektor, určite ho náj-dete na policajnej stanici."

„Ja že by som išla na policajnú stanicu?"

Hlas pani Bakerovej vyjadroval výčitku a znel, akoby tomu ani nechcela veriť. Už ma to začalo otravovať.

„To je jediná rada, ktorú vám môžem dať."

Pani Bakerová nepovedala nič, ale presvedčená nebola, to bolo očividné. Ozvala sa zamyslene a vážne:

„Tieto listy by sa mali zaraziť, pane, mali by sa zaraziť. Skôr alebo neskôr na to niekto doplatí."

„Vidí sa mi, že už doplatil," povedal som.

„Mám na mysli nejaké násilie, pane. Títo mladí ľudia, tí sú takí násilnícki vo svojich prejavoch, ale aj starší."

Opýtal Som sa :

„Prišlo mnoho takýchto listov?"

Pani Bakerová prikývla.

„Je to čím ďalej tým horšie, pane. Napríklad Beadleovci na

Blue Boar, to bola vždy taká šťastná rodina a teraz tie listy mu nasadili červíka do hlavy, že vymýšľa veci, ktoré nesedia, pane."

Naklonil som sa k nej:

Pani Bakerová, netušíte, vôbec netušíte, kto mohol písať tie odporné listy?"

Na moje najväčšie prekvapenie prikývla. My sme na to prišli, pane. Áno, všetci to vieme." "Kto je to?"

Predstavoval som si, že sa bude zdráhať uviesť meno, no hneď odvetila:

„Tá pani Cleatová - všetci si to myslia, pane. Naisto je to pani Cleatová."

Tohto rána som už počul toľko mien, že som bol celkom zmätený. Opýtal som sa: „Kto je pani Cleatová?"

Ako vysvitlo, pani Cleatová bola žena istého starého záhradníka. Býval v malom domčeku pri ceste vedúcej do Mill. Ale moje ďalšie otázky nepriniesli uspokojujúce odpovede. Keď som sa spytoval, prečo by pani Cleatová písala takéto listy, opakovala pani Bakerová vždy nejasne len jedno, „to sa na ňu podobá".

Napokon som ju nechal odísť, ale viackrát som jej opakoval, aby išla na políciu, no videl som, že sa pani Bakerová nemieni riadiť touto radou. Mal som dojem, že odišla sklamaná.

Rozmýšľal som o tom, čo mi povedala. Vychádzal z toho neurčitý záver, že ak je teda celá obec zajedno v predpoklade, že páchateľom je pani Cleatová, tak je to asi pravda. Rozhodol som sa ísť za Griffithom a poradiť sa s ním o celej veci. Asi bude poznať túto Cleatovú. Ak to bude pokladať za vhodné, on alebo ja oznámime polícii, že za celou narastajúcou aférou sa skrýva ona.

Prišiel som v čase, keď som predpokladal, že Griffith končí prácu v ordinácii. Po odchode posledného pacienta som vstúpil do ordinácie.

„Vitajte, to ste vy, pán Burton?" „Áno. Chcel by som s vami

hovoriť." Vyložil som mu, o čom sme sa zhovárali s pani Bakerovou, a potom som vyslovil podozrenie, že vinníkom je pani Cleatová. Trochu som bol rozčarovaný, keď Griffith pokrútil hlavou.

„Nie je to také jednoduché," povedal.

„Podľa vás sa za tým všetkým neskrýva tá Cleatová?"

„Ktovie? Ale je to málo pravdepodobné."

„Tak potom prečo si všetci myslia, že je to ona?"

Zasmial sa

„Ach, tomu vy nerozumiete," povedal. „Pani Cleatová je tunajšia bosorka."

„Dobrotivý bože!" zvolal som.

„Áno, v dnešných časoch to znie trochu čudne, no aj tak to treba brať do úvahy. Viete, zachovala sa povera že jestvujú určití ľudia, alebo určité rodiny, s ktorými" by nebolo radno pohnevať sa. Pani Cleatová pochádza z takejto rodiny ‚bosoriek'. A obávam sa, že sa ešte usiluje rozdúchavať o sebe túto legendu. Je to čudácka žena s trpkým a sardonickým zmyslom pre humor. Keď si nejaké dieťa zacviklo prst, poranilo sa pri páde alebo ochorelo na príušnice, stačilo, že pokývala hlavou a povedala ‚áno, minulý týždeň mi kradol jablká', alebo ‚ťahal moju mačku za chvost'. Čoskoro nato začali matky skrývať pred ňou svoje deti, niektoré ženy jej zasa nosili med alebo koláče, ktoré upiekli, aby bola pani Cleatová s nimi zadobre a ‚neuriekla' ich. Je to poverčivé a smiešne, no stáva sa to. Prirodzene, teraz si o nej myslia, že za všetkým sa skrýva ona."

„A nie je to ona?"

„Ale kdeže. Nevyzerá na to. Nie - nie je to také jednoduché, ako sa zdá."

„Máte nejakú predstavu?" díval som sa naňho zvedavo.

Potriasol hlavou, no pohľad mal neprítomný.

„Nie," povedal. „Nemám ani tušenia. No nepáči sa mi to, pán Burton - z toho sa ešte vykľuje čosi zlého."

2.

Keď som prišiel domov, našiel som Megan, ako sedí na schodoch vedúcich na verandu s bradou položenou na kolenách.

Pozdravila ma ako obvykle, bez akýchkoľvek ceremónií.

„Dobrý deň," povedala. „Myslíte, že by som mohla ostať u vás na obed?"

„Pravdaže," povedal som.

„Ak budú rezne alebo čosi podobné, čo by nevystačilo pre všetkých, len mi povedzte," vyhŕkla Megan, keď som okolo nej prechádzal, aby som upovedomil Partridge, že budeme pri obede traja.

Rátal som s tým, že sa Partridge bude fúkať. Nemusela povedať ani slovo a vedela presne vyjadriť, že nemá vysokú mienku o tejto slečne Megan.

Vrátil som sa na verandu.

„Dalo sa to nejako vybaviť?" spýtala sa Megan s obavami

„Je to v poriadku," povedal som. „Bude írske dusené."

„Ach, výborne, niečo podobné sa dáva psom, pravda? Chcem povedať, že je tam veľa zemiakov a korenia."

„Asi tak," povedal som.

Vytiahol som puzdro na cigarety a ponúkol som Megan. Zapýrila sa:

„Je to veľmi pekné od vás."

„Nezapálite si?"

„Nie, ďakujem, ale bolo to veľmi pekné od vás, že ste ma ponúkli - akoby som naozaj bola niekto."

„A nie ste niekto?" povedal som pobavene.

Megan potriasla hlavou a potom, zmeniac predmet rozhovoru, vytrčila mi pred oči dlhú zaprášenú nohu, aby som ju preskúmal.

„Zaštopkala som si pančuchy," oznamovala mi pyšne.

Nie som znalec v plátaní, no aj tak mi bolo jasné, že ten čudný hrčkavý vlnený fľak, ktorý tak farebne kričal, asi ani nebol bohvieakým úspechom.

„Je to oveľa nepohodlnejšie, ako keď tam bola diera," povedala Megan.

„Vyzerá to tak, že by ste mohli mať pravdu," súhlasil som

„Vie vaša sestra pekne štopkať?"

Pokúšal som sa rozpamätať, či som niekedy videl Joannu pri takejto ručnej práci.

„Neviem," musel som priznať.

„No dobre, a čo robí, keď má dieru na pančuche?"

„Podľa všetkého ich odhodí a kúpi si iné," odpovedal som zdráhavo

„To je senzačné," povedala Megan „Lenže ja si to nemôžem dovoliť Teraz dostávam ročné vreckové štyridsať libier Z toho sa nemôžete veľmi rozhadzovať."

Súhlasil som s ňou.

„Keby som len mohla nosiť čierne pančuchy, mohla by som si natierať nohy atramentom," povedala Megan smutno „V škole som to vždy tak robievala Slečna Netopierová, učiteľka, čo dozerala, aby sme mali všetko poriadne zašité, ponášala sa na svoje meno - bola slepá ako netopier. Bolo to pre nás betálne výhodné."

„To iste," súhlasil som.

Mlčali sme, kým som si poťahoval z fajky. Bolo to také družné mlčanie.

Megan ho prerušila, lebo zrazu prudko povedala:

„Nemyslíte si aj vy ako všetci ostatní, že som hrozná?"

Bol som taký ohromený, že mi fajka vypadla z úst. Bola to penovka, nádherne vyfarbená, a zlomila sa. Zlostne som povedal Megan:

„Teraz vidíte, čo ste porobili."

Toto nevypočitateľné decko namiesto toho, aby bolo vyvedené z rovnováhy, sa iba naširoko uškrnulo.

„Mám vás rada," povedala.

Poznamenala to veľmi srdečne. Bola to taká poznámka, akoby sa niekto, koho sme omylom pokladali za psíča, zrazu spýtal, či smie prehovoriť. Priviedlo ma to na myšlienku, že Megan, hoci vyzerala ako žriebä, má skôr čosi spoločné so psom. Naozaj, vôbec nebola ako ľudská bytosť.

„Čo ste to hovorili pred tou katastrofou?" opýtal som sa, starostlivo si zbierajúc zvyšky obľúbenej fajky.

„Povedala som, že ma asi pokladáte za príšernú," opakovala Megan, no už nie tým istým tónom ako predtým

„Prečo by som mal?"

Ríegan odvetila vážne:

„Lebo som taká."

Zahriakol som ju ostro:

„Nebuďte hlúpa."

Megan potriasla hlavou.

„O to práve ide. Nie som naozaj hlúpa. Ľudia si myslia, že som. Netušia, že veľmi dobre viem, akí sú, a že ich nenávidím."

„Nenávidíte?"

„Áno," povedala Megan.

Jej oči, také melancholické a nedetské, sa na mňa dívali priamo, bez pohnutia. Bol to dlhý, uprený pohľad, plný smútku.

„Aj vy by ste nenávideli ľudí, keby ste boli mnou," povedala. „Aj keby ste nechceli."

„Nevidí sa vám, že ste trochu morbidná?" spýtal som sa

„Áno," povedala Megan. „Toto hovorí každý vždy, keď mu poviete pravdu. A je to pravda. Nikto ma nechce a ja viem prečo Mama ma nemá ani trochu rada. Myslím, že jej pripomínam otca, ktorý bol k nej krutý a správal sa strašne, ako som počula. Lenže matky nemôžu povedať, že nechcú svoje deti, a len tak odísť. Alebo ich zožrať Mačky žerú mačence, ktoré nemajú rady. Myslím, že je to strašne múdre. Raz-dva a

všetko je v poriadku. No ľudské matere sa musia starať o svoje deti a dávať na ne pozor. Ešte kým ma posielali do školy, to nebolo také zlé - no viete, jediné, čo by mamička naozaj chcela, je byť sama s mojím nevlastným otcom a s chlapcami."

Pomaly som odpovedal:

„Ešte vždy si myslím, Megan, že ste morbidná, no uznávam, že niečo z toho, čo hovoríte, je pravda. Prečo však nejdete preč a nezariadite si život podľa svojho?"

Obdarila ma nedetským úsmevom.

„Myslíte, že by som si mala nájsť zamestnanie ? Zarábať si na živobytie?"

„Áno."

„A ako?"

„Nazdávam sa, že by ste sa mali niečo naučiť. Napr klad rýchlopis, účtovníctvo."

„Neverím, že by som to dokázala. Na takéto veci som hlúpa. A okrem toho ..."

„No?"

Odvrátila sa, no potom zase ku mne pomaly obrátila tvár. Bola červená a v očiach jej stáli slzy V hlase sa jej zasa ozývala celá jej detskosť.

„Prečo by som mala ísť preč? A byť z toho nešťastná, že musím ísť preč? Nemajú ma tu radi, no ja ostanem. Ostanem každému na zlosť. Všetkým na zlosť. Tie svine, ako ich nenávidím! Nenávidím tu v Lymstocku každého Všetci si myslia, že som hlúpa a škaredá. Ja im ukážem Ukážem im. Ja..."

Bol to detský, čudne patetický výbuch zúrivosti.

Na štrkom vysypanej cestičke, vedúcej okolo rohu domu, som začul kroky.

„Vstaňte," obrátil som sa na ňu zúrivo. „Choďte dnu cez obývaciu izbu. A potom na prvé poschodie do kúpeľne. Na konci chodby. Umyte si tvár. Rýchlo."

Nešikovne vyskočila na rovné nohy a preliezla cez okno,

prv než Joanna obišla roh domu.

„Bože, ale som sa rozhorúčila," zvolala. Sadla si vedia mňa a utierala si tvár tirolskou šatôčkou, ktorú mala predtým uviazanú na hlave. „Ešte stále roztláčam tie prekliate sandále. Prešla som už celé míle. Prišla som na jedno, že na sandáloch by nemali byť tie smiešne diery. Pichajú cez ne tŕne. Vieš, Jerry, že by sme tuším mali mať psa?"

„Ja som za," povedal som. „Mimochodom, Megan prišla na obed."

„Áno? To je dobre."

„Páči sa ti?" opýtal som sa.

„Myslím, že je to také stratené dieťa," povedala Joanna „Vieš, také, čo bolo pohodené na prah, zatiaľ čo si víly zobrali to pravé. Je veľmi zaujímavé stretnúť takúto nálezenku. Uf, musím ísť hore umyť sa." Teraz nemôžeš, umýva sa tam Megan."

„Ach, a drhne si aj nohy, či nie?"

Joanna vybrala zrkadielko a dlho a vážne si pozorovala tvár „Myslím, že sa mi tento rúž nepáči," skonštatovala napokon.

Megan prišla nazad zasa cez okno. Bola vyrovnaná, pomerne čistá a neprejavovala nijaké známky predchádzajúcej búrky. Pochybovačne sa pozrela na Joannu.

„Ahoj," povedala Joanna, ktorá sa stále ešte zaoberala svojou tvárou. „Som veľmi rada, že ste prišli na obed. Bože dobrý, na nose sa mi vyhodili pehy Musím s tým niečo robiť. Pehy vždy pôsobia tak vážne a škótsky."

Aj Partridge vyšla von a chladne oznámila, že stôl je prestretý

„Poďme," povedala Joanna vstávajúc „Som hladná ako vlk."

Objala Megan okolo pliec a obe sa pobrali spoločne do domu.

Piata kapitola

1.

Vidím, že som vo svojom rozprávaní na niečo zabudol. Len veľmi málo alebo vôbec som sa nezmienil o pani Dane Calthropovej, či správnejšie o pánu reverendovi Caleb Dane Calthropovi.

A predsa obaja, vikár i jeho žena, sú veľmi výrazné osobnosti. Dane Calthrop je asi väčšmi odpútaný človek od každodenného života ako ktokoľvek, koho som doteraz stretol. Jeho život patrí knihám, štúdiu a má hlboké znalosti dávnych cirkevných dejín. No na druhej strane pani Dane Calthropová bola náramne akurátna. Hádam aj preto som sa o nej zabudol zmieniť, lebo som sa jej spočiatku trochu bál. Bola to žena prísneho charakteru a širokých polyhistorických vedomostí. Napokon ani nebola typickou ženou vikára - no keď som to všetko zhrnul, musel som si položiť otázku, čo vlastne viem o týchto ženách.

Jediné, na čo si spomínam veľmi dobre, je to, že to bola pokojná neopísateľná osobnosť, zbožňujúca svojho veľkého, mocného manžela, ktorý priťahoval ľudí svojimi kázňami ako magnet, a tak málo hovorievala na všeobecné témy, že bol problém udržiavať s ňou konverzáciu

No možno, že som sa nevedel oslobodiť od utkvelej predstavy o ženách vikárov, čo sú karikatúrou žien, lebo vždy a do všetkého strkajú nos, každého dirigujú a zaoberajú sa banalitami. Nakoniec takýto typ azda ani nejestvuje.

Pani Dane Calthropová nikdy nikam nestrkala nos, a napriek tomu mala zvláštnu schopnosť vedieť o všetkom a čoskoro som zistil, že sa jej skoro každý v obci trochu obáva. Nikdy nikoho nedirigovala a do ničoho sa neplietla, starala sa iba o svoje veci, nikomu nestúpala do svedomia, bolo to stelesnené božstvo

Nikdy som nevidel ženu, ktorá by bola taká ľahostajná k svojmu materiálnemu okoliu. Za horúcich dní si vykračovala trebárs v tweedovom plášti a v daždi, ba s plušti som ju videl roztržito prechádzať dolu dedinou v pestrých kartúnových šatách Mala úzku, ušľachtilú tvár ako chrt a ubíjajúco úprimný spôsob reči.

Zastavila ma na Hlavnej ulici deň po tom, čo Megan bola u nás na obede. Prekvapilo ma to, lebo pani Dane Calthropová vždy kráčala akoby za nejakým cieľom, nijako sa to nepodobalo na obyčajnú chôdzu, a oči upierala na vzdialený obzor, takže ste mali dojem, akoby pozorovala predmet vzdialený najmenej tri kilometre. ,.Ach. pán Burton!" oslovila ma.

Povedala to trochu víťazoslávne, ako niekto, kto rozriešil poriadne ťažkú hádanku

Pripustil som, že pán Burton som ja, a pani Dane Calthropová prestala upierať zrak na obzor, akoby sa pokúšala namiesto toho sústrediť svoj pohľad na mňa.

„Ach tak," povedala, „nechcela som s vami o niečom hovoriť?"

Nevedel som jej v tom pomôcť. Stála tam so zvrašteným čelom, hlboko pomýlená.

„O čomsi veľmi špinavom," povedala. „Ľutujem, ale neviem..." povedal som ohromený. „Ach," zvolala pani Dane Calthropová. „Ako nemám rada vlastnú záľubu vo veciach, ktoré sa začínajú na A! To je ono. Anonymné listy! Čo je to za história s tými anonymnými listami, ktorú ste sem k nám doniesli?"

„Ja som nič nedoniesol," bránil som sa. „To už tu bolo."

„Kým ste vy neprišli, veru nik nijaký nedostal," povedala pani Dane Calthropová vyčítavo. „Ale áno, pani Calthropová. Už tu s tým boli ťažkosti." „Ach, môj milý," povedala pani Dane Calthropová, „ako to nemám rada!"

Stála tam s neprítomným pohľadom a mysľou bohviekde.

Povedala:

„Nemôžem sa zbaviť dojmu, že to všetko je veľmi zlé. Nie sme takí ako ostatní tunajší ľudia. Pravdaže, ide o závisť a zlomyseľnosť a o všetky tie zlomyseľné hriešky - no nemyslím, že by to bol urobil niekto odtiaľto - nie, naozaj si to nemyslím. A viete, zarmucuje ma to, lebo by som to mala vedieť."

Jej mierny pohľad sa vrátil z horizontu a stretol sa s mojím. Mala zmätok v očiach a z pohľadu sa jej dali vyčítať najúprimnejšie rozpaky dieťaťa.

„Ako by ste mohli vedieť?" povedal som. „Obvykle viem. Vždy som zastávala toto svoje poslanie. Caleb výborne káže svoju vierouku a odbavuje pobožnosti. Je to povinnosť dušpastiera, no ak vôbec uznávate manželstvo kňazov, potom si myslím, že povinnosťou jeho ženy je vedieť, čo ľudia cítia, o čom rozmýšľajú, aj keď na to nemôže nijako vplývať. A teraz nemám ani potuchy, kto by to mohol..." Prerušila sa a zrazu dodala: „Sú to také hlúpe listy."

„Dostali ste - aj vy nejaký?"

Pýtal som sa trochu nesmelo, no pani Dane Calthropová mi odpovedala úplne prirodzene, iba čo trochu viac pootvorila oči:

„Ach, áno, dva - nie, tri. Už som aj zabudla, o čom sa v nich hovorilo. Čosi veľmi smiešne o Calebovi a učiteľke, nazdávam sa. Bolo to úplne absurdné, lebo Caleb je posledný, čo by sa dopustil cudzoložstva. Je to šťastie, keď je už raz duchovným."

„Veru, veru áno," prikývol som.

„Caleb by mohol byť svätcom," povedala pani Dane Calthropová, „keby nebol tak trochu príliš intelektuálny."

Necítil som sa oprávnený odpovedať na túto kritiku, no aj pani Dane Calthropová už pokračovala, preskakujúc trochu záhadným spôsobom zo svojho manžela na listy a späť.

„Je toľko vecí, o ktorých by sa v listoch mohlo písať, ale nie. A to je práve to najzvláštnejšie."

„Ani by som nepovedal, že by tieto listy hrešili práve na

zdržanlivosť," povedal som trpko.

No zdá sa, že pisateľ nevie o ničom. Nevie nič o tom, ako sa veci naozaj majú." „Myslíte?"

Obrátila svoj jemný, zahmlený pohľad na mňa. Áno, samozrejme. Je tu veľa cudzoložstva a všeličoho takého. Hanebných tajomstiev koľko len chcete. Prečo pisateľ nevyužíva tieto veci?" Na chvíľu stíchla a potom sa stroho opýtala, „a čo stálo vo vašom liste?"

„Tvrdilo sa v ňom, že moja sestra nie je mojou sestrou."

„A je?"

Pani Dane Calthropová položila túto otázku bez rozpakov, iba s priateľským záujmom. „Joanna je naozaj moja sestra." Pani Dane Calthropová prikývla.

„To je práve to, čo mám na mysli. Opovažujem sa tvrdiť, že sú tu iné veci. .."

Dívala sa na mňa múdro svojím nezaujatým pohľadom a zrazu som pochopil, prečo sa v Lymstocku obávali pani Dane Calthropovej

Každý má vo svojom živote mnoho takých kapitol, o ktorých dúfa, že sa o nich nik nikdy nedozvie. Mal som pocit, že pani Dane Calthropová o nich vie.

Prvýkrát v života som sa naozaj potešil, keď sa ozval za nami drsný hlas Aimée Griffithovej.

,.Dobrý deň. Teší ma, že som vás zastihla. Chcem preložiť termín akcie Ochrana práce. Dobré ráno, pán Burton."

Pokračovala:

„Musím len zaskočiť do obchodu a nechať im tam objednávku, a potom pôjdeme spolu do Ústavu, ak vám to vyhovuje."

„Áno, áno, môže to byť," povedala pani Dane Calthropová

Aimée Griffithová vošla do obchodného domu. Pani Dane Calthropová povedala: „Úbohá osoba." Bol som tým zmätený. Vari neľutovala Aimée? No ona už pokračovala: „Viete, pán Burton, trochu sa obávam..."

„Tej záležitosti s listami?"

„Áno, viete, znamená to - musí to znamenať ..." pristavila sa premýšľajúc a sklopila oči. Potom povedal pomaly, ako človek, ktorý rieši nejaký problém, „je to slepá nenávisť... áno, slepá nenávisť, no aj zaslepený človek môže púhou náhodou zasiahnuť iného do srdca ... A čo sa stane potom, pán Burton?"

To sme sa mali dozvedieť prv, než uplynul nasledujúci deň.

2.

Správu o tragédii priniesla Partridge. Partridge sa vyžívala v správach o nešťastiach. Nos jej vždy pošklbávalo v extáze, keď mohla prísť s hocijakou zlou správou.

Vstúpila do Joanninej izby, nos jej už pracoval, oči rozšírené a ústa stiahnuté do zveličene skľúčeného úškrnu. „Dnes ráno som sa dozvedela hrozné správy, slečna," oznámila a vyvalila oči.

Joanne pri jej londýnskych návykoch to trvalo minútku-dve, kým sa ráno celkom prebrala. Povedala len „ach tak," a obrátila sa na druhý bok bez akéhokoľvek vek záujmu.

Partridge položila raňajší čaj vedľa nej a začala znova.

„Je to hrozné. Na neuverenie! Skoro som odpadla, keď som sa o tom dopočula."

„Čo je hrozné?" spýtala sa Joanna, preberajúc sa.

„Úbohá pani Symmingtonová." Urobila dramatickú pomlku. „Je mŕtva."

„Mŕtva?"

Joanna sa posadila na posteli teraz už celkom prebratá.

„Áno, slečna, včera. popoludní a čo je najhoršie, sama si vzala život."

„Nehovorte, Partridge!?"

Joanna bola naozaj otrasená - akokoľvek, ale pani Symmingtonovú ste nemohli spájať s nejakou tragédiou.

Áno slečna, je to pravda. Urobila to zámerne Čo len k tomu

dohnalo tú úbohú dušu?"

Dohnalo?" Joanna v tej chvíli šípila, čo asi. „Azda nie ...?" Očami sa pýtala Partridge a Partridge prikývla.

Je to tak, slečna. Jeden z tých odporných listov!"

"Čo v ňom bolo?"

No to sa Partridge na svoje veľké poľutovanie nedozvedela.

„Sú to odporné veci," povedala Joanna „No neviem, prečo by mali dohnať niekoho k samovraždе!"

Partridge frkla nosom a potom povedala veľavýznamne:

„Iba ak boli pravdivé, slečna."

„Ach," vzdychla Joanna.

Len čo Partridge opustila izbu, Joanna vypila čaj, potom skočila do županu a prišla mi oznámiť novinu.

Pomyslel som si na to, čo povedal Owen Griffith. Skôr či neskôr sa tento výstrel do tmy vráti ako bumerang. Doplatila na to pani Symmingtonová. Táto žena, u ktorej to bolo zdanlivo najmenej pravdepodobné, mala nejaké tajomstvo . .. Uvedomoval som si, že pri všetkej svojej citovosti táto žena naozaj nemala veľa životnej energie. Bol to anemický, dengľavý typ, ktorý sa ľahko zrúti.

Joanna štuchla do mňa a spýtala sa ma, čo si o tom všetkom myslím.

Opakoval som jej, čo povedal Owen.

„Pravdaže," povedala Joanna podráždene, „ten vie o tom všetko. Ten chlap si myslí, že vie všetko."

„Je bystrý," povedal som.

„Je namyslený," povedala Joanna. A dodala, „odporne namyslený!"

Po chvíľke povedala:

„Aké strašné pre jej muža a pre to dievča. Čo myslíš, ako to bude znášať Megan?"

Nevedel som si to vôbec predstaviť a povedal som jej to Bolo to zvláštne, no nikto nevedel nikdy odhadnúť, čo si bude Megan myslieť alebo cítiť.

Joanna prikývla.

„Veru nie, človek nikdy nevie ako zaobchádzať s takouto polosirotou."

Po chvíľke povedala:

„Myslíš - chcel by si - ktovie, či by nechcela prísť a ostať s nami deň-dva? Je to pre dievča v jej veku určite veľký otras."

„Mali by sme k nim zájsť a pozrieť sa na ňu," súhlasil som.

„Menšie deti sú v poriadku," povedala Joanna. „Majú pri sebe tú Vychovávateľku. No predpokladám, že práve ona môže priviesť Megan do zúrivosti."

Pomyslel som si, že je to veru veľmi ľahko možné. Vedel som si predstaviť Elsie Hollandovú, ako súka zo seba jednu banalitu za druhou a pije nespočetné šálky čaju. Je to láskavá duša, no myslím, že sa nijako nehodí k tomu senzitívnemu dievčaťu.

Aj ja som rozmýšľal, či by sme nemali vziať Megan preč, a bol som rád, že Joanna prišla na to sama, a nemusel som jej to navrhovať.

Pobrali sme sa do Symmingtonovho domu hneď po raňajkách.

Boli sme obaja trochu nervózni. Náš príchod mohol vyzerať ako číra zvedavosť. Našťastie sme stretli Owena Griffitha, práve keď vychádzal z brány. Vyzeral utrápený a veľmi zaujatý.

Pozdravil ma však veľmi srdečne.

„Och, dobré ráno, pán Burton. Teším sa, že som vás stretol. Stalo sa, čoho som sa obával Skôr či neskôr sa to" muselo stať. Prekliata vec!"

„Dobré ráno, doktor Griffith," povedala Joanna a nasadila hlas, ktorý si schováva pre jednu našu nahluchlú tetu.

Griffith sa strhol a začervenal.

„Ach - ach, dobré ráno, slečna Burtonová."

„Myslela som, že ste ma azda nevideli," povedala Joanna.

Owen Griffith bol ešte červenší. Plachosť ho zahaľovala

celého ako plášť.

„Veľmi, veľmi ľutujem - som taký zaneprázdnený - nevidel som vás."

Joanna pokračovala neľútostné: Keď sa to tak vezme, som tu v životnej veľkosti." Vlastne iba v polovičnej," zahundral som cez plece. potom som pokračoval: „My dvaja so sestrou, Griffith, sme rozmýšľali, či by nebolo dobre, keby to dievča prišlo k nám a ostalo s nami nejaký deň? Čo myslíte? Nechcem sa vnucovať - no musí to byť kruté pre to úbohé dieťa. Ako to znáša Symmington?" Griffith sa chvíľu v duchu zaoberal touto myšlienkou. „Myslím, že by to bolo skvelé," povedal napokon. „Megan je poriadne nervózne dievča a bude dobre pre ňu, keď sa dostane preč od toho všetkého. Slečna Hollandová robí divy - drží všetko pevne v rukách, no naozaj má dosť starostí s tými dvoma deťmi a so Symmingtonom samým. Je úplne zlomený a - ohromený " „Bola to ..." váhal som, „samovražda?" Griffith prikývol.

„Ach, áno. Nie je nijaké iné podozrenie. Napísala ‚nemôžem už ďalej' na zdrap papiera. Ten list musela dostať včerajšou popoludňajšou poštou. Obálka ležala na dlážke pri jej stoličke, ale list skrkvala do gundže a hodila ho do kozuba."

„Čo ..." zarazil som sa trochu zhrozený sám nad sebou. „Prepáčte," povedal som.

Na Griffithovej tvári sa objavil rýchly, nešťastný úsmev.

„Nemusíte sa báť pýtať. List sa bude čítať pri súdnom vyšetrovaní. Nedá sa z neho nič usúdiť, čo je najväčšia škoda. Bol taký ako obvykle - koncipovaný v tom istom nevhodnom štýle. Osobitné obvinenie spočívalo v tom, že jej druhý chlapec, Colin, nebol vraj Symmingtonovým synom."

„Myslíte, že to bola pravda?" zvolal som nedôverčivo. Griffith pokrčil plecami.

„Nehodlám vynášať súdy. Bývam tu len päť rokov. Nakoľko som do toho videl, Symmingtonovci boli pokojným, šťastným párom, zbožňovali jeden druhého, aj svoje deti. Je

pravda, že chlapec sa vôbec nepodobá na rodičov - má husté červené vlasy - no dieťa často získa dedičné znaky po starom otcovi alebo starej matke."

„Tento nedostatok podobnosti bol asi príčinou toho konkrétneho obvinenia Hnusný a veľmi nemiestny pozdrav, vyslaný len tak naverímboha."

„Veľmi pravdepodobné. Možno je to naozaj tak. Zatiaľ sa nič nevie o pozadí týchto jedovatých listov, iba že ide o slepú nenávisť a zlobu."

„A napokon to zasiahlo cieľ," povedala Joanna. „Inak by asi nebola spáchala samovraždu, či nie?"

Griffith povedal pochybovačne:

„Nie som si celkom istý. Už nejaký čas bola zdravotne na tom zle, bola neurotická, hysterická. Ošetroval som ju, lebo trpela na nervy. Podľa mňa je možné, že list oplývajúci takými výrazmi môže vyvolať šok a taký stav paniky a zúfalstva, že si mohla siahnuť na život. Čo ak si nahovorila, že jej muž neuverí, keď poprie, čo tam bolo napísané, a stud i nechuť ju mohli tak silno ovládnuť, že zrazu stratila zdravý úsudok."

„Samovražda pre pominutie zmyslov," povedala Joanna.

„Presne tak. Myslím, že to takto aj odôvodním, keď prednesiem svoje stanovisko pri vyšetrovaní."

„To je jasné," povedala Joanna.

V jej hlase zaznelo čosi, čo donútilo Owena povedať:

„Budem na to plne oprávnený!" povedal zlostným tónom. A dodal: „Nesúhlasíte, slečna Burtonová?"

„Ale áno, súhlasím," povedala Joanna. „Na vašom mieste by som urobila presne to isté."

Owen sa pochybovačne na ňu pozrel, potom sa pomaly obrátil a vykročil dolu ulicou. Joanna a ja sme vstúpili do domu.

Hlavné dvere boli otvorené a videlo sa nám, že bude lepšie vojsť bez zvonenia, najmä keď sme zdnuka počuli Elsie Hollandovú.

Hovorila čosi pánu Symmingtonovi, ktorý sedel schúlený ako hŕba nešťastia vo svojom kresle a vyzeral celkom omráčený.

„Ale áno, pán Symmington, musíte si niečo vziať. Vôbec ste neraňajkovali, veď to nebolo jedenie, a ani včera večer ste nič nejedli, uvidíte, že z toho všetkého ešte sám ochoriete, a teraz budete potrebovať všetky sily. Aj doktor to povedal, keď odchádzal."

Symmington sa ozval bezvýrazným hlasom:

„Ste veľmi láskavá, slečna Hollandová, ale ..."

„Pekne vypite šálku horúceho čaju," povedala Elsie Hollandová a dobre že mu nápoj nepriložila k ústam.

Ja osobne by som dal úbožiakovi radšej tuhej whisky so sódou. Vyzeral, že by to potreboval. No napokon si vzal čaj a dívajúc sa na Elsie Hollandovú, povedal:

„Ani neviem, ako sa vám poďakovať za všetko, čo ste urobili a robíte, slečna Hollandová. Zachovali ste sa naozaj skvele."

Dievča sa rozžiarilo, zdalo sa, že ju to teší.

„Pekné od vás, že tak hovoríte, pán Symmington. Rada vám pomôžem, ako viem. Neobávajte sa o deti - dohliadnem na ne, služobníctvo som upokojila a keby bolo čokoľvek, čo by som mohla urobiť, napísať list alebo zatelefonovať, len mi pokojne povedzte."

„Ste veľmi láskavá," poďakoval sa Symmington ešte raz.

Elsie Hollandová sa obrátila, pohľad jej padol na nás a rýchlym krokom išla do haly.

„Nie je to strašné?" povedala tichým šepotom.

Keď som sa tak na ňu díval, pomyslel som si, že je to naozaj veľmi pekné dievča Milá, spoľahlivá, v krízových chvíľach praktická. Jej nádherné modré oči boli trochu červené, z čoho bolo vidno, že ťažko znášala smrť svojej zamestnávateľky a ronila za ňou slzy

„Môžeme sa s vami chvíľku zhovárať?" spýtala sa Joanna

„Nechceli by sme vyrušovať pána Symmingtona."

Elsie Hollandová prikývla s pochopením a odviedla nás do salónu na druhom konci haly „Bolo to pre neho hrozné," povedala. „Taký otras. Kto by si bol pomyslel, že sa môže také niečo stať? Pravdaže, teraz si uvedomujem, že niekedy bývala čudná. Strašne nervózna a uplakaná. Myslela som si, že na príčine bolo jej zdravie, hoci doktor Griffith vždy hovorieval, že jej v skutočnosti nič nie je. Bola hašterivá a podráždená a niekedy ste nevedeli, ako s ňou zaobchádzať."

„Prišli sme sa spýtať," začala Joanna, „či by sme si mohli ponechať Megan na niekoľko dní - samozrejme, ak bude ona chcieť."

Elsie Hollandová pozrela na nás trochu prekvapene.

„Megan?" povedala pochybovačne. „Neviem, veru neviem. Totiž, je to veľmi láskavé od vás, no ona je také čudné dievča. Človek nikdy nevie, čo sa chystá povedať alebo čo si myslí."

Joanna na to prehovorila trochu váhavo:

„Mysleli sme, že by sme vám tým trochu pomohli."

„Ach, áno, pokiaľ ide o to, určite. Chcem povedať, že mám na starosti chlapcov (práve teraz sú s kuchárkou) a úbohého pána Symmingtona - ten naozaj potrebuje opateru väčšmi než iný, a všeličo treba urobiť a na všeličo dozrieť, naozaj som nemala veľa času starať sa aj o Megan. Myslím, že je hore, v starej detskej izbe na poschodí. Vyzerá to, akoby sa chcela každému vyhnúť. Neviem, či..."

Joanna mi jemne pohľadom naznačila, aby som išiel hore. Hneď som vykĺzol z miestnosti

Stará detská izba bola na prvom poschodí. Otvoril som dvere a vstúpil Salón na prízemí bol obrátený dozadu, do záhrady, a rolety neboli stiahnuté No v tejto izbe, z ktorej sa človek díval na ulicu, bolo všetko pozaťahované.

V matnom sivom šere som zbadal Megan. Chúlila sa na pohovke, obrátená tvárou k múru, a zrazu mi to pripomenulo akési schovávajúce sa ustrašené zvieratko. Vyzerala, akoby

bola skamenela od strachu.

„Megan," preriekol som.

Pristúpil som k nej a nevedomky som použil tón, akým sa človek prihovára ustrašenému zvieraťu, keď ho chce uchlácholiť. Ani by ma nebolo prekvapilo, keby som bol vytiahol z vrecka mrkvu alebo kúsok cukru. Asi tak som sa cítil.

Pozrela na mňa, no nepohla sa a nezmenila výraz.

„Megan," opakoval som. „Joanna a ja sme sa vás prišli opýtať, či by ste nechceli prísť k nám a ostať s nami niekoľko dní."

Jej hlas prichádzal z hĺbky hmlistého položera.

„Ostať u vás? Vo vašom dome?"

„Áno."

„Máte na mysli, že ma chcete zobrať odtiaľto?"

„Áno, moja milá."

Zrazu sa celá roztriasla. Bolo to také strašné a veľmi dojemné.

„Ach, vezmite ma odtiaľto preč! Prosím, prosím. Je to hrozné byť tu a cítiť sa takou nemravnou!"

Pristúpi] som k nej a ona mi zaťala ruky do límca kabáta.

„Som príšerný zbabelec a strašne sa bojím. Ani som nevedela, aký som zbabelec."

„Všetko bude v poriadku, veverička," povedal som jej. „Sú to otrasné veci. Poďte so mnou."

„Môžem ísť hneď? Nemusíte čakať ani minútu?"

„Áno, iba si zoberte nejaké veci, myslím, že ich budete potrebovať."

„Aké veci? Načo?"

„Moje milé dievčatko," povedal som. „Môžeme pre vás opatriť posteľ a poskytnúť vám kúpeľňu a ostatné, no . nech ma čert vezme, ak vám požičiam svoju zubnú kefku."

Na perách sa jej objavil veľmi nejasný, slabý úsmev. „Máte pravdu. Myslím, že som nie pri zmysloch. Nevšímajte si ma!

Idem si pobaliť. Ne-neodídete? Budete ma čakať?"

„Budem vás čakať pred dverami."

„Ďakujem Ďakujem vám veľmi pekne. Je mi ľúto, že som taká hlúpa No, viete, je to veľmi strašné, keď vám zomrie matka."

„Viem," povedal som.

Kamarátsky som ju tľapol po chrbte a ona ma obdarila vďačným pohľadom a zmizla v spálni. Pustil som sa dolu schodmi.

„Našiel som Megan," povedal som. „Hneď príde.".

„Ach, áno, to je dobre," zvolala Elsie Hollandová. „To jej pomôže spamätať sa. Je to trochu nervózne dievča, viete. Je s ňou ťažko. Bude to pre mňa veľké uľahčenie, keď budem vedieť, že pri tom všetkom nemám na starosti ešte aj ju. Je to od vás veľmi láskavé, slečna Burtonová. Dúfam, že vám nebude na ťarchu. Ach, bože, zasa telefón. Musím sa ísť ohlásiť. Pán Symmington nie je schopný urobiť ani krok."

Ponáhľala sa z izby. Joanna povedala:

„Hotový anjel-ošetrovateľ!"

„Vyslovila si to trochu nepríjemným tónom," poznamenal som. „Je to pekné, láskavé dievča a naozaj veľmi schopné."

„Veľmi. A ona to vie."

„Nezhadzuj sa, Joanna," povedal som.

„Prečo by si dievča nemalo vykonávať svoje povinnosti?"

„Práve to."

„Nikdy som nemohla vystáť ľudí, ktorí boli sebou uveličení," povedala Joanna. „Prebúdza to vo mne tie najhoršie inštinkty. Čo je s Megan?"

„Čupela tam v zatemnenej izbe a vyzerala skoro ako ranená gazela."

„Chudinka. Bola ochotná ísť k nám?"

„Hneď na to skočila."

Dunivý buchot v hale oznamoval, že prichádza Megan s batožinou. Vyšiel som von a vzal som jej kufrík z rúk. Joanna

mi za chrbtom naliehavo povedala:

„Poďme. Už som druhý raz odmietla vypiť si čaj."

Vyšli sme k autu. Hnevalo ma, že mi Joanna vzala kufrík a sama ho dala do auta. Už som chodil o jednej palici, no atletické výkony som ešte nepodával.

„Sadnite si," povedal som Megan.

Nastúpila a ja som ju nasledoval. Joanna naštartovala a pohli sme sa.

Prišli sme do Little Furze a vošli sme do obývacej izby.

Megan klesla do kresla a rozplakala sa. Plakala srdcervúco ako decko, myslím, že správny výraz by bol kvílivo. Vyšiel som von a rozmýšľal, čo urobiť. Myslím, že Joanna bola v citových záležitostiach trochu bezmocná.

Zrazu som začul, ako Megan hovorí priškrteným hlasom:

„Prepáčte, že tu tak stváram, ako idiot."

Joanna jej láskavo povedala: „Nič si z toho nerobte, tu máte čistú vreckovku."

Počul som, ako použila tento potrebný predmet. Znova som sa vrátil do izby a podal som Megan plný pohár. „Čo to je?"-

„Koktail," povedal som.

„Koktail? Naozaj?" Megan zrazu vyschli slzy. „Ešte som nikdy nepila koktail."

„Vo všetkom sa musí začínať," povedal som.

Megan opatrne sŕkala nápoj a potom sa jej tvárou rozlial žiarivý úsmev, zvrátila sa dozadu a dychtivo ho vyzunkla na dúšok.

„Je to skvelé," vyslovila sa. „Mohla by som dostať ešte jeden?"

„Nie," povedal som.

„Prečo nie?"

„O desať minút to asi budete vedieť."

„Ach!"

Megan preniesla svoju pozornosť na Joannu.

„Naozaj mi je hrozne ľúto, že som pred chvíľou tak otravne

vyrevúvala. Vlastne ani neviem prečo. Bolo to strašne hlúpe, keď som tu tak rada."

„Nič sa nestalo," povedala Joanna. „Teší nás, že vás tu máme." ,

„To vás naozaj nemôže tešiť. Je to od vás iba láskavosť. No ja som vám vďačná."

„Prosím, nebuďte vďačná," povedala Joanna. „Priviedlo by ma to do rozpakov. Hovorila som pravdu, keď som povedala, že sa tešíme, keď vás tu máme. S Jerrym sme už vyčerpali všetky možnosti konverzácie. Už si ani nemáme čo povedať."

„No teraz," zamiešal som sa, „môžeme mať všelijaké zaujímavé diskusie - napríklad o Goneril a Regan a podobných témach."

Meganina tvár sa rozžiarila.

„Rozmýšľala som o tom a nazdávam sa, že teraz už viem odpoveď. Bolo to preto, lebo ich príšerný starý otec vždy nástojil, aby sa mu len podlizovali. Keď musíte stále hovoriť ďakujem a aký ste láskavý a podobné rečičky, vnútorne vás to začne rozkladať a stanete sa čudným a kvôli zmene budete chcieť byť odporným - a keď budete mať k tomu príležitosť, pravdepodobne sa vám to zahniezdi v hlave a zájdete priďaleko. Starý Lear bol príšerný, nie? Mám na mysli, že si naozaj zaslúžil ohrdnutie od Cordelie."

„Vidí sa mi, že budeme mať mnoho zaujímavých diskusií o Shakespearovi," povedal som.

„A ja vidím, že z vás začínajú byť snobskí intelektuáli," povedala Joanna. „Bohužiaľ, Shakespeara pokladám za strašne nudného. Všetky tie jeho dlhé scény, kde je každý opitý, a predpokladá sa, že to bude smiešne."

„Keď už hovoríme o pití," obrátil som sa na Megan, „ako sa cítite?"

„Ďakujem, celkom dobre."

„Nezakrútila sa vám hlava? Nevidíte dve Joanny alebo čosi také?"

„Nie. Iba sa mi chce trochu viac rozprávať."

„To je nádherné," povedal som. „Zrejme patríte k ľuďom, čo znášajú pijatiku. No platí to iba v tom prípade, ak to bol naozaj váš prvý koktail."

„Ach, naozaj bol."

„Mať dobrú, silnú hlavu je vždy výhodné," povedal som.

Joanna odviedla Megan na poschodie, aby si vybalila veci.

Dnu vstúpila Partridge a s kyslou tvárou sa ma spýtala, čo má vlastne robiť s tými dvoma šálkami vaječného krému, ktoré prichystala na obed.

Šiesta kapitola

1.

O tri dni neskôr sa konalo súdne pojednávanie. Všetko prebiehalo veľmi dôstojne, zhromaždilo sa tam veľa ľudí, a ako si všimla Joanna, najmä vzrušených dedinčaniek.

Čas smrti pani Symmingtonovej určili medzi tretiu a štvrtú hodinu. Bola sama doma, Symmington bol v úrade, slúžky mali v ten deň voľno, Elsie Hollandová a deti boli na prechádzke a Megan si vybehla na bicykli.

List musel prísť popoludňajšou poštou. Pani Symmingtonová ho zrejme vzala zo schránky, prečítala ho - a potom vo veľmi vzrušenom stave vošla do kôlne, zobrala odtiaľ trochu kyanidu, ktorý držali proti osím hniezdam, rozpustila ho vo vode a vypila, keď napísala posledné slová na rozlúčku: „Nemôžem už ďalej ..."

Owen Griffith podal lekárske dobrozdanie a zopakoval svoj názor o nervovom stave pani Symmingtonovej a o jej chabých životných silách. Vyšetrujúci sudca bol zdvorilý a diskrétny Trpkým hlasom odsúdil ľudí, ktorí píšu podlé anonymné listy. Nech už tento zlomyseľný, falošný list napísal ktokoľvek, bol morálne zodpovedný ako vrah, povedal. Dúfa, že polícia čoskoro odhalí vinníka a podnikne proti nemu alebo proti nej príslušné kroky. Takýto zbabelý a nevraživý akt si zaslúži, aby bol nanajvýš rigorózne potrestaný podľa zákona. Porota v súhlase s ním vyniesla obvyklý rozsudok Samovražda v prechodnom pominutí zmyslov.

Vyšetrujúci sudca urobil čo len mohol - Owen Griffith tiež, no keď už bolo po všetkom, stlačený v zástupe vzrušených vidieckych žien, začul som ten nenávistný sykavý šepot, ktorý mi začínal byť pridobre známy. „Bez vetra sa ani list nepohne, ja vám poviem!'" - „Voľačo už v tom len muselo byť. Inak by

to predsa nebola urobila . . ."

V tej chvíli som nenávidel Lymstock a jeho predpojaté predstavy, jeho klebetné šepkajúce ženské.

2.

Ťažko si pamätať, ako udalosti nasledovali v presnom časovom poriadku. Najbližším dôležitým medzníkom bola, prirodzene, návšteva superintendenta Nasha. No to bolo, myslím, ešte pred návštevami niektorých členov tunajšej obce, z ktorých každá sama osebe bola svojim spôsobom zaujímavá a vrhala určité svetlo na charaktery a osobnosti tunajších ľudí.

Aimée Griffithová prišla k nám na druhý deň po súdnom vyšetrovaní. Vyzerala ako vždy, celá žiarila zdravím a čulosťou a tiež ako vždy sa jej podarilo okamžite ma dopáliť. Joanna a Megan boli vonku, a tak som teda mal ja tú česť prijať ju.

„Dobré ráno," povedala slečna Griffithová. „Dopočula som sa, že Megan Hunterová býva u vás. Je to pravda?"

„Áno, býva."

„To ste urobili veľmi dobre. No musí vám trochu zavadzať. Ak by ste chceli, mohla by ísť k nám. Opovažujem sa povedať, že ja už nájdem nejaký spôsob, ako ju užitočne zamestnať."

Pozrel som na Aimée Griffithovú poriadne znechutený.

„Aké milé od vás," povedal som. „No my sa tešíme, že ju máme. Je celkom šťastná, že sa tu môže ponevierať."

„Neviem, neviem. To dieťa má až priveľkú záľubu v ponevieraní. Ale nazdávam sa, že za to vlastne ani nemôže, keď je taká nasprostastá."

„Myslím si, že je to dosť inteligentné dievča," povedal som.

Aimée Griffithová uprela na mňa tvrdý pohľad.

„Prvý raz počujem, že sa o nej niekto takto vyjadril," poznamenala. „Tak prečo sa na vás díva neprítomnými očami, keď sa s ňou rozprávate, akoby vám vôbec nerozumela?"

„Možno ju to práve nezaujíma," povedal som.

„Ak je to tak, potom je veľmi nezdvorilá," usúdila Aimée Griffithová.

„Možno máte pravdu. Ale hlúpa nie je."

Slečna Griffithová vyhlásila ostro:

„Prinajlepšom je teda roztržitá. Megan potrebuje hlavne dobrú, tvrdú prácu - čosi, čo by jej poskytlo životný záujem. Neviete si predstaviť, ako to jedno dievča zmení. Dobre sa vyznám v dievčatách. Čudovali by ste sa, ako sa zmenia dievčatá, keď sa správajú podľa našich príručiek. Megan je už pristará na to, aby trávila čas povaľovaním a chvením."

„Nebolo pre ňu ľahké pustiť sa vážne do niečoho," povedal som. „Pani Symmingtonová mala vždy dojem, že Megan má asi tak dvanásť rokov."

Slečna Griffithová zašomrala:

„Viem. Nikdy som neznášala tento jej postoj. Pravda, úbohá stvora, teraz je mŕtva, takže človek nemôže veľa hovoriť, no podľa mňa predstavovala dokonalý typ neinteligentnej domácej panej. Bridž, klebety a jej deti - ešte šťastie, že sa o ne stará slečna Hollandová. Bohužiaľ som o pani Symmingtonovej nikdy nemala vysokú mienku, hoci som vlastne nepoznala plnú pravdu."

„Pravdu?" ozval som sa ostro.

Slečna Griffithová vyprskla.

„Hrozne mi bolo ľúto Dicka Symmingtona, keď tam tak musel stáť pri súdnom pojednávaní," povedala. „Bolo to preňho strašné."

„No istotne ste počuli, ako povedal, že v tom liste nebolo ani slovka pravdy - že si je v tom celkom istý?"

„Pravdaže to povedal. To je v poriadku. Muž sa zastáva svojej ženy. Aj Dick sa zastal." Chvíľu mlčala a potom to vysvetlila:

„Viete, Dicka Symmingtona som poznala už dávno."

Bol som trochu prekvapený.

„Naozaj? Z toho, čo povedal váš brat, som vyrozumel, že si zariadil lekársku prax v tejto obci len pred niekoľkými rokmi."

„Ach, áno, no Dick Symmington k nám chodieval a zdržiaval sa v našej spoločnosti, keď sme bývali tam, na severe. Poznala som ho veľa rokov."

Ženy vedia dospieť k záverom, aké muži nikdy neurobia. Nech je akokoľvek, tón hlasu Aimée Griffithovej, ktorý zrazu zmäkol, mi nasadil červa do hlavy, ako by bola povedala naša stará varovkyňa.

Zvedavo som si obzeral Aimée. Pokračovala - ešte vždy tým zjemneným hlasom:

„Poznám Dicka veľmi dobre ... Je to hrdý muž a je veľmi rezervovaný. No je to typ muža, čo vie byť veľmi žiarlivý."

„To by vysvetľovalo," uvažoval som nahlas, „prečo sa pani Symmingtonová obávala ukázať mu list alebo mu o ňom povedať. Bála sa, že by jej hádam neuveril, keď je taký žiarlivý, hoci by aj poprela jeho obsah."

Slečna Griffithová pozrela na mňa zlostne a opovržlivo.

„Môj ty bože," povedala, „myslíte, že by nejaká žena zhltla množstvo kyanidu len pre nejaké nepravdivé obvinene?"

„Vyšetrujúci sudca si asi myslel, že je to možné. Váš brat takisto . ."

Aimée ma prerušila.

„Všetci chlapi sú rovnakí. Treba vraj zachovať dekórum! No mňa neprinútite, aby som tomu uverila! Keď dostane nevinná žena takýto hlúpy anonymný list, zasmeje sa a odhodí ho. Ako..." zrazu zmĺkla a potom dokončila, „by som to urobila ja."

Všimol som si tú pomlku. Bol som si celkom istý, že vlastne chcela povedať, „som to urobila ja".

Rozhodol som sa preniesť boj na nepriateľské územie.

„Ako vidím," prihovoril som sa milo, „aj vy ste dostali nejaký?"

Aimée Griffithová bola typ ženy, ktorá pohŕda lžou. Chvíľu

mlčala a potom vyhŕkla:

„Ach, áno. Ibaže ja som sa ním nedala pomýliť!"

„Bol hnusný?" skúmal som s pochopením ako spolutrpiteľ.

„Prirodzene. Ako už takéto veci bývajú. Výplody šialenca. Prečítala som si začiatok, a len čo som si uvedomila, čo to je, hodila som ho rovno do koša na odpadky."

„Nepomysleli ste na to odovzdať ho polícii?"

„Vtedy nie. Mala som jedinú myšlienku - čím menej rečí, tým lepšie."

Čosi ma zvádzalo slávnostne vyhlásiť: „Bez vetra sa ani list nepohne!", no zdržal som sa. Aby som odolal pokušeniu, vrátil som sa k Megan.

„Neviete náhodou, ako stojí Megan finančne?" opýtal som sa. „Nie je to z mojej strany len holá zvedavosť. Zaujíma ma, či sa nebude musieť teraz živiť sama."

„Nemyslím, že by to bolo celkom nevyhnutné. Jej stará matka, matka z otcovej strany, jej zanechala, myslím, malý dôchodok. A Dick Symmington jej rozhodne poskytne domov a postará sa o ňu, ak aj jej matka na ňu ničím nepamätala. Nie, v tejto veci ide o princíp."

„Aký princíp?"

„Práca, pán Burton. Muži a ženy nemajú na svete nič iné, len prácu. Jediný hriech, ktorý sa nedá prepáčiť, je lenivosť."

„Sira Edwarda Greya, ktorý bol voľakedy naším ministrom zahraničných vecí, vyhodili z Oxfordu pre neprekonateľnú lenivosť," povedal som. „Aj vojvodca z Wellingtonu, ako som počul, bol veľmi hlúpy a nevedel sa sústrediť na štúdium. A neprišlo vám nikdy na um, slečna Griffithová, že by ste asi nemohli cestovať dobrým rýchlikom do Londýna, keby sa bol malý Georgie Stephenson za mladi vyvíjal normálne a keby nebol otrávený vysedával v matkinej kuchyni, až raz zvláštne správanie pokrievky na hrnci upútalo jeho nezamestnanú myseľ?" Aimée si iba odfúkla.

„Mám takú teóriu," povedal som, vracajúc sa k svojej téme,

„že za väčšinu našich geniálnych veľkých vynálezov a úspechov vďačíme lenivosti - vnútenej alebo dobrovoľnej. Ľudský mozog sa radšej dá kŕmiť cudzími myšlienkami, no ak sa zbaví takejto potravy, hoci neochotne, začína rozmýšľať samostatne a takéto rozmýšľanie, pamätajte si, je originálne a môže priniesť cenné výsledky.

Okrem toho," pokračoval som, prv než Aimée mohla chytiť druhý dych, „je tu aj umelecká stránka."

Vstal som a vzal som z písacieho stola reprodukciu svojho najobľúbenejšieho čínskeho obrazu, ktorá ma vždy sprevádzala. Bol na nej starý muž, ktorý sedel pod stromom a hral sa detskú hru s kúskom motúza, čo sa pri tom všelijako preťahoval pomedzí prsty.

„Bolo to na čínskej výstave," povedal som. „Úplne ma to fascinovalo. Dovoľte, aby som vám tento obraz predviedol. Volá sa Starý muž tešiaci sa z radostí zaháľania."

Na Aimée Griffithovú môj obľúbený obraz neurobil nijaký dojem. Povedala: „Nuž, všetci vieme, akí sú tí Číňania!"

„Nezapôsobilo to na vás?" spýtal som sa.

„Úprimne povedané, nie. Bohužiaľ sa veľmi o umenie nezaujímam. Váš postoj, pán Burton, je typicky mužský. Odmietate ideu pracujúcej ženy, jej práv..."

Ale mi dala! Mal som teraz vari začať hovoriť proti feminizmu? Aimée sa poriadne rozohnila, líca jej len tak blčali.

„Pre vás je nepredstaviteľné, že žena chce urobiť kariéru. Bolo to nepredstaviteľné aj pre mojich rodičov. Dychtivo som chcela študovať medicínu. Nechceli ani počuť, že by za mňa mali platiť školné. No platili ho ochotne za Owena. Teraz som už mohla byť lepšou lekárkou než môj brat."

„Škoda," povedal som. „Bolo to pre vás kruté. Ak človek chce niečo robiť ..."

Rýchlo pokračovala:

„Ach, už som to prekonala. Mám veľmi silnú vôľu. Môj život je plný práce a veľmi aktívny. Patrím k najšťastnejším

ľuďom v Lymstocku. Mám plné ruky práce. No vždy budem vystupovať proti smiešnemu staromódnemu predsudku, že ženino miesto je len v domácnosti."

„Ľutujem, ak som sa vás dotkol," povedal som. „Naozaj som to nemal v úmysle. Ani o Megan si nemyslím, že by mala ostať doma."

„Úbohé dieťa. Obávam sa, že si nikde nenájde svoje miesto." Aimée stíchla. Znova začala hovoriť skoro normálne. „Viete, jej otec . .."

Na chvíľu stíchla a ja som povedal rovno: „Neviem. Každý hovorí: ‚Jej otec' a zníži hlas, a to je všetko. Čo vlastne ten muž urobil? Ešte žije?"

„Presne to neviem. Vlastne sa obávam, že nemám ani potuchy. A bol to veľmi nenormálny človek. Aj to je dôvod, prečo by ma neprekvapilo, keby Megan bola trošku šibnutá."

„Megan je po každej stránke v poriadku a ako som povedal predtým, pokladám ju za inteligentné dievča. Aj moja sestra tak zmýšľa. Joanna ju má veľmi rada."

Aimée povedala:

„Vašej sestre musí byť tu u nás veľmi otupno."

Ako to povedala, zbadal som čosi. Aimée Griffithová nemala rada moju sestru. Zaznievalo to z uhladeného konvenčného tónu jej hlasu.

„Všetci sme sa čudovali, ako ste sa mohli obaja zahrabať v takomto zapadákove."

Bola to otázka, a preto som odpovedal.

„Nariadili mi to lekári. Mal som odísť niekam, kde je veľmi pokojne a kde sa nič nedeje," chvíľu som pomlčal a potom som dodal, „teraz to už o Lymstocku veľmi neplatí."

„Nie, naozaj nie."

Znelo to mrzuto. Začala sa chystať na odchod, a ešte povedala:

„Viete - všetky tieto svinstvá by bolo treba zaraziť! Nesmieme to nechať pokračovať."

„A polícia nerobí nič?"

„Predpokladám, že nie. No nazdávam sa. že by sme to mali vziať do rúk my sami."

„Nie sme na to tak dobre vyzbrojení ako oni."

„Nezmysel! Možno máme oveľa viac schopností a inteligencie! Trochu odhodlanosti - to je všetko, čo potrebujeme."

Zrazu sa so mnou rozlúčila a odišla.

Keď sa Joanna a Megan vrátili z prechádzky, ukázal som Megan môj čínsky obraz. Tvár sa jej rozžiarila. Povedala: „Nie je to božské?"

„To je presne aj moja mienka."

Na čele sa jej vytvorili vrásky, ktoré som tak dobre poznal.

„No nebolo by to ľahké, pravda?" .

„Nič nerobiť?"

„Nie, nie zaháľať - no tešiť sa z radostí záhaľky. Museli by ste byť veľmi starý ..."

Zmĺkla. Povedal som: „To je starý muž."

„Nemám na mysli takú starobu. Nejde o vek. Mám na mysli, starý ako - ako ..."

„Nazdávate sa, že by mal človek dosiahnuť veľmi vysoký stupeň civilizácie, aby sa mu javili veci v takomto svetle," povedal som, „jemný sofistický postoj? Myslím, že doplním vaše vzdelanie, Megan, a budem vám recitovať sto básní, preložených z čínštiny."

3.

Ešte ten istý deň som stretol v meste Symmingtona.

„Je to v poriadku, že Megan ostane u nás nejaký čas?" spýtal som sa. „Robí Joanne spoločnosť, lebo jej je niekedy trochu otupno, keď tu nemá svojich priateľov."

„Ach - aha - Megan? Ach, áno, bolo to od vás veľmi milé."

V tej chvíli som pojal k Symmingtanovi nechuť, ktorú som

už nikdy nevedel prekonať. Očividne na Megan úplne zabudol. Nebolo by mi prekážalo, keby mu to dievča išlo na nervy - niektorý muž môže byť v určitých prípadoch žiarlivý na dieťa z prvého manželstva - no on nie že by ju nemal rád, on si ju jednoducho sotva všímal. Správal sa voči nej tak, ako sa správa človek k nejakému psovi v dome, ak pritom o psov príliš nestojí. Všimnete si ho, keď oňho zakopnete alebo naňho narazíte, sem-tam ho potľapkáte, keď si to pýta. Symmingtonova absolútna ľahostajnosť voči jeho nevlastnej dcére ma poriadne dožrala. Povedal som mu: „Aké s ňou máte plány?"

„S Megan?" Vyzeral trochu rozpačito. „Nuž, ostane doma. Prirodzene, veď je to jej domov."

Stará matka, ktorú som mal veľmi rád, hrávala na gitare a pritom si spievala staromódne pesničky. Jedna z nich, na ktorú sa pamätám, sa končila takto:

„Kamarátka moja premilená,
sama som, samučká, opustená.
More je ďaleko, zem macocha,
len tvoje srdce mi potecha."

Odchádzal som domov, pospevujúc si ju.

4.

Emily Bartonová prišla, práve keď sme dopili čaj a stôl už bol odprataný.

Chcela sa pozhovárať o záhrade. Asi polhodinu sme preberali záhradu a potom sme sa vrátili k domácim problémom.

Vtedy stíšila hlas a zašepkala:

„Veľmi dúfam, že to dieťa - sa priveľmi nerozrušilo zo všetkých tých strašných udalostí?"

„Máte na mysli smrť jej matky?"

„Prirodzene. No myslela som najmä na - na tie

nepríjemnosti za tým."

Bol som zvedavý. Chcel som vedieť, ako na to reaguje slečna Bartonová.

„Čo si o tom myslíte? Je to pravda?"

„Ach, nie, nie, určite nie. Som si skoro istá, že by pani Symmingtonová nikdy - že by nebola ..." drobná Emily Bartonová bola celá červená a zmätená. „Myslím, že je to sotva pravda - hoci v tom môže byť nejaké rozhodnutie."

„Rozhodnutie?" vyvalil som na ňu oči.

Emily Bartonová sa zapýrila a veľmi sa podobala na porcelánovú figúrku pastierky.

„Neviem sa zbaviť pocitu, že všetky tieto odporné listy, všetok ten žiaľ a zármutok, ktorý spôsobujú, majú určitý zámer."

„Pravdaže boli posielané zámerne," povedal som tvrdým hlasom.

„Nie, nie, pán Burton, zle ste ma rozumeli. Nemám na mysli šialenú osobu, ktorá ich písala - to musel byť niekto veľmi bezočivý. Myslela som tým, že ich pripustila sama Prozreteľnosť! Aby v nás prebudila vedomie našej smrteľnosti."

„Všemohúci by si určite mohol zvoliť menej nechutné prostriedky."

Slečna Emily zašemotila, že cesty božie sú nevyspytateľné.

„Nie," povedal som. „Ľudia majú sklon pripisovať Bohu zlé činy, ktoré konajú z vlastnej vôle. Skôr by som to pripísal diablovi. Boh nás ani nepotrebuje trestať, slečna Bartonová. Sami sa trestáme veľmi usilovne."

„Jedno neviem pochopiť, prečo niekto chce robiť také veci?"

Pokrčil som plecami.

„Pokrivený charakter."

„Je to smutné."

„Mne sa to nevidí smutné. Je to jednoducho svinstvo. A

nehodlám sa ospravedlniť za to slovo. Myslím to presne tak."

Červeň zmizla z tváre slečny Bartonovej. Bola teraz veľmi bledá.

„No prečo, pán Burton, prečo? Kto môže mať z toho potešenie?"

„Chvalabohu, ani vy, ani ja to nemôžeme pochopiť."

Emily Bartonová znížila hlas.

„Hovorí sa na pani Cleatovú - ale tomu ja neverím." Potriasol som hlavou. Vzrušene pokračovala:

„Predtým sa nikdy nič také nestalo - nikdy, pokiaľ sa pamätám. Bola to tu taká malá šťastná obec. Čo by len na to povedala moja drahá mamička? Nuž, človek musí ešte ďakovať, že bola toho ušetrená."

V duchu som si povedal, že podľa všetkého, čo som počul, stará pani Bartonová bola dostatočne pevná osoba, aby zniesla čokoľvek, a pravdepodobne by sa bola zabávala na tejto senzácii.

Emily pokračovala:

„Hlboko ma to otriaslo."

„A vy - hm - vy ste nič nedostali?"

Vzbĺkla červeňou.

„Ach, nie, nie, naozaj nie. Ach! To by bolo strašné!"

Rýchlo som sa ospravedlnil a ona sa trochu pomýlená odobrala.

Vrátil som sa do domu. Joanna stála v salóne pri ohni, ktorý práve zapálila, lebo večer bývalo chladno.

V ruke držala otvorený list.

Keď som vstúpil, rýchlo obrátila hlavu.

„Jerry! V schránke som našla tento list. - Niekto ho tam vhodil osobne. Začína sa takto: ‚Ty nehanebná cundra..:'"

„A čo hovorí ďalej?"

Joanna sa naširoko uškrnula.

„To isté staré svinstvo."

Hodila ho do ohňa. Rýchlym pohybom, ktorý ma zabolel v

chrbte, som ho vytrhol prv, než sa mohol chytiť.

„Neslobodno," povedal som. „Ešte ho môžeme potrebovať."

„Potrebovať?"

„Pre políciu."

5.

Na druhý deň ráno ma prišiel navštíviť superintendent Nash. Od prvej chvíle som si ho veľmi obľúbil. Bol to ten najlepší typ vidieckeho superintendenta kriminálnej polície. Vysoký, vojenského držania, s pokojným skúmavým pohľadom a priamymi nepredstieranými spôsobmi.

Povedal mi: „Dobré ráno, pán Barton, predpokladám, že tušíte, prečo som vás prišiel navštíviť."

„Áno, nazdávam sa, ide o tie listy."

Prikývol.

„Ako viem, aj vy ste jeden dostali?"

„Áno, hneď, ako sme sem prišli."

„Čo sa v ňom konkrétne písalo?"

Chvíľu som premýšľal, a potom som mu svedomite zopakoval znenie listu v čo možno najstručnejšej forme.

Superintendent počúval s nehybnou tvárou a neprejavoval nijaké vzrušenie. Keď som skončil, povedal:

„Dobre. Ponechali ste si ten list, pán Burton?"

„Ľutujem. Nie. Viete, myslel som, že ide len o osamotený prejav nenávisti voči novoprišelcom."

Superintendent chápavo prikývol.

Stručne povedal: „Škoda."

„No sestra dostala včera ďalší," povedal som. „Nedovolil som jej, aby ho hodila do ohňa."

„Ďakujem, pán Burton, to bolo od vás rozumné."

Prešiel som k písaciemu stolu a otvoril som zásuvku, do ktorej som ho vložil. Myslel som, že list nie je príliš vhodný pre Partridgein zrak. Dal som ho Nashovi.

Prečítal si ho. Potom pozrel na mňa a spýtal sa:

„Na vzhľad sa zhoduje s tým prvým?"

„Myslím, áno, pokiaľ sa môžem pamätať."

„Taký istý rozdiel medzi obálkou a textom?"

„Áno," povedal som „Obálka bola písaná strojom. List sám sa skladal z tlačených slov, nalepených na hárok papiera."

Nash prikývol a vložil si list do vrecka. Potom povedal:

„Keby ste nemali nič proti tomu, pán Burton, zašli by ste so mnou dolu na policajnú stanicu? Budeme tam mať poradu a môže nám to ušetriť veľa času a konfrontácií."

„Pravdaže," povedal som. „Chcete, aby som išiel hneď?"

„Ak nemáte nič proti tomu."

Pred dverami stálo policajné auto. Nasadli sme.

Povedal som:

„Myslíte, že sa dopátrate, kto je za tým všetkým?"

Nash prikývol s ľahkou sebadôverou.

„Ach, áno, vyšetríme to do konca Je to otázka času a rutiny. Tieto prípady sa riešia pomaly, ale veľmi iste. Ide o to - vylúčiť jednotlivé veci."

„Vylučovacia metóda?" povedal som.

„Áno. A všeobecná rutina."

„Strážiť poštové schránky, preskúšať písacie stroje, odtlačky prstov a to všetko?"

Zasmial sa. „Ako ste povedali."

Na policajnej stanici som našiel už Symmingtona a Griffitha. Predstavili ma civilne oblečenému vysokému mužovi s vpadnutou tvárou. Bol to inšpektor Graves.

„Inšpektor Graves prišiel z Londýna," vysvetľoval Nash, „aby nám pomohol. Je expertom na prípady s anonymnými listami."

Inšpektor Graves sa smutne usmial. Uvedomil som si, že život strávený v honbe za pisateľmi anonymných listov musí byť mimoriadne deprimujúci. Inšpektor Graves však prejavoval určité melancholické nadšenie.

„Všetky tieto prípady sú stále rovnaké," povedal hlbokým, trúchlivým hlasom, ako správny namrzený policajný pes. „Boli by ste prekvapený. Štýl i obsah týchto listov."

„Práve pred dvoma rokmi sme mali podobný prípad," povedal Nash. „Inšpektor Graves nám vtedy pomáhal."

Videl som, že niekoľko listov má Graves rozložených pred sebou. Zrejme ich skúmal.

„Ťažko sa dostať k tým listom," povedal Nash. „Ľudia ich alebo hádžu do ohňa alebo nepriznajú, že niečo také dostali. Je to hlúpe, viete, nechcú sa zapliesť s políciou. Sú dosť zaostalí."

„Ale aj tak ich máme dosť, aby sme mohli začať," povedal Graves. Nash vybral z vrecka list, ktorý som mu dal, a šuchol ho pred Gravesa.

Graves ho preletel očami, položil k ostatným a pochvalne poznamenal:

„Výborne - to je naozaj skvelé."

Nebol by som si zvolil takýto spôsob, ako opísať predmetnú vec, no predpokladal som, že experti majú svoj vlastný pohľad na vec. Bol som rád, že táto hŕba nadávok a obscénnych urážok niekomu pôsobí radosť.

„Myslím, že ich máme dosť, aby sme mohli pokračovať," povedal inšpektor Graves, „no ak sa ešte k nejakým dostanete, páni, žiadam vás, aby ste ich ihneď priniesli. Takisto, ak počujete o niekom, že dostal takýto list - najmä vy, pán doktor, medzi svojimi pacientmi - pousilujte sa, aby ste ľudí pohli - nech prídu s nimi sem. Dostal som," triedil listy šikovnými prstami, „jeden od pána Symmingtona asi pred dvoma mesiacmi, jeden od doktora Griffitha, jeden od pani Ginchovej, jeden adresovaný pani Hudgeovej, pekárovej žene, jeden od Jennifer Clarkovej, ktorá je výčapníčkou v Troch Korunách, jeden dostala pani Symmingtonová a jeden teraz prišiel slečne Burtonovej - ach, áno a ešte jeden som dostal od riaditeľa banky."

Poznamenal som: „Je to dosť reprezentačná zbierka."

„A nie je medzi nimi ani jeden, ktorý by nemal niečo spoločné s ostatnými prípadmi! Tento tu je presne taký istý ako v prípade tej modistky. Tento tu, to sú presne tie isté morbídne urážky, ktoré sa nám vyskytovali v Northumberlande - vypisovala ich jedna školáčka. Môžem vám povedať, páni, už by som rád niekedy uvidel čosi nové namiesto tých istých starých táranín."

„Pod slnkom niet nič nové," zašomral som.

„Máte pravdu, pane. A to by ste ešte videli, keby ste boli v našom povolaní!"

Nash si povzdychol: „Veru, veru."

Symmington sa opýtal:

„Pokiaľ ide o pisateľa, dospeli ste k nejakej definitívnej mienke?"

Graves si odkašlal a predniesol malú prednášku.

„Sú tu určité podobnosti, ktoré sa vyskytujú vo všetkých týchto listoch. Vymenujem ich, páni, možno vám niečo pripomenú. Text listov sa skladá zo slov zostavených z jednotlivých písmen, povystrihovaných z tlačenej knihy. Je to stará kniha, vytlačená, povedal by som, okolo roku 1830. Pisateľ to zrejme urobil preto, aby odvrátil riziko, že ho spoznáme podľa rukopisu, čo je pomerne ľahká vec, ako dnes vie väčšina ľudí.. . ten takzvaný premenený rukopis neznamená veľa, keď ho chytia do ruky odborníci. Na listoch a obálkach nie sú nijaké zreteľné odtlačky prstov. To znamená, že s listami manipulovali na pošte, príjemcovia a sú tam aj iné nejasné odtlačky prstov, ale nič výrazné, zrejme si osoba, ktorá ich odosielala, dávala pozor a mala na rukách rukavice. Obálky boli písané na písacom stroji Windsor číslo 7, veľmi zachovalom, ibaže mu vyskakuje písmeno ‚a' a ‚ť'. Väčšina listov bola odovzdaná na miestnej pošte alebo osobne do schránky na dome. Preto je evidentné, že sú miestneho pôvodu. Písala ich žena, podľa mojej mienky žena stredného veku alebo staršia a pravdepodobne, pravdaže, to nie je isté, nevydatá."

Minútku-dve sme zachovávali dôstojné mlčanie. Potom som povedal:

„Najviac sa spoliehate na písací stroj, pravda? V takom malom mestečku, by to nemalo byť ťažké."

Inšpektor Graves smutne pokrútil hlavou a povedal:

„Práve v tomto sa veľmi mýlite, pane."

„Objaviť písací stroj našťastie nebolo veľmi ťažko," povedal superintendent Nash. „Je to starý stroj z úradu pána Symmingtona, ktorý venoval Ústavu pre ženy, kde je poľahky k dispozícii, povedal by som, každému. Tunajšie panie často chodievajú do Ústavu."

„Vedeli by ste povedať niečo - hm - niečo o tom hmate, či ako to voláte?"

Graves znova prikývol.

„Áno, to sa dá zistiť, no všetky obálky písal niekto, kto používal jeden prst."

„Teda to bol niekto, kto nevedel dobre písať na stroji?"

„Nie, nepovedal by som to. Bol to niekto, povedzme, kto vie písať, no nechce, aby sme o tom vedeli my."

„Pisateľ, nech je to ktokoľvek, je navidomoči veľmi prešibaný, rafinovaný," povedal som pomaly.

„To veru je," povedal Graves. „Schopný hocičoho."

„Nebol by som si pomyslel, že by niektorá z tunajších bukolických žien vedela veci tak domyslieť," povedal som.

Graves sa usmial.

„Bohužiaľ, ani mne to nejde do hlavy. Listy písala vzdelaná žena."

„Čože, nejaká lady?"

Toto slovo mi vykĺzlo nevoľky. Termín „lady" som neužíval už roky. Teraz mi však automaticky prišiel na jazyk, vyvolaný dávnymi časmi, keď moja stará matka mdlým, nevedomky arogantným hlasom hovorievala, „prirodzene, to nie je lady, drahá". Nash hneď pochopil, ako to myslím. Slovo lady čosi pre neho znamenalo.

„Nemusela to byť bezpodmienečne nejaká lady," povedal. „No určite to nebola vidiecka žena. Tie sú väčšinou dosť negramotné, nepoznajú gramatiku a určite sa nevedia tak plynne vyjadrovať."

Mlčal som ohromený. Veď celá obec bola taká malá. V duchu som si predstavoval pisateľku listov, nejakú pani Cleatovú, alebo jej podobnú, nejakú pologramotnú stvoru, plnú zloby.

Symmington vyslovil moje myšlienky. Povedal úsečne:

„No tu u nás nemôže byť viac ako tucet-dva takýchto bláznov v celom meste."

„Máte pravdu."

„Nemôžem tomu uveriť."

Potom sa trochu premohol a dívajúc sa priamo pred seba, akoby už sám zvuk jeho vlastných slov bol nechutný, povedal:

„Počuli ste, čo som tvrdil na súdnom pojednávaní. Mohli ste si prípadne pomyslieť, že moje stanovisko diktovala túžba chrániť pamiatku mojej ženy, teraz by som však chcel zopakovať, že som úplne presvedčený, že obsah listu, ktorý dostala moja žena, bol absolútne falošný. Viem, že bol nepravdivý. Moja žena bola veľmi citlivá a - hm - áno, v určitom ohľade to môžete nazvať prudériou. Takýto list ju musel úplne omráčiť. A okrem toho mala slabé zdravie." Graves ihneď odpovedal.

„Všetko nasvedčuje tomu, že máte pravdu, pane. Ani jeden z týchto listov neprejavuje známky dôvernejších znalostí. Sú to vyslovene prázdne obvinenia. Ani nedošlo k nijakému pokusu o vydieranie. Zdá sa, že sa za tým neskrývajú nijaké náboženské predsudky - aké sa niekedy vyskytujú. Je to jedine sex a zloba! A to nám práve poskytuje dobré východisko voči pisateľovi."

Symmington sa zdvihol. Bol to necitlivý a suchý muž, no teraz sa mu pery triasli.

„Dúfam, že čoskoro odhalíte toho zloducha, čo to písal.

Zavraždila moju ženu takisto, akoby ju bola preklala nožom " ZmĺkoI. „Som zvedavý, ako sa cíti teraz?" Odišiel a zanechal túto otázku nezodpovedanú. „Ako sa cíti, pán Griffith?" opýtal som sa. Videlo sa mi, že odpoveď patrí do jeho kompetencie.

„Bohvie. Pravdepodobne trpí výčitkami svedomia. Na druhej strane možno sa vyžíva v pocite vlastnej moci.

Smrť pani Symmingtonovej možno ukojila jej mániu."

„Nedúfam," povedal som a chytila ma slabá triaška.

„Lebo ak je to tak, bude ..."

Zaváhal som a Nash dokončil myšlienku namiesto mňa

„Bude sa pokúšať znova? Pre nás by to bola, pán Burton, najlepšia vec, aká by sa mohla_stať. Krčah chodí tak dlho po vodu, kým sa nerozbije, dajte na to!"

„Bola by blázon, keby s ním ešte chodila," zvolal som. „Bude v tom pokračovať," povedal Graves. „Takéto typy to vždy tak robia. Pravdaže, je to zlozvyk, ale nevedia sa toho vzdať."

Potriasol som hlavou. Spýtal som sa, či ma ešte budú potrebovať, žiadalo sa mi ísť na čerstvý vzduch. Bola tam zlovestná atmosféra.

„To by bolo všetko, pán Burton," povedal Nash. „Iba treba mať oči otvorené a robiť čo najväčšiu propagandu, to znamená núťte každého, aby podal správu o liste, ak ho dostane."

Prikývol som.

„Nazdávam sa, že tu už každý takýto list dostal," povedal som.

„Ktovie," povedal Graves. Naklonil svoju smutnú hlavu trochu nabok a spýtal sa, „vedeli by ste s určitosťou označiť niekoho, kto list nedostal?"

„Aká zvláštna otázka! Nemyslím, že by sa na mňa s dôverou obracalo všetko tunajšie obyvateľstvo."

„Nie, nie, pán Burton, tak som to nemyslel. Zaujímalo ma len, či nepoznáte nejakú osobu, o ktorej by ste mohli podľa svojho vedomia s určitosťou povedať, že anonymný list

nedostala."

„Keď sa to tak vezme," váhal som, „vlastne viem o jednom takom prípade."

Zopakoval som mu svoj rozhovor s Emily Bartonovou, všetko, čo mi povedala.

Graves vypočul tieto informácie s drevenou tvárou a povedal: „Dobre, môže sa nám to zísť. Poznamenám si to."

Spolu s Owenom Griffithom sme vykročili do odpoludňajšieho slnečného jasu. Keď sme už boli na ulici, nahlas som zahrešil.

„Čo je to za miesto pre človeka, ktorý sem prišiel odpočívať, vylihovať na slnku a liečiť si zranenia? Toto miesto je plné hnisavého jedu, a pritom vyzerá pokojné a nežné ako rajská záhrada."

„No aj tam bol had," povedal Owen sucho.

„Čo myslíte, pán Griffith, vedia niečo? Majú nejakú stopu?"

„Neviem. Polícia má skvelú techniku. Naoko sú úprimní, ale nepovedia vám nič."

„Áno. Nash je vynikajúci chlapík."

„A veľmi schopný."

„Ak niekomu z tunajších ľudí straší v hlave, vy by ste to mali vedieť," povedal som spýtavo.

Griffith pokrútil hlavou. Vyzeral znechutený. Vlastne ešte horšie, bol utrápený. Ktovie, či niečo netušil.

Kráčali sme dolu Hlavnou ulicou,. Zastal som pred vchodom do banky.

„Myslím, že by som mal zložiť druhú splátku na nájomné, ktoré platím vopred. Veru, mám sto chutí to zaplatiť a ihneď s Joannou odcestovať. Aj keď stratím zvyšok nájomného."

„Neodchádzajte," povedal Owen.

„Prečo nie?"

Neodpovedal. Po chvíľke povedal pomaly: „Koniec koncov - vlastne máte pravdu. Lymstock teraz nie je pre vás zdravé miesto Mohlo by to tu na vás zle pôsobiť, na vás - alebo na

vašu sestru."

„Joannu nerozhádže nič," povedal som. „Tá je ako skala. Ja som slabý. Celkom som z tohto všetkého ochorel."

„Ja som z toho ochorel," povedal Owen.

Držal som bankové dvere pootvorené.

„Ale predsa neodídem," povedal som. „Obyčajná zvedavosť je silnejšia než bojazlivosť. Chcem sa dozvedieť výsledok."

Vstúpil som.

Žena, ktorá písala na stroji, vstala a vyšla mi v ústrety. Mala kučeravé vlasy a uškŕňala sa, no videla sa mi oveľa inteligentnejšia než mládenec s okuliarmi, ktorý predtým vládol v kancelárii.

O chvíľu som si uvedomil, že je mi akási známa. Bola to slečna Ginchová, ktorá pracovala predtým u Symmingtona.

„Vy ste predtým boli u firmy Galbraith a Symmington, nie?" poznamenal som.

„Áno, máte pravdu. No nazdávala som sa, že bude lepšie, keď odídem. Toto je celkom dobré miesto, i keď nie tak dobre platené. Sú však niektoré veci, ktoré sú viac hodné než peniaze, nemyslíte?"

„Nepochybne," povedal som.

„Tie príšerné listy," vydýchla slečna Ginchová sykavo. „Aj mne prišlo jedno také svinstvo. O mne a pánu Symmingtonovi - ach, bolo to strašné, spomínali sa tam tie najpríšernejšie veci! Vedela som, čo je mojou povinnosťou, a zaniesla som ho polícii, hoci to pre mňa nebolo práve najpríjemnejšie, veríte?"

„Naopak, nanajvýš nepríjemné."

„No tam sa mi poďakovali a povedali mi, že som konala správne. Ale po tom všetkom som cítila, že ak ľudia klebetili - a rozhodne museli klebetiť, kde by bol inak pisateľ zobral ten nápad? - nesmiem pripustiť ani túto zdanlivú možnosť hriechu, hoci medzi mnou a pánom Symmingtonom nebolo absolútne nikdy nič zlého."

Cítil som sa trochu v pomykove.

„Nie, isteže nie."

„No ľudia majú také hriešne myšlienky} Veru, bohužiaľ, také hriešne myšlienky!"

Hoci som sa nervózne usiloval tomu vyhnúť, predsa sa môj pohľad stretol s jej očami a tu som urobil veľmi nepríjemný objav.

Slečna Ginchová sa výborne zabávala.

Už druhý raz som dnes narazil na niekoho, kto reagoval s potešením na anonymné listy. Nadšenie inšpektora Gravesa bolo profesionálneho druhu. Potešenie slečny Ginchovej bolo podľa mňa iba neslušné a odpudzujúce.

No vtom mi ohromenou mysľou preletela myšlienka.

Nepísala slečna Ginchová tieto listy sama?

Siedma kapitola

1.

Pri príchode našiel som doma pani Dane Calthropovú, ako sedí s Joannou a hovorí jej niečo. Zdalo sa mi, že má akúsi chorobne zosinetú tvár.

„Príšerne ma to zronilo, pán Burton," povedala. „Chúďa, chúďa."

„Áno," súhlasil som. „Je to strašné, keď si človek pomyslí, že niekto je privedený do takého stavu, že si zoberie život."

„Ach, vy myslíte pani Symmingtonovú?"

„A vy nie?"

Pani Dane Calthropová pokrútila hlavou.

„Pravdaže je na poľutovanie, ale bolo by sa to stalo aj tak, nemyslíte?"

„Iste?" povedala: Joanna sucho.

Pani Dane Calthropová sa k nej obrátila.

„Ach, myslím, že áno, drahá. Ak myšlienku na samovraždu pokladáte za spôsob úteku od ťažkostí, potom mi už takmer nezáleží na tom, aké sú to ťažkosti. Kedykoľvek by bolo došlo k nejakému nepríjemnému otrasu, bola by urobila to isté. Zrejme to bol takýto typ ženy. No nie že by to bol niekto tušil. Vždy sa mi videla skôr sebecká ako hlúpa, a že sa poriadne drží života. Neboli by ste si pomysleli, že je nejaký dôvod znepokojovať sa, no teraz si začínam uvedomovať, ako nedostatočne poznám ľudí."

„Stále ešte neviem, koho ste mali na mysli, keď ste povedali ‚chúďa'," poznamenal som.

Uprela na mňa oči.

„Prirodzene ženu, ktorá písala listy."

„Nemyslím, že by som práve oplýval sympatiami voči tej žene," povedal som sucho.

Pani Dane Calthropová sa naklonila dopredu. Položila mi ruku na koleno.

„No viete si to predstaviť - viete sa do toho vžiť? Použite svoju fantáziu Pomyslite si, aký zúfalý, doslova nešťastný musí byť ten, kto si sadol a napísal tie listy. Aký osamelý, aký odtrhnutý od ľudských bytostí! Presiaknutý jedom skrz-naskrz! Až si ten temný, jedovatý prúd našiel takéto východisko. To je dôvod, prečo ma trápia výčitky svedomia. Ktosi v tomto meste sa trýznil vo svojom príšernom nešťastí a ja som o tom nemala ani potuchy. Mala som o tom vedieť. Človek sa nesmie do ničoho miešať - nikdy to nerobím. No toto temné vnútorné nešťastie je ako sepsou zachvátená ruka, celá čierna a napuchnutá. Keby ste ju mohli prerezať a vypustiť jed, vytiekol by neškodne. Áno, chúďa, chúďa."

Zdvihla sa, že odíde.

Nemal som pocit, že by som s ňou súhlasil. Nech to bolo akokoľvek, neprechovával som nijaké sympatie k pisateľovi anonymných listov. Zvedavo som sa spýtal: „A máte vôbec nejakú predstavu, pani Calthropová, kto je tá žena?"

Pozrela sa na mňa trochu zmätene.

„Teda, viem si to predstaviť," povedala. „Mohla by som sa však mýliť, no nie?"

Náhlivo vychádzala cez dvere, v ktorých sa nečakane zvrtla a spýtala sa ma:

„Povedzte mi, pán Burton, prečo ste sa nikdy neoženil ?"

Z úst každého iného by to bola impertinentná otázka, no u pani Dane Calthropovej ste mali pocit, že jej táto myšlienka zrazu vhupla do hlavy a že to naozaj potrebuje vedieť.

„Možno by sa dalo povedať," odvetil som žartovne, „že som nikdy nestretol tú pravú."

„Dalo by sa to tak povedať," súhlasila pani Dane Calthropová, „no nebola by to veľmi dobrá odpoveď, lebo chlapi sa veľmi často oženia s tými nepravými ženami."

V tej chvíli nás už naozaj opustila.

Joanna povedala:

„Vieš, že sa mi vidí naozaj bláznivá? No mám ju rada. Tu v dedine sa jej ľudia boja."

„Aj ja sa jej trochu bojím."

„Lebo nikdy nevieš, s čím ťa kedy prekvapí?"

„Áno. A ešte k tomu tá pichľavá brilantnosť jej úsudkov."

Joanna povedala pomaly. „Čo myslíš, je ten pisateľ listov, nech je to už ktokoľvek, naozaj veľmi nešťastný?"

„A čo ma je do toho, čo si myslí alebo cíti tá prekliata bosorka! O to sa nestarám. Ľutujem jej obete."

Zdalo sa mi čudné, že sme pri úvahách o vnútornom obraze Otráveného pera vynechali práve tú najbežnejšiu. Griffith pisateľa vykreslil ako osobu, ktorá možno jasá. Podľa mňa možno trpela výčitkami svedomia - vydesená dôsledkami svojho činu. Pani Dane Calthropová ju videla ako trpiaceho človeka.

Avšak najbežnejšia, najobvyklejšia príčina, ktorú sme nevzali do úvahy - azda by som mal povedať, že som ju ja nevzal do úvahy - bol strach.

Lebo smrťou pani Symmingtonovej sa listy dostali z jednej kategórie do druhej. Neviem, aké je stanovisko zákona - Symmington to asi vedel - no bolo jasné, že následkom smrti sa pozícia pisateľa listov stala viac než vážna. Teraz už nemohlo byť ani reči o tom, že by sa to hodnotilo ako žart, ak by odhalili totožnosť pisateľa. Polícia bola v akcii, privolali aj odborníka zo Scotland Yardu. Pre anonymného autora bolo teraz životne dôležité, aby ostal nepoznaný.

A ak pripustíme, že základnou príčinou bol strach, ostatné veci z toho už vyplývajú. Tieto možnosti som predtým nevidel. Teraz by sa mi už mali ozrejmiť.

2.

Na druhé ráno sme s Joannou zišli dolu na raňajky trochu

neskoro. To znamená, neskoro podľa lymstockých predstáv a meradiel. Bolo pol desiatej, teda čas, keď Joanna v Londýne práve otvárala jedno oko a ja som mal pravdepodobne obe ešte zatvorené. Keď však Partridge povedala: „Mám raňajky podávať o pol deviatej alebo o deviatej?", ani Joanna, ani ja sme nemali odvahu navrhnúť neskoršiu hodinu.

Na moje prekvapenie na prahu stála Aimée Griffithová a rozprávala sa s Megan.

Keď nás zazrela, zvolala na nás svojím prenikavým hlasom:

„No čo je, vy leňosi! Ja som hore už celé hodiny."

To bola, prirodzene, jej vec. Lekár musí bezpochyby raňajkovať zavčasu a usilovnú sestru má na to, aby mu naliala šálku čaju alebo kávy. Ale preto ešte nemusí prísť a starať sa do vyspávajúcich susedov. Deväť hodín tridsať nie je čas na návštevy.

Megan vkĺzla do domu, do obývacej izby, v ktorej ju, ako som predpokladal, vyrušili pri raňajkách.

„Povedala som, že nepôjdem dnu," preriekla Aimée Griffithová - hoci neviem, prečo je správnejšie nútiť ľudí, aby sa s vami zhovárali na prahu, keď sa môžete porozprávať v izbe. „Chcela som sa len c pýtať slečny Burtonovej, či by nemohla venovať nejakú zeleninu nášmu stánku Červeného kríža na Hlavnej ulici. Ak áno, zavolám Owena, aby prišiel s autom."

„Vyšli ste von veľmi zavčasu," povedal som.

„Kto včas ráno vstáva, boh ho požehnáva," povedala Aimée. „O tomto čase má človek viac možností zastihnúť ľudí doma. Teraz idem za pánom Pyeom. A popoludní musím skočiť do Brentonu. Príručky."

„Vaša húževnatosť ma celkom unavuje," povedal som. Vtom zacengal telefón. Vrátil som sa do haly, aby som sa ohlásil, a zanechal som Joannu, ktorá práve mrmlala čosi pochybné o rebarbore a francúzskej fazuli a predvádzala, nakoľko až sa nevyzná v zeleninovej záhrade.

„Áno?" povedal som do slúchadla.

Z druhého konca linky sa ozval prerývaný zvuk hlbokého dychu a potom povedal nesporne ženský hlas: „Ach!"

„Áno?" povedal som znova povzbudzujúco.

„Ach," ozval sa hlas znova a potom sa fufnavo spýtal: „Je tam - čo chcem povedať - je tam Little Furze?"

„Áno, tu je Little Furze."

„Ach!" Zrejme to bol bežný začiatok každej vety. Hlas opatrne poprosil: „Mohla by som hovoriť so slečnou Partridge?"

„Pravdaže," povedal som. „Koho mám ohlásiť?"

„Ach Povedzte jej, že tu je Agnes, budete taký láskavý? Agnes Waddleová."

„Agnes Waddleová?"

„Áno."

Potlačil som pokušenie povedať: „Tu je Clark Gable," položil som slúchadlo a zavolal som hore schodmi, lebo som počul, ako Partridge čosi robí na poschodí.

„Partridge, Partridge!"

Partridge sa vynorila na schodoch s dlhým zmetákom v ruke a v tvári s výrazom „čo zasa máte?", ktorý človek jasne vycítil za jej nemeniteľne zdvorilými spôsobmi.

„Áno, pane?"

„Chce s vami hovoriť telefonicky Agnes Waddleová."

„Ako prosím, pane?"

Zvýšil som hlas „Agnes Waddleová."

Vyhláskoval som to meno, tak ako som ho ja počul. No bol by som ho rád vyhláskoval, ako sa naozaj písalo.

„Agnes Woddellová - čo by tá teraz chcela odo mňa?"

Partridge veľmi zmenila výzor, keď pustila zmeták a bežala dolu schodmi, až jej šaty z pestrej kartúnovej látky šušťali od vzrušenia.

Nenápadne som sa utiahol do jedálne, kde Megan hltala svoje ľadvinky so slaninou. Megan na rozdiel od Aimée

Griffithovej nemala „žiariaci ranný výzor". Na môj ranný pozdrav mi odpovedala veľmi mrzuto a ďalej jedla v tichosti.

Otvoril som raňajšie noviny a o chvíľu vstúpila Joanna s takou tvárou, akoby chcela čosi rozbiť.

„Fuj!" povedala. „Ale som ustatá! Myslím, že som prejavila absolútnu nevedomosť, kedy čo rastie. Ťahavá fazuľa nebýva v tomto mesiaci ?"

„V auguste," povedala Megan.

„No dobre, ale v Londýne ju človek môže dostať vždy," bránila sa.

„Ty blázonko, ale v konzervách," povedal som. „A z chladiarní na lodiach, ktoré prichádzajú zo všetkých vzdialených končín ríše."

„Dovážajú ju ako slonovinu, jablká a pávy?" spýtala sa Joanna.

„Práve tak."

„Radšej by som mala pávy," povedala Joanna zamyslene.

„A ja vlastnú opičku, s ktorou by som sa hrávala," povedala Megan.

Joanna hĺbavo lúpala pomaranč a pokračovala:

„Ktovie, ako by som sa cítila, keby som bola Aimée Griffithovou, stále žiariacou zdravím a vitalitou a tešiacou sa zo života. Myslíš, že býva niekedy unavená alebo deprimovaná alebo - roztúžená?"

Vyslovil som sa, že Aimée Griffithová celkom iste nebola nikdy roztúžená, a cez otvorené francúzske okno som vyšiel za Megan na verandu.

Ako som si postojačky napchával fajku, počul som, že z haly do jedálne vstúpila Partridge a prísne prehovorila:

„Mohla by som sa s vami chvíľu zhovárať, slečna?"

„Panebože," pomyslel som si, „dúfam, že Partridge nechce dať výpoveď. Ak je tak, bude sa Emily Bartonová nad nami veľmi pohoršovať."

Partridge pokračovala: „Musím sa ospravedlniť, slečna, že

ma zavolali k telefónu. Totiž, že tá mladá stvora, čo ma volala, by to mala vedieť. Nikdy som nezvykla telefonovať alebo dovoliť svojím priateľom, aby ma volali, a naozaj veľmi ľutujem, že sa to stalo, a pán musel ísť k telefónu a zavolať ma."

„Ale prečo, veď to je v poriadku, Partridge," tíšila ju Joanna, „prečo by vám vaši priatelia nemohli telefonovať, ak sa chcú s vami zhovárať?"

Vedel som si predstaviť, aj keď som Partridge nemohol vidieť, ako jej ešte väčšmi stvrdla tvár, keď chladno odpovedala:

„V tomto dome sa takéto veci nikdy nerobili. Slečna Emily by to nebola nikdy dovolila. Ako hovorím, veľmi ľutujem, čo sa stalo, no tá mladá Agnes Woddellová, čo ma volala, bola veľmi vzrušená a je primladá; ešte nevie, že sa to u pánov nepatrí."

„To je niečo pre teba, Joanna," pomyslel som si veselo.

„Táto Agnes, čo ma volala, slečna," pokračovala Partridge, „mi tu predtým pomáhala ako slúžka. Mala vtedy iba šestnásť rokov a prišla rovno zo sirotinca. Nemala domov, ani matku alebo príbuzných, čo by jej, poradili, a tak si navykla chodievať za mnou. Ja už som jej vedela povedať čo a ako."

„Áno?" povedala Joanna vyčkávavo. Bolo jasné, že ešte nie je koniec.

„Takže by som sa opovážila poprosiť vás, slečna, či by ste nedovolili, aby Agnes prišla popoludní sem ku mne do kuchyne na čaj. Má dnes voľno, viete, a trápi ju čosi, o čom by sa chcela so mnou poradiť. Ináč by mi ani na rozum nezišlo niečo také žiadať."

Joanna povedala začudovane:

„Prečo by k vám nemohol prísť niekto na čaj?"

Partridge sa vraj vystrela, až z nej išiel strach, ako mi neskoršie Joanna rozprávala, a odpovedala jej:

„V tomto dome nikdy neboli také zvyky, slečna. Starý pán

Barton nikdy nedovolil návštevy v kuchyni, iba keď sme mal voľno, mohli sme si pozvať priateľov sem a nemuseli sme odchádzať z domu, no inak v pracovné dni - nie. A slečna Emily dodržiavala staré zvyky."

Joanna sa správala vždy veľmi pekne k služobníctvu a väčšinou ju mali radi. No medzi ňou a Partridge sa jej nikdy nepodarilo prelomiť ľady.

„Darmo sa usiluješ, dievča," povedal som jej, keď Partridge odišla a Joanna vyšla za mnou na verandu. „Tvoja láskavosť a zhovievavosť nie je docenená. Keby si voči Partridge použila staré dobré panovačné spôsoby a v tomto dome by bol poriadok, ako sa u pánov patrí, to by bolo inakšie."

„Ešte som nepočula o takej tyranii, že by im nedovoľovali návštevy priateľov," povedala Joanna. „Máš asi pravdu, Jerry, ale nemôžu byť radi, keď sa s nimi zaobchádza ako s čiernymi otrokmi."

„Navidomoči sú," povedal som. „Aspoň také Partridge iste."

„Neviem si predstaviť, prečo ma nemá rada. Väčšina ľudí ma má rada."

„Asi tebou opovrhuje, lebo nevyhovuješ jej predstave o domácej panej. Nikdy nešmátraš rukou po polici a neskúšaš, či tam neostal prach. Nikdy nepozeráš pod rohožky. Nepýtaš sa, čo sa stalo so zvyškami čokoládového krému, a nikdy si nerozkážeš dobre prepečený nákyp."

„Uf!" povedala Joanna.

Pokračovala v rozhovore smutným hlasom. „Dnes mám od rána smolu. Naša Aimée mnou opovrhuje, lebo sa nevyznám v kráľovstve zeleniny. Partridge sa díva na mňa zvrchu, lebo som ľudská bytosť. Mala by som ísť teraz do záhrady a jesť červíkov."

„Megan tam už je," povedal som.

Megan totiž odišla už pred niekoľkými minútami. Teraz stála bezcieľne uprostred trávnika a vyzerala skoro ako nejaký zahĺbaný vták, čo čaká na potravu.

Vrátila sa však späť a povedala stručne:

„Veru, ešte dnes musím ísť domov."

„Čo?" zhrozil som sa.

Začervenala sa a pokračovala s nervóznou rozhodnosťou:

„Musela to byť strašná otrava pre vás, keď ste ma tu mali. No bolo to od vás strašne pekné. Ja som sa hrozne tešila, lenže teraz musím ísť nazad, lebo koniec koncov, nech je ako chce, je to môj domov a človek nemôže byť večne preč, takže myslím, že by som mala odísť ešte dnes predpoludním."

Obaja, Joanna i ja, sme sa ju pokúšali prehovoriť, no bola neoblomná, až napokon Joanna vytiahla auto, Megan vybehla hore schodmi a o pár minút už prichádzala so všetkými svojimi vecami.

Asi jediná sa tomu potešila Partridge, ktorej po večne pochmúrnej tvári prebleskol dokonca úsmev. Nikdy nemala veľmi rada Megan.

Keď sa Joanna vrátila, stál som uprostred trávnika.

Spýtala sa ma, či si myslím, že predstavujem slnečné hodiny.

„Prečo?"

„Stojíš tam ako záhradná ozdoba. Ibaže ti chýba ten usmievavý výzor, ako sa kreslia slnečné hodiny. Vyzeráš, akoby bol do teba hrom udrel!"

„Nie je mi do smiechu. Najprv Aimée Griffithová - (panebože! skočila mi Joanna do reči, ‚musím sa s vami pozhovárať o tej zelenine!') a potom na dôvažok ešte Meganin útek. Chcel som ju zobrať na prechádzku k Legge Tor."

„Predpokladám, že s obojkom a remeňom," povedala Joanna.

„Čože?"

Ako zahýbala za roh domu k letnej kuchyni v záhrade, pomaly a zreteľne to zopakovala:

„Povedala som, ‚s obojkom a remeňom', nie? Pán stratil svojho psa, a je z toho chorý."

3.

Priznám sa, nahnevalo ma, že nás Megan tak z ničoho nič opustila. Možno sa začala u nás otravovať.

Koniec koncov, nebolo to tu pre dievča veľmi zábavné. Doma má chlapcov a Elsie Hollandovú.

Počul som, ako sa Joanna vracia, a chytro som sa pohol, keby prípadne chcela robiť ešte nejaké bezočivé poznámky o slnečných hodinách.

Tesne pred obedom prikvitol na svojom aute Owen Griffith a záhradník už na neho čakal so žiadanými záhradnými produktmi.

Kým mu to starý Adams nakladal do auta, zaviedol som Owena dnu na kalíšok. Nechcel ostať na obed.

Keď som sa vrátil so sherry, našiel som tam Joannu, ktorá už rozhodila svoje siete.

Teraz v nej už nebolo ani stopy po nevraživosti. Sedela schúlená v rohu pohovky a s veľkým záujmom kládla Owenovi otázky o jeho práci, či je rád, že sa stal vidieckym lekárom, či by nebolo lepšie, keby sa bol radšej špecializoval? Vyslovila názor, že lekárske povolanie je jedno z najúchvatnejších na svete.

Myslite si o nej čo chcete, ale Joanna je rodený a veľmi milý poslucháč. A keďže si už vypočula toľkých zdanlivých géniov, ktorí jej vykladali, prečo neboli docenení, počúvať Owena Griffitha bol pre ňu ľahký chlebík. Medzitým sme sa dostali už k tretiemu pohárik sherry, Griffith jej rozprával o akomsi bežnom priebehu nejakého úrazu takými odborno-lekárskymi termínmi, že by z toho nebol rozumel nik ani slovo, hádam okrem odborníkov.

Joanna sa dívala veľmi inteligentne, bola hlboko zaujatá.

Zmocnili sa ma výčitky svedomia. Bolo to od Joanny naozaj odporné. Griffith bol pridobrý chlap, aby si s ním takto

zahrávala a vodila ho za nos. Tie ženy sú naozaj potvory.

Potom som si všimol Griffithov profil, jeho predĺženú cieľavedomú bradu a tvrdo rezané pery, a nebol som si istý, či napokon Joanna dosiahne svoje. A čo si vlastne dá robiť zo seba blázna od jednej ženy?! Ak si dá, je to jeho vec.

Potom Joanna povedala:

„Dajte sa prehovoriť a ostaňte s nami na obed, pán doktor," a Griffith zažiaril a povedal, že by rád, lenže sestra ho bude čakať ...

„Zavolám jej a vysvetlím jej to," povedala Joanna rýchlo a hneď išla do haly telefonovať.

Pomyslel som si, že Griffith vyzerá trochu stiesnený, a to potvrdilo moju mienku, že sa asi sestry bojí.

Joanna prišla usmiata, že všetko je v poriadku.

Owen Griffith ostal na obed a zdalo sa, že ho to teší. Rozprávali sme sa o knihách a divadelných hrách, o svetovej politike, o hudbe a maľovaní a o modernej architektúre.

Vôbec sme nehovorili o Lymstocku, ani o anonymných listoch alebo o samovražde pani Symmingtonovej.

Keď odišiel, povedal som Joanne:

„Ten chlapec je pridobrý pre tvoje intrigy."

Joanna odvetila:

„To je tvoja mienka! Všetci chlapi držia spolu!"

„Prečo tak poľuješ na jeho kožu, Joanna? Poranená márnomyseľnosť ?"

„Možno," povedala moja sestra.

4.

Toho popoludnia sme išli na čaj k slečne Emily Bartonovej do jej prenajatého bytu dolu v dedine.

Vybrali sme sa pešky, lebo som sa už cítil dosť silný, aby som na spiatočnej ceste zdolal kopec.

Rátali sme, že nám cesta potrvá dlhšie, a prišli sme zrejme

privčas, lebo dvere nám otvorila vysoká, kostnatá žena vyzerajúca veľmi neľútostne, ktorá nám povedala, že slečna Bartonová ešte nie je doma.

„Ale viem, že ste mali prísť, takže poďte dnu a počkajte, prosím."

Zrejme to bola spoľahlivá a verná Florence.

Išli sme za ňou hore schodmi a potom otvorila dvere a ponúkla nás, aby sme vstúpili do celkom príjemne zariadeného salónika, ibaže bol azda trochu preplnený nábytkom. Mal som podozrenie, že niektoré veci pochádzajú z Little Furze.

Táto žena bola očividne pyšná na svoju izbu.

„Nie je pekná?" dožadovala sa nášho súhlasu.

„Veľmi pekná," povedala Joanna vrelo.

„Zariadila som ju tak pohodlne, ako som len vedela. Pravda, nemohla som to pre ňu prichystať až tak, ako som chcela alebo ako by to malo byť. Ale najmä, že by mala bývať vo vlastnom, a nie sa ponevierať po podnájmoch."

Florence, ktorá naozaj vyzerala ako drak, sa vyčítavo pozrela raz na jedného, raz na druhého. Mal som dojem, že toto nebol náš šťastný deň. Ráno Joannu vyhrešila Aimée Griffithová a Partridge, a teraz nám obom zasa do svedomia stúpala tá dračica Florence.

„Bola som tam pätnásť rokov dievčaťom pri stole," dodala.

Joanna na to, hnaná pocitom krivdy:

„No dobre, ale slečna Bartonová chcela prenajať dom. Dala ho k dispozícii realitnej kancelárii."

„Musela," povedala Florence. „A vždy žila tak šetrne a skromne! No ani tak ju vláda nenechala na pokoji! Všetko malo ostať radšej pri starom."

Smutne som pokýval hlavou.

„Za čias starej panej mala rodina veľa peňazí," povedala Florence. „A potom tie drahé chudinky jedna za druhou pomreli. Slečna Emily ich všetky doopatrovala. Bola taká obetavá, taká trpezlivá a nikdy sa neponosovala. Ale potom to

na ňu prišlo a ešte k tomu tie starosti s peniazmi! Vravievala mi, že účastiny nevynášajú toľko, koľko by mali, že vraj prečo, ako by som to ja vedela. Tí ľudia by sa mali za to hanbiť. Ožobráčiť takú dámu, ako je ona, čo nemá zmysel pre počty s peniazmi, a čo sa nevyzná v ich trikoch!"

„Takto utrpel prakticky každý," povedal som, no Florence to nemilosrdne odmietla.

„To bolo v poriadku, pokiaľ išlo o ľudí, ktorí sa vedia o seba postarať, nie však, pokiaľ išlo o ňu. Ona potrebuje opateru a kým som tu ja s ňou, už sa postarám, aby ju nik neoklamal alebo jej neublížil. Pre slečnu Emily urobím všetko."

Chvíľu na nás upreto gánila, aby sme si to dobre vbili do hlavy, a potom tá nezlomná Florence opustila izbu, starostlivo zatvoriac za sebou dvere.

„Jerry, cítiš sa ako upír?" vyzvedala sa Joanna. „Lebo ja áno. Čo sa to deje?"

„Dnes sa nám, tuším, nevodí dobre," povedal som. „Megan je z nás otrávená, Partridge ťa nemá za nič, a spoľahlivá Florence nás odsudzuje oboch."

Joanna zašomrala: „Ktovie, prečo vlastne Megan odišla?"

„Bola znudená."

„Neviem, ale nemyslím, že bola. Čo myslíš, Jerry, nemohlo by to súvisieť s niečím, čo jej povedala Aimée Griffithová?"

„Máš na mysli dnes ráno, keď sa rozprávali pred dverami?"

„Áno. Nemali veľa času, samozrejme, ale ..."

Dokončil som jej myšlienku.

„Tá ženská sa vždy správa ako slon v porceláne! Mohla jej..."

Tu sa otvorili dvere a vstúpila slečna Emily. Bola celá červená, trochu zadychčaná a vyzerala vzrušená. Belasé oči jej žiarili.

Rozhovorila sa s nami štebotavo, tým svojím trochu rozpačitým spôsobom.

„Moji drahí, tak mi je ľúto, že idem neskoro! Robila som

práve malé nákupy v meste a koláče v Blue Rose sa mi nevideli čerstvé, tak som išla k pani Lygonovej. Koláče kupujem najradšej naposledy, poslednú várku, ktorú práve vyberú z pece, ináč by ma odbavili včerajšími. Ako ma len mrzí, že som vás nechala čakať - je to naozaj neospravedlniteľné ..."

Joanna ju prerušila.

„To je naša chyba, slečna Bartonová. Prišli sme privčas Vybrali sme sa pešo a Jerry kráča už tak rýchlo, že všade prídeme privčas."

„Nikdy nie je privčas, drahá. Nehovorte tak. Viete, príjemných vecí nikdy nie je priveľa."

Stará pani afektovane potľapkala Joannu po pleci a usmiala sa na ňu.

Joanna zažiarila. Napokon to bol nejaký úspech, ako sa mi videlo. Emily Bartonová zahrnula do svojho úsmevu aj mňa, no bolo v ňom trochu plachosti, akoby sa niekto blížil k ľudožrútskemu tigrovi, ktorý je v tej chvíli zaručene neškodný.

„Ste veľmi milý, pán Burton, že ste prišli na také ženské posedenie, ako je čaj."

Mám dojem, že Emily Bartonová si vytvorila o mužoch obraz, akoby neustále pili whisky so sódou, fajčili cigary a v prestávkach si odskočili zviesť niekoľko dedinských dievčat alebo spáchať cudzoložstvo s nejakou vydatou ženou.

Keď som to neskoršie spomenul Joanne, odpovedala mi, že to je azda utkvelá túžba Emily Bartonovej, aby sa stretla s takým mužom, no bohužiaľ, nikdy sa tak nestalo.

Medzitým slečna Emily pobiehala po izbe, stavala pred Joannu a mňa malé stolíky, starostlivo nám podstrkávala popolníky a o chvíľu sa otvorili dvere, vošla Florence a doniesla čajový podnos, na ktorom stáli jemné šálky zo starého anglického porcelánu, ktoré si pravdepodobne slečna Emily doniesla so sebou. Čaj bol čínsky a veľmi delikátny a bolo tam veľa sendvičov a tenký chlieb a maslo a obrovské množstvo drobných koláčikov.

Florence teraz žiarila a dívala sa na slečnu Emily s akousi materskou radosťou, ako na najobľúbenejšie dieťa, ktoré sa teší zo svojho čajového večierku.

My s Joannou sme jedli viac, než sme chceli, lebo hostiteľka nás núkala veľmi naliehavo. Drobná pani sa doslova vyžívala nad svojím čajovým pečivom a ja som to chápal, lebo Joanna a ja sme boli pre Emily veľkým dobrodružstvom, dvaja ľudia zo záhadného londýnskeho veľkosveta.

Rozhovor čoskoro, prirodzene, preskočil na miestne témy. Slečna Bartonová sa vyslovila veľmi srdečne o doktorovi Griffithovi, chválila ho, aký je to láskavý a schopný lekár. Pán Symmington je zase veľmi schopný právnik a pomohol slečne Bartonovej, aby dostala späť nejaké peniaze z daní, o ktorých by vôbec nebola ani vedela. A aký je dobrý k svojim deťom, zbožňuje ich a aj svoju ženu - no tu sa zarazila. „Úbohá pani Symmingtonová, hrozne smutné, že tie malé deti ostali bez matky. Veru, nikdy nebola veľmi mocná a v poslednom čase jej ani zdravie neslúžilo. Iste dostala návaL do mozgu. Čítala som o takých veciach v novinách. Ľudia potom už vôbec nevedia, čo robia. Iste ani ona nevedela, Čo robí, lebo inak by si bola spomenula na pána Symmingtona a na deti."

„Ten anonymný list musel na ňu strašne zapôsobiť," povedala Joanna.

Slečna Bartonová sa zapálila. V hlase jej znela výčitka:

„Nie je to veľmi pekná téma na rozhovor, nemyslíte, drahá? Viem, že v tom boli nejaké - hm - listy, no nehovorme o nich. Sú to odporné veci. Myslím, že je lepšie vôbec si ich nevšímať."

No dobre, slečna Bartonová si to možno mohla nevšímať, ale pre niektorých ľudí to nebolo také ľahké. Aj tak som poslušne zmenil tému a rozhovorili sme sa o Aimée Griffithovej.

„Skvelá, veľmi milá," povedala Emily Bartonová. „Taká energická, a aké má organizačné schopnosti, to je

obdivuhodné! A ako si rozumie s dievčatami! Je taká praktická a v každom smere perfektná. O všetko sa postará. A absolútne zbožňuje svojho brata. Je to veľmi pekné, keď človek vidí hlbokú lásku medzi bratom a sestrou."

„Nevidelo sa mu niekedy, že ho trochu diriguje?" spýtala sa Joanna.

Emily Bartonová pozrela na ňu ohromene.

„Správala sa voči nemu vždy veľmi obetavo," povedala dôstojne a trochu vyčítavým hlasom.

Joanne som už videl na očiach, že sa chystá vybuchnúť, a preto som sa poponáhľal obrátiť rozhovor na pána Pyea.

Emily Bartonová mala určité pochybnosti o pánu Pyeovi.

Vedela o ňom povedať len toľko, a opakovala to trochu pochybovačne, že je veľmi láskavý - áno, veľmi láskavý. Je veľmi zámožný, hej, a veľkodušný. Niekedy máva veľmi čudných návštevníkov, no, pravdaže, už je to tak, veď veľa cestoval.

Dozvedeli sme sa teda, že cestovanie nielen že rozširuje obzory, ale má niekedy za následok, že človek nadobudne čudné známosti.

„Často som si želala podniknúť plavbu po mori," povedala zasnene Emily Bartonová. „Človek o tom číta v novinách a znie to tak atraktívne."

„Prečo ste nešli?" spýtala sa Joanna.

Tento návrat od snov k realite slečnu Emily asi znepokojil. „Ach, nie, nie, to by bolo celkom nemožné."

„Ale prečo? Je to pomerne lacné."

„Ach, nejde len o výdavky. Nebola by som chcela ísť sama. To by vyzeralo veľmi, veľmi čudne, nemyslíte?"

„Nie," povedala Joanna.

Slečna Emily pozrela na ňu pochybovačne.

„A nevedela by som, čo si mám počať s kuframi - ako vystúpiť na breh v cudzích prístavoch - a potom všetky tie rozdielne valuty ..."

Pred ustrašeným zrakom drobnej panej sa vynárali nespočetné nástrahy a Joanna sa poponáhľala upokojiť ju otázkou o budúcej záhradnej slávnosti a o predaji výrobkov To priviedlo, celkom prirodzene, rozhovor na pani Dane Calthropovú.

Tvár slečny Bartonovej na chvíľu zmeravela.

„Viete, drahá," povedala, „je to veľmi čudná stvora. A čo vám tá niekedy porozpráva!"

Opýtal som sa, čo vlastne

„Ach, ani neviem. Sú to také neočakávané veci. A spôsob, ako sa na vás díva, akoby ste to ani neboli vy, ale niekto iný - vykresľujem vám to zle, ale ťažko nájsť správny výraz, keď ide o to, čo mám na mysli. A potom to, že nechce do ničoho zasahovať Je toľko prípadov, v ktorých by mohla vikárova žena poradiť a - hádam aj napomenúť Vyhrešiť ľudí, rozumiete, aby sa polepšili. Som presvedčená, že by ju ľudia poslúchali, lebo si ju všetci veľmi vážia. No ona nástojí na tom, že sa bude strániť, stáť bokom, a má taký čudný zvyk, že ľutuje tých najnehodnejších ľudí."

„To je zaujímavé," povedal som, vymeniac si rýchly pohľad s Joannou.

„Áno, je to dobre vychovaná žena. Z veľmi dobrej rodiny Farroway z Bellpathu, no myslím si, že tieto staré rodiny bývajú niekedy trochu čudné. Je oddaná svojmu mužovi, ktorý je veľký intelektuál - niekedy si myslím, že je ho škoda v týchto vidieckych pomeroch. Je to dobrý muž a veľmi úprimný, ale jeho zvyk používať latinské citáty privádza človeka do rozpakov."

„Počuješ, Joanna?" povedal som vrúcne.

„Jerry nadobudol vzdelanie na drahej verejnej škole, takže keď počuje po latinsky, ani nevie, o akú reč ide," povedala Joanna.

To priviedlo slečnu Bartonovú k novej téme.

„Tunajšia učiteľka je veľmi nešťastná mladá žena,"

povedala. „Obávam sa, že je červená." Pri slove „červená" znížila hlas.

Keď sme neskoršie kráčali hore kopcom domov, povedala mi Joanna:

„Je celkom milá."

5.

Pri večeri Joanna povedala Partridge, že dúfa, že sa jej posedenie pri čaji vydarilo.

Partridge trochu očervenela v tvári a držala sa ešte škrobenejšie.

„Ďakujem, slečna, no Agnes napokon vôbec neprišla."

„Ach, to ma mrzí."

„Mne na tom nezáleží," povedala Partridge.

Bola taká preplnená pocitom krivdy, že sa znížila vyliať si zlosť pred nami.

„Ja som ju nevyvolávala! Zavolala z vlastnej vôle, povedala, že má čosi na srdci a že by chcela prísť, lebo má voľný deň. Ja som jej povedala len toľko, reku, ak dovolíte vy. A vy ste dovolili. A po nej ani chýru ani slychu.

Ani slovkom sa neospravedlnila, ibaže ešte môžem dúfať, že zajtra ráno dostanem poštou kartu. Tie dnešné dievčatá - vôbec nevedia, čo sa sluší a patrí!"

Joanna sa pokúšala uchlácholiť Partridgeine ranené city.

„Azda sa necítila dobre. Nemohli by ste ta zavolať a zistiť, ako sa má?"

Partridge sa trochu meravo vztýčila.

„Nie, nezavolám, slečna. Nie, ani nápad. Ak sa Agnes chce zachovať neslušne, to je jej vec, no ja jej svoje poviem, keď sa stretneme."

Partridge odišla z jedálne, ešte stále plná rozhorčenia, a my s Joannou sme sa smiali.

„To bol asi prípad pre ‚Spoločenského poradcu do novín',"

povedal som. „Môj chlapec sa správa voči mne veľmi chladne, čo mám robiť?' Keďže nebolo spoločenského poradcu, dievčina požiadala o radu Partridge, no medzitým sa iste zmierili a dá sa predpokladať, že v tejto chvíli Agnes so svojím chlapcom patria k tým mlčiacim párikom, zaveseným do seba, na ktoré človek nečakane natrafí, ako stoja v tmavom kúte pri plote. Človeka privedú do poriadnych rozpakov, ani o tom nevedia."

Joanna so smiechom súhlasila, že to asi bude tak.

Začali sme sa zhovárať o anonymných listoch a boli sme zvedaví, ako v tom pokračujú Nash a melancholický Graves.

„Je to práve týždeň," povedala Joanna, „čo pani Symmingtonová spáchala samovraždu. Dalo by sa očakávať, že už museli na niečo prísť. Odtlačky prstov, alebo rukopis, alebo čosi iné."

Roztržito som jej odpovedal. Niekde v podvedomí mi narastala čudná nervozita. Určitým spôsobom súvisela so slovami „práve týždeň", ktoré použila Joanna.

Mal som na to prísť skôr. A možno podvedome mi už bolo čosi podozrivé. Nech to bolo akokoľvek, začalo to vo mne kvasiť. Nepokoj vzrastal a ovládal moju myseľ.

Joanna si zrazu všimla, že ju nepočúvam, ako medituje o tomto vidieckom konflikte.

„Čo je s tebou, Jerry?"

Neodpovedal som, lebo som v duchu rýchlo dával veci dokopy.

Samovražda pani Symmingtonovej.. . Onoho odpoludnia bola v dome sama ... Bola sama v dome, lebo slúžky mali voľný deň ... A bolo to práve pred týždňom . . .

„Jerry, čo .. ."

Skočil som jej do reči.

„Joanna, slúžky mávajú jeden volný deň v týždni, pravda?"

„A každú druhú nedeľu," povedala Joanna. „O čo ide .. ."

„Na nedeliach nezáleží. Majú voľný deň. V ten istý deň

každý týždeň?"

„Áno. Tak to obvykle býva."

Joanna sa dívala na mňa so záujmom. Nezachytila stopu, ktorú som sledoval.

Prešiel som cez izbu a zazvonil som. Prišla Partridge.

„Povedzte mi," povedal som, „ako je to s touto Agnes Woddellovou. Slúži?"

„Áno, pane. U pani Symmingtonovej. Teraz by som povedala, že skôr u pána Symmingtona."

Zhlboka som sa nadýchol. Vrhol som pohľad na hodiny. Bolo pol jedenástej.

„Myslíte, že sa už vrátila domov?"

Partridge pozrela na mňa odsudzujúco.

„Áno, pane. Dievčatá by mali byt doma o desiatej. V tej rodine sa zachovávajú staré zvyky."

Povedal som: „Zavolám ta."

Vyšiel som do haly. Joanna a Partridge ma nasledovali. Urazená Partridge bola očividne napálená. Joanna bola zmätená. Keď som sa pokúšal vytočiť číslo, spýtala sa ma:

„Čo hodláš podniknúť, Jerry?"

„Chcem sa presvedčiť, či dievča prišlo v poriadku domov."

Partridge ohŕňala nos. Iba ohŕňala, nič viac. No z Partridgeinho ohŕňania nosa som si veľa nerobil.

V telefóne na druhom konci sa ozvala Elsie Hollandová.

„Mrzí ma, že vás vyrušujem," povedal som. „Tu hovorí Jerry Burton. Je - už - vaša slúžka Agnes doma?"

Až vtedy, keď som to vyslovil, som si zrazu uvedomil, aký som blázon. Lebo ak dievča prišlo domov a všetko bolo v poriadku, ako, preboha, vysvetlím, prečo sa telefonicky spytujem. Radšej som mal nechať Joannu povypytovať sa, hoci aj to by bolo vyžadovalo vysvetľovanie. Predvídal som ďalší výbuch klebiet, ktorý vypukne v Lymstocku a bude sa týkať mňa a neznámej Agnes Waddleovej. Elsie Hollandová odvetila veľmi prekvapeným hlasom, čo bolo prirodzené:

„Agnes? Ach, teraz je už určite tu."

Prichodil som si ako blázon, no nástojil som ďalej:

„Chcete povedať, že ste ju videli, ako prichádza domov, slečna Hollandová?"

Jedna vec sa musí nechať, pokiaľ ide o tieto vychovávateľky: ak ju niekto o niečo požiada, je navyknutá urobiť to. Nepýta sa na dôvod. Elsie Hollandová položila slúchadlo a poslušne sa išla pozrieť.

O dve minúty neskoršie som začul jej hlas:

„Počúvate ma, pán Burton?"

„Áno."

„Pokiaľ ide o Agnes, ešte tu nie je."

Vedel som, že moja predtucha bola správna.

Začul som hluk nejasných hlasov na druhom konci a potom prehovoril Symmington.

„Haló, pán Burton, čo sa deje?"

„Vaša slúžka Agnes sa ešte nevrátila?"

„Nie. Slečna Hollandová sa bola práve pozrieť. Čo sa stalo? Azda len nie nejaké nešťastie?"

„Nie nešťastie," povedal som.

„Vari máte dôvod nazdávať sa, že sa dievčaťu niečo stalo?"

Povedal som chmúrne: „Nebol by som prekvapený."

Ôsma kapitola

1.

Tej noci som spal zle. Myslím, že to bolo preto, lebo mi hlavou preletovali znepokojujúce myšlienky. Keby som im bol pripisoval dôležitosť, verím, že by som bol mohol ešte vtedy všetko zachrániť. Prečo by inak boli na mňa tak vytrvalo naliehali?

Koľko toho vlastne vieme v určitom momente? Omnoho viac, alebo aspoň rozhodne viac, než si uvedomujeme! Nevieme však preniknúť k týmto skrytým poznatkom. Sú tu, no nevieme ich dosiahnuť.

Ležal som v posteli, ťažko som sa prehadzoval a trápili ma neisté pochybnosti.

Kdesi v tom bol háčik, len keby som ho vedel chytiť! Mal by som vedieť, kto písal tie prekliate listy! Tu niekde bola stopa, len na ňu natrafiť!

Keď som zaspával, driemajúcou mysľou mi podráždene tancovali slová.

„Bez vetra sa ani list nepohne." Bez vetra. Bez vetra ... vetra? Víchrica, nie, to bolo za vojny To sa týka vojny. Vojna. Zdrap papiera ... len zdrap papiera Belgicko, Nemecko. ..

Zaspal som. Snívalo sa mi, že pani Dane Calthropovú, ktorá sa premenila na chrta, som vzal na prechádzku s obojkom a na remeni.

2.

Zobudilo ma zvonenie telefónu. Neustále zvonenie.

Sadol som si a pozrel som na hodinky.

Bolo pol ôsmej.

Doteraz ma nik tak zavčasu nevolal. Telefón zvonil dolu v

hale.

Vyskočil som z postele. Všuchol som do župana a zbehol dolu. Zazrel som Partridge, ako prichádza zozadu od kuchyne. Schytil som slúchadlo.

„Haló."

„Ach," zreteľný vzlykot. „Ste to vy?" Bol to Meganin hlas. Meganin hlas, neopísateľne nešťastný a bezútešný. „Ach, prosím, príďte - ihneď príďte! Ach, prosím, prosím! Prídete?"

„Prídem hneď," povedal som. „Počujete ma? Hneď."

Bral som schody po dvoch a vrazil som k Joanne.

„Počúvaj, Jo, idem k Symmingtonovcom."

Joanna zdvihla kučeravú svetlovlasú hlavu z vankúša a pretierala si oči ako malé dieťa.

„Prečo, čo sa stalo?"

„Neviem. Volalo to decko - Megan. Je celkom zničená."

„Nevieš prečo?"

„Zrejme ide o to dievča, Agnes, inak by som sa veľmi mýlil."

Keď som vychádzal z dverí, Joanna zavolala za mnou:

„Počkaj. Vstanem, oblečiem sa a Zaveziem ťa."

„Nepotrebujem. Budem riadiť sám."

„Nemôžeš riadiť auto."

„Ale môžem."

A naozaj som mohol. Spôsobovalo mi to bolesť, ale dalo sa to zniesť. Za pol hodiny som sa umyl, oholil, obliekol, vytiahol auto a dorazil k Symmingtonovcom. Nebol to zlý čas.

Megan ma už čakala. Behom sa vyrútila z domu a hodila sa na mňa Zúbožená drobná tvárička sa jej celá chvela.

„Ach, prišli ste - prišli ste!"

„Vzchopte sa, blázonko. Áno, prišiel som, no a teraz, čo sa stalo?"

Začala sa triasť. Položil som jej ruku okolo pleca.

„Na-našla som ju."

„Našli ste Agnes? Kde?"

Triaška sa stupňovala.

„Pod schodmi. Máme tam takú komôrku. Bývajú tam rybárske prúty ? golfové palice a také haraburdie. Veď viete."

Prikývol som. Bola to zvyčajná komôrka.

Megan pokračovala.

„Bola tam - skrútená do klbka a - a - studená, príšerne studená Bola - bola mŕtva, viete!"

Spýtal som sa prekvapene.

„Čo ste tam hľadali?"

„Ja - ja neviem. Včera večer ste telefonovali. A všetci sme sa čudovali, kde by mohla byť Agnes. Chvíľku sme na ňu čakali, potom, keď neprišla, sme napokon išli do postele Nespala som dobre a vstala som zavčasu. Doma bola len Rose (veď viete, kuchárka). Veľmi sa hnevala na Agnes, že neprišla domov. Rozprávala mi, že predtým slúžila niekde, kde tiež mali také túlavé dievčisko. V kuchyni som vypila trochu mlieka a jedla chlieb s maslom, keď dnu vstúpila Rose, vyzerala čudne a povedala, že Agnes má všetky svoje najlepšie veci v izbe. Tie najkrajšie, ktoré nosievala von. A ja som bola zvedavá, či - či vôbec odišla z domu a začala som hľadať dookola Otvorila som komôrku pod schodmi a - a bola tam ..."

„Upokojte sa, Megan. Dúfam, že už niekto zavolal na políciu."

„Áno, už sú tu. Môj nevlastný otec im ihneď zavolal. A potom - potom som cítila, že to už nevládzem zniesť a zavolala som vás. Nehneváte sa?"

„Nie," povedal som. „Dobre ste urobili."

Pozrel som na ňu začudovane.

„Dal vám niekto vypiť kvapku brandy, alebo nejakú kávu, či čaj, keď - keď ste ju našli?"

Megan pokrútila záporne hlavou.

V duchu som preklial celú symmingtonovskú opateru. Ten suchár Symmington nemyslel na nič iné, len na políciu Ani Elsie Hollandová ani kuchárka sa veru nedomysleli, aký vplyv

to môže mať na citlivé dievča, keď urobí taký hrôzostrašný objav.

„Poďte sem, myška," povedal som. „Pôjdeme do kuchyne."

Obišli sme dom a zadnými dverami sme vstúpili do kuchyne. Rose, štyridsiatnička s tvárou ako slivkový puding, pila pri kuchynskom sporáku silný čaj. Privítala nás záplavou rečí s rukou na srdci.

Povedala mi, že ostala celá bez seba, že jej príšerne búcha srdce! Len si pomyslite, muselo sa to stať tu, mohlo sa to stať každému z nich, môžu ich tu povraždiť vo vlastných posteliach.

„Uvarte šálku silného čaju pre slečnu Megan," povedal som. „Veď viete, ako to ňou otriaslo. Nezabúdajte, že ona našla mŕtvolu."

Už len spomienka na mŕtvolu spôsobila, že Rose dobre že nevyskočila z kože, no usadil som ju prísnym pohľadom a Rose naliala za šálku atramentovo tmavej tekutiny.

„No tak teda, mladá dáma," povedal som Megan. „Všetko to vypite! Rose, nemáte tu náhodou nejaké brandy?"

Rose povedala pochybovačne, že mali trochu rumu na pečenie, ktorý ostal ešte od Vianoc.

„To je práve to, čo potrebujem," povedal som a doplnil som ním Meganinu šálku. Aj Rose som videl na očiach, že to pokladala za dobrý nápad.

Megan som povedal, aby ostala s Rose.

„Môžem vám zveriť slečnu Megan?" povedal som a Rose ma ubezpečila, „ach, áno, pane."

Vošiel som do domu. Ak som dobre odhadol, aká je Rose, čoskoro bude pokladať za nevyhnutné, aby sa posilnila nejakým jedlom a to bude dobre aj pre Megan. Nech ich tu všetkých čert vezme, že sa nevedia o to decko postarať!

Takýto rozzúrený som bežal nazad za Elsie Hollandovou do haly. Zdalo sa, že ju môj príchod nijako neprekvapil. Ten hrôzostrašný objav ju zrejme tak rozrušil, že ani nevnímala, kto

prichádza a kto odchádza. Policajt Bert Rundle stál pri predných dverách.

Elsie Hollandová si ťažko vzdychla:

„Ach, pán Burton, nie je to príšerné? . -to len mohol spáchať takú strašnú vec?"

„Bola to teda vražda?"

„Ach, áno. Niekto ju ovalil zozadu po hlave. Bolo tam plno krvi a vlasov. Ach! Príšerné! - A do klbka stočenú ju hodil do komôrky. Kto sa len mohol dopustiť takého odporného činu - a prečo? Úbohá Agnes, som presvedčená, že nikdy neskrivila nikomu ani vlas na hlave."

„Nie," povedal som. „Ktosi sa sakramentsky poponáhľal."

Zadívala sa na mňa. Nie, veľmi bystrá nie je, pomyslel som si. Ale má dobré nervy. Farbu v tvári mala dobrú ako obyčajne, trochu bola celou udalosťou vzrušená a mal som dojem, že pri všetkej prirodzenej dobrote srdca akýmsi strašným spôsobom ju táto dráma teší.

Ospravedlňovala sa: „Musím ísť hore k chlapcom. Pán Symmington sa obáva, že by to bol pre nich veľmi otrasný zážitok. Žiadal ma, aby som ich držala čím ďalej od všetkého."

„Počul som, že mŕtvolu našla Megan," povedal som. „Dúfam, že sa o ňu niekto stará?"

Musím povedať v prospech Elsie Hollandovej, že vyberala v tej chvíli, akoby ju trápilo svedomie.

„Môj ty bože," povedala, „úplne som na ňu zabudla. Dúfam, že jej nič nie je. Viete, bol tu taký zhon, polícia a všetko možné - no bola to odo mňa nedbanlivosť. Úbohé dievča, musí sa cítiť zle. Idem sa hneď za ňou pozrieť."

Zavrátil som ju.

„Nič jej nie je," povedal som. „Stará sa o ňu Rose. Len choďte za chlapcami."

Poďakovala sa mi, zažiarila belobou svojich kolovitých zubov a ponáhľala sa hore schodmi. Napokon, mala na starosti chlapcov a nie Megan - o Megan sa nestaral nik. Elsie platili za

to, aby dozerala na Symmingtonových neposedných faganov. Sotva jej mohol niekto vyčítať, že to nerobila.

Keď sa stratila za ohybom schodov, znova som chytil dych. Na chvíľočku som zachytil namiesto starostlivej vychovávateľky záblesk okrídleného víťazstva nesmrteľnej a neuveriteľnej krásy.

Potom sa otvorili dvere a do haly vstúpil superintendent Nash, nasledovaný Symmingtonom.

„Ach, pán Burton," povedal. „Práve som vám chcel zatelefonovať. Som rád, že ste tu."

Neopýtal sa ma, čo tu vlastne robím.

Obrátil hlavu a povedal Symmingtonovi:

„Budem používať túto izbu, ak smiem."

Bol to malý prijímací salón, ktorý mal okno zasadené v priečelí domu.

„Nech sa páči, samozrejme."

Symmington sa skvele ovládal, ale vyzeral zúfalo unavene.

Superintendent Nash povedal zhovievavo:

„Keby som bol vami, pán Symmington, išiel by som sa naraňajkovať. Vy a slečna Hollandová a slečna Megan sa budete cítiť po káve a vajíčkach so slaninou oveľa lepšie Vražda na lačný žalúdok je nepríjemná záležitosť."

Hovoril ako starostlivý rodinný lekár.

Symmington sa nasilu usmial a povedal:

„Ďakujem vám, superintendent. Poslúchnem vás."

Nasledoval som Nasha do malej miestnosti a on zavrel dvere. Potom povedal:

„Dostali ste sa sem veľmi rýchlo. Ako ste sa o tom dopočuli?"

Povedal som mu, že mi telefonovala Megan. Voči superintendentovi Nashovi som cítil veľké sympatie. On rozhodne nezabudol, že Megan potrebuje raňajky.

„Počul som, že ste včera večer telefonovali, pán Burton, a opytovali ste sa na dievča? Čo to bolo?"

Mal som dojem, že to vyzeralo hlúpo. Porozprával som mu, ako Agnes telefonovala Partridge a ako potom neprišla. Povedal, ,,áno, jasné .. ."

Hovoril to pomaly a automaticky, šúchajúc si bradu.

Potom zažiaril:

„No dobre," povedal. „Teraz ide o vraždu a o nič iného. Je to priam fyzický akt. Otázka znie, čo to dievča vedelo? Povedala čosi Partridge? Niečo určité?"

„Nemyslím. No môžete sa jej opýtať."

„Áno. Pôjdem s vami hore a pozriem sa na ňu, keď to tu skončím."

„Čo sa vlastne konkrétne stalo?" spýtal som sa. „Alebo to ešte neviete?"

„Sme už dosť ďaleko. Bol to deň, keď dievčatá mali voľno."

„Všetky?"

„Áno, ako som sa dozvedel, voľakedy tu mali dve sestry, ktoré chodievali domov spolu, takže pani Symmingtonová to zariadila takto. A potom, keď nastúpili tieto dve, ostalo po starom. Vždy pripravili a nechali v jedálni studenú misu a slečna Hollandová potom uvarila čaj."

„Rozumiem."

„Isté veci sú jasné. Kuchárka Rose pochádza z Nether Mickfordu a keď sa vo voľný deň chce ta dostať, musí chytiť autobus o pol tretej. Takže Agnes vždy dokončievala poobedňajšie umývanie. Rose zasa umývala riad po večeri, keď sa vrátila.

Včera sa to odohralo takto: Rose odišla, aby zastihla autobus o dvoch hodinách tridsať, Symmington odišiel do svojho úradu dvadsaťpäť minút pred treťou. Elsie Hollandová s deťmi išla na prechádzku o tri štvrte na tri Megan Hunterová sa šla bicyklovať asi o päť minút neskoršie. A tak ostala Agnes v dome sama. Nakoľko som sa mohol dozvedieť, obyčajne opúšťala dom medzi treťou a štvrtou hodinou."

„Dom ostával potom prázdny?"

„Ach, tu si s tým nerobia veľké starosti. Väčšinou ani nezamykajú. Ako som povedal, desať minút pred treťou bola Agnes v dome sama Je jasné, že vôbec z domu neodišla, lebo keď sme našli jej telo, mala ešte stále čepiec a zásteru."

„Predpokladám, že môžete povedať presne čas smrti?"'

„Doktor Griffith sa nechce vyjadriť presne. Medzi druhou a pol piatou, tak znie oficiálny lekársky výrok."

„Ako bola zavraždená?"

„Najprv bola omráčená úderom do hlavy zozadu. Potom to bol obyčajný zakrivený kuchynský sekáč, presne zamierený, že jej zasiahol lebku a spôsobil okamžitú smrť."

Vzal som si cigaretu. Nebola to pekná predstava.

„Normálna chladnokrvná vražda," povedal som.

„Ach, áno, tak sme to konštatovali."

Hlboko som vdýchol. . „Kto to urobil?" povedal som. „A prečo?"

„Nepredpokladám," povedal Nash pomaly, „že by sme sa vôbec niekedy presne dozvedeli prečo. Môžeme si to však predstaviť."

„Azda vedela niečo?"

„Niečo vedela."

„Nenaznačila to niekomu?"

„Ako som mohol zistiť, nie. Už od smrti pani Symmingtonovej bola vykoľajená, ako hovorí kuchárka, a čím ďalej tým väčšmi ustarostená, že sa vraj vyslovila, že nevie, čo si má počať."

Prudko a podráždene si vzdychol.

„Vždy to tak býva. Nechcú prísť k nám. Trpia tým hlboko zakoreneným predsudkom, že by ‚sa zaplietli s políciou'. Keby bola prišla a porozprávala nám, čo ju znepokojuje, bola by dnes nažive."

„A nič tej druhej nenaznačila?"

„Nie, Rose aspoň tak hovorí a som ochotný jej veriť. Lebo ináč, Rose by to bola hneď vybľabotala a poriadne zveličila,

ako to už ona vie."

„To je na zošalenie," povedal som. „Že nič nevieme."

„Môžeme len predpokladať, pán Burton. Spočiatku to nemôže byť nič veľmi určité. Ale čím väčšmi o tom rozmýšľate, tým väčšmi vzrastá vaše znepokojenie. Chápete, čo mám na mysli?"

„Áno."

„Myslím teda, že viem, čo to bolo."

Pozrel som na neho s uznaním.

„To je dobrý výkon, superintendent."

„Veď hej, pán Burton, lenže ja viem čosi, čo vy neviete. Toho popoludnia, keď pani Symmingtonová spáchala samovraždu, mali byť obidve slúžky preč z domu. Mali voľný deň. No fakticky sa Agnes vrátila."

„Viete to iste?"

„Áno. Agnes má chlapca. Je to mladý Rendell, ten z obchodu s rybami. Keďže v stredu zatvárajú zavčasu, vždy sa stretávali s Agnes a potom išli na prechádzku, alebo do kina, keď pršalo. Tejto stredy sa poškriepili, hneď, len čo sa stretli. Náš pisateľ listov zapracoval a naznačil, že Agnes loví v iných vodách, z čoho bol mladý Fred Rendell celý bez seba. Strašne sa pohádali, a Agnes sa vrátila domov, vyhlásiac, že nevyjde, kým sa jej Fred nepríde ospravedlniť."

„No a potom?"

„No, pán Burton, z kuchyne vidno na zadnú stranu domu, ale z prízemia sa človek díva von, tam, kam sa dívame teraz my. Je tu len jedna vstupná brána. Prejdete ňou a dostanete sa alebo hore k hlavným dverám, alebo popri prízemí a popri bočnej strane domu dozadu, k zadným dverám."

Na chvíľu zmĺkol.

„Teraz vám niečo poviem. Ten list, ktorý dostala pani Symmingtonová onoho popoludnia, neprišiel poštou. Bola na ňom nalepená použitá známka a celkom presvedčivo sadzami z lampy napodobená pečiatka, takže to mohlo vyzerať, akoby ho

bol toho odpoludnia priniesol poštár s ostatnými listami. No fakticky ho nedoručila pošta. Viete, čo to znamená?"

Povedal som pomaly: „To znamená, že bol doručený osobne, a niekto ho vhodil do poštovej schránky chvíľku predtým, než prišla popoludňajšia pošta, aby bol zamiešaný medzi ostatnými listami."

„Presne tak. Popoludňajšia pošta prichádza asi o štvrť na štyri. Mám takúto teóriu: Dievča bolo v prípravovni a dívalo sa oknom (okno je maskované krovím, no môžete cezeň vidieť celkom dobre) a čakalo, kým sa vráti jej mládenec a ospravedlní sa."

Povedal som: „A uvidelo kohosi, kto priniesol ten list?"

„To je môj predpoklad, pán Burton. Prirodzene, môžem sa mýliť."

„Nemyslím, že by ste sa ... je to jednoduché - a presvedčivé - a znamená to, že Agnes vedela, kto bol pisateľ anonymných listov."

„Áno."

„No potom prečo ne - ?"

Zarazil som sa zachmúrený.

Nash rýchlo pokračoval:

„Podľa mojej mienky si dievča neuvedomilo, čo videlo. Aspoň nie v prvej chvíli. Ktosi priniesol list do domu, áno - ale asi tú osobu ani vo sne nespájala s anonymnými listami. Bol to ktosi, kto stál z tohto hľadiska celkom mimo podozrenia.

No čím viac o tom rozmýšľala, tým väčšmi vzrastali jej pochybnosti. Azda sa chcela niekomu aj zdôveriť? Vo svojej bezradnosti si spomenula na Partridge slečny Bartonovej, ktorá, ako predpokladám, je v jej očiach akousi význačnou osobnosťou a ktorej mienku by bola Agnes bezpodmienečne prijala. Rozhodla sa opýtať Partridge, čo má robiť."

„Áno," povedal som zamyslene. „Zapadá to do seba veľmi dobre. A Otrávené pero na to potom nejako prišlo. Ako sa to mohlo dozvedieť, superintendent?"

„Pán Burton, nepoznáte dosť dobre život na vidieku. Niekedy je až zázrak, ako sa veci prezradia. V prvom rade je tu telefón Kto počúval váš rozhovor?"

Zamyslel som sa.

„Na cenganie som sa najprv ozval ja. Potom som privolal z poschodia Partridge."

„A povedali ste meno dievčaťa?

„Áno - áno, povedal som."

„Počul vás ešte niekto iný?"

„Mohli to počuť moja sestra alebo slečna Griffithová."

„Ach, slečna Griffithová, čo tá tam robila?"

Vysvetli] som mu to.

„Išla potom späť do dediny?"

„Najprv išla navštíviť pána Pyea."

Superintendent Nash si vydýchol.

„To sú už dve cesty, ktorými sa všetko mohlo dostať von."

Neveril som tomu.

„Nazdávate sa, že by sa slečna Griffithová alebo pán Pye namáhali a roznášali takú malú bezvýznamnú informáciu?"

„V takej malej obci, ako je toto, je všetko možné. Boli by ste prekvapený! Ak krajčírovu matku omína otlak, každý sa o tom dozvie! A potom je tu ešte táto strana. Slečna Hollandová, Rose - obe mohli počuť, čo hovorila Agnes. A Fred Rendell. Cez neho mohlo vyjsť najavo, že sa Agnes vrátila onoho odpoludnia späť do domu."

Chytala sa ma triaška. Díval som sa von oknom. Rovno predo mnou ležal čistý, rovný trávnik a chodník, vedúci priamo k hlavnej bráne.

Ktosi otvoril bránu, kráčal veľmi vážne a pokojne k domu a pustil do schránky list. V duchu som hmlisto videl nejasnú ženskú postavu. Mala bledú tvár, no musela to byť tvár, ktorú poznám.

Superintendent Nash rozprával: „Tieto bláznivé historky sú stále rovnaké. Napokon sa vždy nájde spôsob, ako na to prísť.

Vytrvalosť a postupné vylučovanie. V tomto prípade už nemôže byť tak veľa ľudí, ktorí by mohli byť podozriví."

„Myslíte?"

„Môžeme vylúčiť všetky úradníčky, ktoré boli včera celé popoludnie v práci. Môžeme vylúčiť učiteľku. Učila. A obvodnú ošetrovateľku Viem, kde bola včera. Nie že by som si myslel, že by to bola niektorá z nich, no teraz sme si istí. Viete, pán Burton, teraz máme pred sebou dva presné časy, na ktoré sa môžeme sústrediť. Včerajšie popoludnie a ten istý čas pred týždňom. Musíme sa sústrediť na deň smrti pani Symmingtonovej, povedzme od štvrť na štyri (to bol najskoršie možný čas, v ktorom sa Agnes mohla po hádke so svojím chlapcom vrátiť domov) do štvrtej hodiny, keď musela prísť pošta (no to si ešte musím presnejšie zistiť u poštára). A včerajšok od štrnásť hodín päťdesiat (keď slečna Megan Hunterová opustila dom) po pol štvrtú alebo ešte pravdepodobnejšie po štvrť na štyri, keď sa Agnes vrátila."

„Čo myslíte, že sa stalo včera?"

Nash urobil grimasu.

„Čo si myslím? Myslím si, že istá pani pristúpila k predným dverám a zacengala, bola veľmi zdvorilá a usmievavá, skrátka, popoludňajší návštevník ... Možno sa spýtala, kde je slečna Hollandová alebo slečna Megan, alebo doniesla azda nejaký balíček. Nech to bolo akokoľvek, Agnes sa obrátila, aby priniesla podnos na listy alebo aby prevzala balíček, a naša návštevníčka ju odzadu neočakávane ovalila po hlave."

„A čím?"

Nash odpovedal:

„Tunajšie panie obvykle nosia veľké kabelky. To sa nedá vedieť, čo tam mohla mať."

„A potom ju sekla po hlave a vopchala do komôrky? Nebola by to ťažká práca pre jednu ženu?"

Superintendent Nash pozrel na mňa s čudným výrazom.

„Žena, ktorú sledujeme, nie je normálna - a to už dlho nie -

a takýto typ mentálne nevyrovnaného človeka sa vyznačuje prekvapujúcou silou. Agnes nebola veľké dievča."

Na chvíľu stíchol a potom sa spýtal: „Prečo vlastne prišla slečna Megan na nápad pozrieť sa do komôrky?"

„Púhy inštinkt," povedal som.

Potom som sa opýtal: „Prečo strčili Agnes do komôrky? Aký bol na to dôvod?"

„Čím viac uplynie času, kým sa nájde telo, tým ťažšie by bolo určiť presne čas smrti Keby napríklad slečna Hollandová bola narazila na telo, hneď ako sa vrátila, lekár by bol schopný stanoviť moment smrti s presnosťou približne na desať minút alebo podobne - čo by mohlo byť našej priateľke nepríjemné."

Povedal som mraštiac sa :

„No ak Agnes upodozrievala túto osobu ..."

Nash ma prerušil.

„Neupodozrievala. Aspoň nie naisto. Myslela si len,

že je to ‚čudné'. Predstavujem si, že to bolo ťažkopádnejšie dievča a asi malo len nejasné podozrenie a pocit, že čosi nie je v poriadku. Určite nepomyslela na to, že pred ňou stojí žena, ktorá chce spáchať vraždu."

„A vy ste to očakávali?" opýtal som sa.

Nash pokrútil hlavou. Povedal rozochvene:

„Nie, ale mal som to vedieť. Tá samovražda očividne naľakala Otrávené pero. Nahnalo jej to strach. Pán Burton, strach je nevypočitateľný."

„Áno, strach. To bol moment, ktorý sme mali predvídať. Strach - v chorobnom mozgu ..."

„Viete, máme pred sebou niekoho, kto má autoritu a vie myslieť - niekoho, kto má naozaj dobré sociálne postavenie!" povedal superintendent Nash a jeho slovami sa celá záležitosť dostala do akéhosi absolútne príšerného svetla.

3.

Potom Nash vyhlásil, že sa zberá ešte raz vypočuť Rose. Spýtal som sa ho trochu nesmelo, či môžem ísť s ním. Na moje prekvapenie srdečne súhlasil.

„Som veľmi rád, že s nami spolupracujete, pán Burton, ak to smiem tak povedať."

„Znie to podozrivo," povedal som. „Keď v románoch detektív víta niečiu spoluprácu, zvyčajne je ten človek vrah."

Nash sa krátko zasmial. Povedal: „Vy ste sotva typ pisateľa anonymných listov, pán Burton."

A dodal: „Úprimne vám hovorím, môžete nám byt užitočný."

„To ma teší, no neviem ako."

„Vy ste tu u nás cudzí, v tom je to. Nie ste zaujatý voči tunajším ľuďom. No súčasne ste mali možnosť dozvedieť sa, ako sa veci majú, povedal by som v sociálnom smere."

„Vrah je osoba v dobrom sociálnom postavení," šomral som si.

„Presne tak."

„Mám byť leda dobrovoľným detektívom?"

„Máte nejaké námietky?"

Premyslel som si to.

„Nie," povedal som, „otvorene vám hovorím, nie. Ak tu máme nebezpečného šialenca, ktorý doviedol bezbrannú ženu k samovražde a ovalil úbohú, malú slúžtičku po hlave, potom rád prispejem skromným podielom k tomu, aby sa tento šialenec dostal za mreže."

„To je od vás rozumné, pane, a dovoľte mi povedať, že osoba, za ktorou pasieme, je nebezpečná. Je asi taká nebezpečná ako štrkáč, kobra a čierna mamba."

Striaslo ma. Povedal som:

„Mali by sme sa teda poponáhľať?"

„Máte pravdu. Nemyslite si, že naši ľudia sedeli so

založenými rukami. Veru nie. Pokračovali sme po niekoľkých rozličných linkách."

Povedal to prísne.

V predstavách som videl široko rozhodenú rafinovanú sieť...

Nash chcel ešte raz počuť, čo bude rozprávať Rose, a vysvetlil mi, že to preto, lebo mu už porozprávala dve rozdielne verzie, a čím viac verzií z nej dostane, tým viac je pravdepodobné, že z toho vyťaží niekoľko gramov pravdy.

Zastihli sme Rose, ako umýva riad po raňajkách. Pristavila sa, prevracala oči, pritískala si ruku na srdce a hneď začala znova vysvetľovať, že je jej celé ráno akosi čudne.

Nash sa správal k nej trpezlivo, ale prísne. Ako povedal, spočiatku bol k nej jemný a potom kategorický a teraz používal obe tieto metódy odrazu.

Rose s potešením zoširoka opisovala všetky podrobnosti, ktoré sa odohrali minulý týždeň, ako Agnes ovládol skoro šialený strach a ako povedala chvejúc sa, „nevypytujte sa ma," keď ju Rose nútila, aby jej povedala, čo sa stalo. „Bude to moja smrť, ak vám to poviem," takto mi to povedala, končila Rose a šťastne prevrátila oči.

„Nenaznačila Agnes, čo ju trápi?"

„Nie, ibaže povedala, že sa dostala do nebezpečenstva smrti."

Superintendent Nash si vzdychol a opustil túto tému, uspokojac sa s tým, že z Rose dostal presný výpočet jej činnosti z predchádzajúceho popoludnia.

Skrátka a dobre, Rose chytila autobus o pol tretej a strávila popoludnie a večer s rodinou v Nether Mickforde, domov sa vrátila autobusom o osem hodín štyridsať. Celý svoj výklad doplnila Rose zvláštnymi zlými predtuchami, ktoré ju trápili celé popoludnie, rozprávala, ako si to všimla jej sestra, a že nebola schopná zjesť ani kúsok hrozienkového koláča.

Z kuchyne sme sa vrátili do ríše Elsie Hollandovej, ktorá dozerala, ako si deti robia úlohy. Elsie Hollandová bola ako

vždy úslužná a ochotná. Vstala a povedala:

„A teraz obaja, Colin i Brian, urobíte tieto tri výpočty a nech ste s tým hotoví, kým sa vrátim!"

Zaviedla nás potom do detskej spálne „Bude to tu dobre? Myslela som, že bude lepšie nehovoriť o tom pred deťmi."

„Ďakujem vám, slečna Hollandová. Zopakujte mi len ešte raz, či ste si celkom istá, že sa Agnes nikdy pred vami nezmienila o nejakých svojich obavách - teda po smrti pani Symmingtonovej."

„Nie, nikdy mi nič nepovedala. Bolo to veľmi tiché dievča, ako viete, a nenarobila veľa rečí."

„Na rozdiel od tej druhej, pravda?!"

„Áno, Rose, tá hovorí priveľa. Niekedy som ju už musela zaraziť, aby nebola impertinentná."

„A povedali by ste mi teraz presne, čo sa stalo včera popoludní? Všetko, na čo si spomeniete."

„Nuž, obedovali sme ako obvykle. O jednej, a trochu sme sa ponáhľali. Nedovolím chlapcom, aby len tak márnili čas. Počkajte, nech porozmýšľam. Pán Symmington sa vrátil do úradu a ja som pomáhala Agnes prestrieť stôl na verande. Chlapci lietali vonku v záhrade, kým som nebola hotová a nezavolala som ich."

„Kam ste išli?"

„Ku Combe Acre, poľným chodníkom - chlapci chceli rybáriť. Zabudla som im vziať rybársky prút a musela som sa poň vrátiť."

„O koľkej to bolo?"

„Počkajte, vyrazili sme asi dvadsať minút po druhej - alebo o niečo neskoršie. Megan chcela ísť s nami, no potom si to rozmyslela. Išla von na bicykli. Je celkom zbláznená do bicyklovania."

„Chcel som vedieť, koľko bolo hodín, keď ste sa vrátili po rybársky prút. Vošli ste do domu?"

„Nie. Nechala som ho v skleníku za domom. Neviem

presne, koľko bolo hodín - asi o desať minút tri."

„Videli ste Megan alebo Agnes?"

„Myslím, že Megan vtedy už musela byť preč. Nie, nevidela som Agnes, nevidela som nikoho."

„A potom ste šli chytať ryby?"

„Áno, chodili sme popri potoku. Nechytili sme nič. Sotvakedy niečo chytíme, no chlapcov to baví. Brian sa trochu namočil. Musela som ho preobliecť, keď sme prišli domov."

„V stredu podávate čaj vy?"

„Áno. Už býva všetko prichystané v salóne pána Symmingtona. Iba čo zavarím čaj, keď príde. Deti a ja pijeme čaj v učebni a Megan, prirodzene, tiež. Všetko, čo potrebujem na prípravu čaju, mám hore v príborníku."

„O koľkej ste prišli dnu?"

„Bolo o desať minút päť. Odviedla som chlapcov hore a začala som podávať čaj. O piatej, keď prišiel pán Symmington, zišla som dolu, aby som urobila čaj aj jemu, no on povedal, že bude piť čaj s nami v učebni. Chlapci boli veľmi radi Hrali sme sa potom na meno, mesto, ulica. Je to príšerné, keď si teraz pomyslím, že po celý čas to úbohé dievča bolo dolu v komôrke."

„Chodieval niekto do tej komôrky?"

„Ach, kdeže, používala sa jedine na staré haraburdie. Klobúky a plášte viseli v malej šatni vpravo pri vstupných dverách. Do komôrky mesiace nik nevkročil."

„Aha. A nevšimli ste si nič nezvyčajné, nič nenormálne, keď ste sa vrátili?"

Belasé oči sa otvorili veľmi široko.

„Ach, nie, pán inšpektor, vôbec nič. Všetko bolo presne tak ako obvykle. To je práve na tom také strašné."

„A čo týždeň predtým?"

„Myslíte ten deň, keď pani Symmingtonová ..."

„Áno."

„Ach, to bolo príšerné - príšerné!"

„Áno, áno, viem. Aj onoho popoludnia ste boli všetci vonku?"

„Ach, áno, vždy popoludní beriem chlapcov von - ak je dosť pekne. Úlohy si robia predpoludním Išli sme hore do rašelinísk, pamätám sa, je to dosť ďaleko. Zľakla som sa, že sme boli pridlho, lebo keď som sa v bráne obrátila, na konci cesty som videla pána Symmingtona, ako sa vracia z úradu, a ja som ešte nepostavila čajník, no bolo práve o desať minút päť."

„Nezašli ste hore k pani Symmingtonovej?"

„Ach, nie. Nikdy som tam nechodievala. Po obede vždy odpočívala. Mávala záchvaty neuralgie - a tie obvykle prichádzali po jedení. Doktor Griffith jej na to dal nejaké pilulky. Zvykla si ľahnúť a pokúšala sa spať."

Nash povedal obvyklým tónom:

„Takže jej nik nemohol doniesť hore poštu?"

„Popoludňajšiu poštu? Nie, keď som sa vrátila, pozrela som do schránky a položila som listy na stôl v hale. No pani Symmingtonová veľmi často zišla dolu sama a odniesla si poštu. Nemohla spať celé popoludnie. Už okolo štvrtej bývala hore."

„Nepomysleli ste onoho odpoludnia, že niečo nie je v poriadku, lebo nebola hore?"

„Ach, nie, ani vo sne mi nič také neprišlo na myseľ. Pán Symmington si zavesil v hale plášť a ja som povedala: ‚Čaj ešte nie je celkom hotový, no v čajníku už skoro vrie,' on prikývol a zavolal, ‚Mona, Mona!' - a keď mu pani Symmingtonová neodpovedala, pobral sa hore schodmi do jej spálne. Muselo to byť pre neho strašné prekvapenie. Zavolal ma a keď som prišla, povedal: ‚Nepusťte sem deti!' a potom telefonoval doktorovi - Grif-fithovi a zabudli sme na všetko, aj na čajník, ktorý celý vyvrel! Ach, bože, hrozné a pri obede aká ešte bola šťastná a veselá!"

Nash ju prudko prerušil: „Slečna Hollandová čo súdite o listoch, ktoré dostala?"

Elsie Hollandová povedala rozhorčene:

„Ach, myslím, že to bolo podlé, podlé!'"

„Áno, ale nie to mám na mysli. Nazdávate sa, že to bola pravda?"

Elsie Hollandová povedala pevne:

„Nie, rozhodne si to nemyslím. Pani Symmingtonová bola veľmi citlivá - naozaj veľmi citlivá. Všetko jej išlo na nervy. A bola taká veľmi - no, zvláštna."

Elsie sa už nevedela ovládnuť: „Čokoľvek také - myslím tým odporné - ju muselo veľmi raniť."

Nash chvíľu mlčky vyčkával a potom sa spýtal:

„Slečna Hollandová, dostali ste aj vy nejaký takýto list?"

„Nie, nie, nedostala som nijaký list."

„Ste si istá? Prosím," zdvihol ruku, „neodpovedajte prenáhlene. Viem, že sú to nepríjemné veci. A ľudia si niekedy radšej nechcú všimnúť, že ich dostali. Je však veľmi dôležité v tomto prípade, aby sme o tom vedeli. V jednom sme si skoro zajedno, že ich obsah je len spleť lží, takže vás to nemusí rozčuľovať."

„No ja som nijaký nedostala, superintendent. Naozaj nie. Nič podobného."

Bola rozhorčená skoro až k slzám a zdalo sa, že to popiera úprimne.

Keď sa vrátila k deťom, Nash zastal pri okne a díval sa von.

„Nuž, tak sa veci majú!" povedal. „Hovorí, že nedostala ani jeden takýto list. A vyzerá to, akoby hovorila pravdu."

„Určite hovorí pravdu. Som si tým istý."

„Hm," zamyslel sa Nash. „Potom by som rád vedel, prečo, do čerta, nijaký nedostala?"

Keď som zdvihol k nemu zrak, pokračoval trochu netrpezlivo.

„Je to pekné dievča, pravda?"

„Trochu viac než pekné."

„Presne tak. Ako je aj pravda, vyzerá nezvyčajne dobre a je

mladá. Fakticky by mala byť pre pisateľa anonymných listov najlepšou obeťou, akú len nájdete. Tak prečo ju vlastne potom vynechal?"

Potriasol som hlavou.

„Viete, je to zaujímavé. Musím na to upozorniť Gravesa. Pýtal sa ma, či by sme mohli s určitosťou povedať niekoho, kto nedostal nijaký list."

„Ona je druhá," povedal som. „Pamätajte, že je tu Emily Bartonová."

Nash sa ticho zachichotal.

„Nesmiete si myslieť, že máte vždy pravdu, pán Burton. Slečna Bartonová veru dostala list, a nie jeden."

„Ako to viete?"

„Tá oddaná dračica, čo s ňou býva, mi to povedala - je to jej posledná komorná alebo kuchárka. Florence Elfordová. Bola nad tým veľmi rozhorčená. Rada by sa pisateľovi krvavo pomstila."

„Prečo povedala slečna Emily, že nijaký nedostala?"

„Je veľmi delikátna Tón týchto listov nie je pekný. Drobná slečna Bartonová strávila celý svoj život tak, že sa vyhýbala surovým a neušľachtilým veciam."

„O čom sa hovorilo v tých listoch?"

„Ako obvykle. V jej prípade je to trochu smiešne. Boli v nich mimochodom narážky, že otrávila svoju matku a väčšinu svojich sestier!"

Povedal som neveriaco:

„Chcete tým povedať, že tu naozaj obchádza tento nebezpečný šialenec a my nie sme schopní ho odhaliť?"

„My ju odhalíme," povedal Nash a jeho hlas znel veľmi vážne. „Ona ešte mnohým napíše listy."

„Ale, preboha, človeče, azda už len teraz nebude vypisovať takéto veci?!"

Pozrel na mňa.

„Ach, áno, bude. Uvidíte, teraz už nemôže prestať. Je to

chorobné nutkanie. Nedajte sa tým mýliť, listy budú pokračovať."

Deviata kapitola

1.

Odchádzal som, a skôr než som opustil dom, stretol som Megan. Bola v záhrade a zdanlivo mala zasa svoj starý výzor. Pozdravila ma skoro veselo.

Spomenul som, že by mohla zasa prísť k nám na niekoľko dní, no po chvíľkovom váhaní pokrútila hlavou.

„Je to od vás pekné - ale myslím, že ostanem tu. Koniec koncov, veď je to môj domov. A hádam trochu môžem pomôcť s chlapcami."

„Nuž," povedal som, „ako chcete."

„Áno, myslím, že ostanem. Chcela by som - chcela by som - chcela by som ..."

„Áno?" pobádal som ju.

„Keby sa - keby sa čokoľvek hrozné prihodilo, rada by som vás zavolala, aby ste prišli."

Bol som dojatý. „Pravdaže. No čo hrozného by sa mohlo stať, čo myslíte?"

„Ach, neviem." Hľadela neisto. „Vyzerá to, akoby sa mohlo všeličo stať, no nie?"

„Pre božie zmilovanie," povedal som. „Len nevypátrajte ešte nejakú mŕtvolu! Nerobí vám to najlepšie."

Obdarila ma náznakom jemného úsmevu.

„Nie, to veru nie. Bola som z toho celkom chorá."

Nerád som ju tam zanechával, ale napokon, bola tam doma, ako povedala. A mal som dojem, že teraz Elsie Hollandová bude za ňu cítiť väčšiu zodpovednosť.

Nash a. ja sme išli spolu do Little Furze. -Kým som zasväcoval Joannu do toho, čo sa odohralo dnes ráno, Nash vzal do parády Partridge. Porozprával nám o tom neskôr akýsi znechutený.

„Nie je z toho veľa osohu. Dievča tejto žene povedalo len toľko, že má akési starosti a nevie, čo má robiť, a že by rada, aby jej slečna Partridge poradila."

„Rozprávala Partridge niekomu o tom všetkom?" spýtala sa Joanna.

Nash prikývol a vyzeral veľmi vážne.

„Áno, povedala to pani Emoryovej - to je vaša denná posluhovačka, pokiaľ som mohol zistiť - asi v tom zmysle, že sa ešte nájdu dievčatá, ktoré si rady dajú poradiť od starších a nemyslia si, že všetko vedia vyriešiť poľahky samy! Agnes vraj nebola prefíkaná, no bola veľmi úctivá a vedela, čo sa patrí."

„Teda Partridgeina samochvála," šomrala Joanna.

„A pani Emoryová to zrejme rozniesla po celom meste."

„Máte pravdu, slečna Burtonová."

„Je tu jedna vec, ktorá ma prekvapuje," povedal som. „Prečo sme sa my so sestrou dostali medzi adresátov anonymných listov? Boli sme tu cudzí, nik nemohol mať nič proti nám."

„Mýlite sa v hodnotení mentality Otráveného pera - to všetko bola voda na jeho mlyn. Nenávisť takýchto bytostí, ako by ste povedali, je protihumánna."

„Nazdávam sa," povedala Joanna zamyslene, „že to je práve to, čo mala na mysli pani Dane Calthropová."

Nash pozrel na ňu skúmavo, no ona mu to nevysvetlila. Superintendent povedal: „Neviem, či ste si pozorne prezreli obálku listu, ktorý ste dostali, slečna Burtonová. Ak áno, museli ste si všimnúť, že v skutočnosti bol adresovaný slečne Bartonovej a ‚a' bolo dodatočne zmenené na malé ‚u'."

Táto neočakávaná poznámka nám mala poskytnúť niť k celej záhade. No zatiaľ nik z nás nevidel v tom nijaký zmysel.

Nash odišiel a ja som ostal s Joannou sám. Odrazu povedala: „Ty si myslíš, že ten list bol naozaj mienený pre slečnu Emily?"

„Sotva by sa bol začínal slovami ‚ty nehanebná cundra'," podotkol som a Joanna súhlasila.

Potom mi pripomenula, že by som mal ísť dolu do mesta. „Mal by si počúvať, čo sa tam rozpráva. Nič užitočnejšie nemôžeš teraz zrána urobiť!"

Navrhol som, aby išla so mnou, ale na moje prekvapenie odmietla. Povedala, že sa ide s čímsi babrať do záhrady.

Zastavil som sa medzi dverami a povedal som stíšeným hlasom: „Dúfam, že Partridge je v poriadku."

„Partridge!"

Cítil som sa zahanbený pre ten nápad, keď som počul v Joanninom hlase pobavený tón. Povedal som ospravedlňujúc sa: „Iba som chcel vedieť. Je trochu , čudácka" - taká zachmúrená stará dievka. Celkom ľahko by mohla trpieť náboženským,! mániami."

„Toto nie sú náboženské mánie - alebo si mi aspoň povedal, že to tak vysvetľuje Graves."

„Dobre teda, sexuálne mánie. A tie sú s nimi veľmi úzko späté, pokiaľ tomu rozumiem. Je to ubitá a solídna žena a bola tu veľmi dlho uzavretá s celým kŕdľom starých žien."

„Čo ti vnuklo takúto myšlienku?"

Povedal som pomaly:

„Nuž, vieme iba od nej, čo jej údajne Agnes hovorila, nie? Čo ak sa Agnes spytovala Partridge, prečo u nich vtedy hodila list, a Partridge povedala, že popoludní príde a vysvetlí je to."

„A potom to kamuflovala tak, že prišla k nám a pýtala si dovolenie, či dievča môže prísť sem?"

„Áno."

„No Partridge onoho odpoludnia vôbec nešla preč."

„Nevieme to Pamätáš sa, že sme sami boli preč."

„Áno, to je pravda Možné to je." Joanna o tom rozmýšľala „Ale predsa nemyslím, že by to bolo tak. Nemyslím, že by Partridge bola schopná kryť svoje stopy pri týchto listoch. Zotierať odtlačky prstov a to všetko. Nejde len o potrebnú rafinovanosť a šikovnosť - ale o znalosť veci. Nemyslím, že by bola taká. Nazdávam sa .." Joanna zaváhala a potom pomaly

dopovedala, „sú si istí, že je to žena, však?"

„Hádam nemyslíš, že je to muž?" zvolal som neveriaco.

„Nie, nie - normálny muž - no určitý typ muža Mám na mysli konkrétne pána Pyea."

„Teda na Pyea padol tvoj výber?"

„Nemáš aj ty pocit, že by to bolo možné? On je presne ten typ človeka, ktorý by mohol byť osamelý a nešťastný - a naplnený nenávisťou. Veď vieš, že sa mu každý trochu vysmieva. Nevieš si ho teda predstaviť, ako tajne nenávidí všetkých normálnych šťastných ľudí a vyžíva sa v zvrátenej, perverznej a umelej rozkoši z toho, čo robí?"

„Graves povedal, že je to stará dievka stredných rokov."

„Pán Pye," povedala Joanna, „je stará dievka v stredných rokoch."

„Nie je to priliehavé," povedal som pomaly.

„Ba dokonca veľmi. Je bohatý, no peniaze človeku nepomáhajú. A ja mám silný dojem, že by mohol byť, nevyrovnaný. Naozaj, je to taký zľakaný malý muž."

„Nezabudni, že aj on dostal list."

„To nevieme," konštatovala Joanna. „My si to len myslíme. A keď aj, veď si ho mohol poslať sám."

„Pre naše potešenie?"

„Áno. Je dosť múdry, aby si to vymyslel a aby to neprehnal."

„Musel by byť prvotriednym hercom."

„To je samozrejmé, Jerry, každý, kto to robí, musí byt prvotriedny herec. Čiastočne má práve z toho potešenie." „Pre božie zmilovanie, Joanna, nerozprávaj tak nezrozumiteľne! Tváriš sa, akoby si rozumela ľudskej povahe."

„Som presvedčená, že rozumiem. Viem sa - akosi - vžiť do toho. Keby som nebola Joanna Burtonová, keby som nebola mladá a pomerne príťažlivá a schopná dobre si žiť, keby som bola - ako by som sa vyslovila? - za všetkými priehradami a pozorovala, ako sa iní ľudia tešia zo života, asi by ma ovládol

diabolský záchvat a nútil by ma ubližovať, zraňovať, trápiť - ba až ničiť?!"

„Joanna!" Chytil som ju za plecia a potriasol. Jemne si povzdychla, striasla sa a potom sa usmiala na mňa.

„Naľakala som ťa, Jerry, čo? Mám však pocit, že toto je správny spôsob, ako riešiť tento problém. Musíš sa do toho vžiť a vedieť, ako takíto ľudia cítia, čo ich núti k činom, a potom - a potom budeš hádam vedieť, čo hodlajú urobiť najbližšie."

„Ach, do pekla!" povedal som „A ja som prišiel sem do tohto hniezda, aby som tu vegetoval a zaujímal sa o všetky tieto milé, drobné miestne škandáliky. Milé, drobné miestne škandáliky! Hanopisy, urážky, ohováračky, obscénne listy a vraždy!"

2.

Joanna mala veru pravdu. Hlavná ulica bola zaplnená zvedavými skupinkami Bol som odhodlaný postupne pozisťovať, ako všetci na udalosti reagujú

Prvého som stretol Griffitha. Vyzeral hrozne chorý a unavený. Tak veľmi, že som sa až začudoval. Vražda určite nie je každodennou prácou lekára, no jeho povolanie ho malo vyzbrojiť, aby vedel čeliť faktom, ku ktorým patrilo utrpenie, škaredé stránky ľudskej povahy a smrť.

„Vyzeráte celkom nanič," povedal som.

„Naozaj?" Bol neistý. „Ach! V poslednom čase som mal niekoľko ťažkých prípadov."

„Vrátane nášho šialenca a ten bol vari najhorší, nie?"

„Tak je, pravda." Díval sa krížom cez ulicu. Videl som, ako sa mu nervózne chvejú viečka.

„Vy nikoho nepodozrievate?"

„Nie Nie Bol by som sakramentsky rád, keby som mal nejaké podozrenie." Stručne sa spýtal na Joannu a povedal

váhavo, že má niekoľko fotografií, ktoré chcela vidieť.

Ponúkol som sa, že jej ich zanesiem.

„Ach, nie je to také dôležité. Neskoršie predpoludním pôjdem vari okolo."

Začínal som sa obávať, že je s Griffithom zle. Prekliata Joanna. Griffith bol pridobrý chlap, než aby znamenal pre niekoho iba ďalšiu trofej.

Nechal som ho odísť, lebo som videl, že prichádza jeho sestra, a po prvý raz som s ňou chcel hovoriť.

Aimée Griffithová spustila, akoby bola práve uprostred rozhovoru.

„Je to absolútne ohromujúce!" vybuchla. „Že vraj ste tam boli - celkom zavčasu."

Za týmito slovami sa tajila otázka a v očiach som jej zbadal záblesk, keď zdôraznila slová „celkom zavčasu". Nechcel som jej prezradiť, že mi Megan zavolala. Namiesto toho som jej povedal:

„Viete, včera večer som bol trochu na pochybách. To dievča bolo pozvané do nášho domu na čaj a vôbec neprišlo.

„Predpokladali ste teda to najhoršie? Diabolsky bystré od vás!"

„Áno," povedal som. „Som ako stopársky pes v ľudskej koži."

„Je to prvá vražda, čo máme v Lymstocku. Je okolo toho strašný rozruch. Dúfam, že to polícia bude vedieť vziať poriadne do rúk."

Povedal som: „Nepochybujem o tom. Je to schopný zbor."

„Už si ani neviem spomenúť, ako vyzeralo to dievča, hoci myslím, že mi veľa ráz otvárala dvere. Také tiché, nenápadné stvorenie Vraj ju najprv udrel po hlave a potom zozadu prerazil lebku, ako mi povedal Owen. Vyzerá to na toho jej milého. Čo myslíte?"

„To je váš typ?"

„Zdá sa, že je to najpravdepodobnejšie. Pohádali sa, ako

viem Tunajší ľudia veľmi trpia vrodenou - dedičnou zaťaženosťou, mnohí z nich." Na chvíľu zmĺkla a potom pokračovala: „Počula som, že mŕtvolu našla Megan Hunterová? Musel to byť pre ňu poriadny otras."

Povedal som stručne:

„Aj bol."

„Viem si predstaviť, že to nebolo pre ňu príjemné. Podľa mojej mienky duševne ešte nie je zrelá a veci ako toto ju môžu celkom vyviesť z miery."

Odrazu som sa rozhodol. Chcel som sa niečo dozvedieť.

„Povedzte mi, slečna Griffithová, neprehovárali ste Megan, aby sa včera vrátila domov?"

„Nuž, nepovedala by som priamo, že som ju prehovárala."

Teraz som vypálil na ňu už otvorene:

„Ale niečo ste jej povedali?"

Aimée Griffithová zaujala pevné postavenie a pozrela mi rovno do očí. Trochu sa bránila:

„Nie je dobre pre mladú ženu, ak sa vyhýba zodpovednosti. Je mladá a nevie, ako sa vyvolávajú zbytočné reči, takže som si pokladala za povinnosť napomenúť ju."

„Reči...?" zarazil som sa, lebo som bol príliš nazlostený, aby som pokračoval.

Aimée Griffithová pokračovala s tou šialene rozčuľujúcou sebaistotou a sebadôverou, ktorá ju tak charakterizovala :

„Ach, možno neviete o všetkých klebetách, ktoré sa šíria. Ja však viem! Ja viem, čo sa rozpráva. Nemyslite, že som si čo len na chvíľu pomyslela, že na tom niečo je - nie, ani na minútku! No viete, akí sú ľudia - ak môžu povedať čosi zlé, tak to povedia! A je to veľmi kruté voči dievčaťu, ktoré si musí zarábať na svoje živobytie."

„Zarábať na svoje živobytie?" čudoval som sa ohromený. Aimée pokračovala:

„Prirodzene, má to ťažké. A myslím, že sa drží dobre. Podľa mojej mienky nemôže odísť preč len tak z ničoho nič a nechať

deti bez dozoru. Správala sa skvele - absolútne skvele. Každému to hovorím! Veru, je to nezávideniahodné postavenie, a ľudia budú klebetiť."

„O kom to vlastne hovoríte, slečna Griffithová?" spýtal som sa.

„Pochopiteľne, o Elsie Hollandovej," povedala Aimée Griffithová netrpezlivo. „Podľa mojej mienky je to strašne pekné dievča a vykonáva si len svoju povinnosť."

„A čo hovoria ľudia?"

Aimée Griffithová sa zasmiala. Ten smiech vyvolal vo mne nepríjemný pocit.

„Hovoria, že už uvažuje o možnosti stať sa pani Symmingtonovou číslo dve - že je ochotná potešovať vdovca a stať sa pre neho nepostrádateľnou."

„No, dobrý bože," povedal som zhrozený, „pani Symmingtonová je predsa ešte len týždeň mŕtva!"

Aimée Griffithová pokrčila plecami.

„Prirodzene. Je to absurdné! No viete, akí sú ľudia! To dievča, Hollandová, je mladá a vyzerá dobre - to stačí. Darmo je, byť vychovávateľkou nie je pre dievča najvýhodnejšie. Neodsudzovala by som ju, ak by chcela mať vlastný domov a manžela a podľa toho by teraz rozohrávala svoje karty."

„Prirodzene," pokračovala, „úbohý Dick Symmington nemá o tom všetkom ani tušenia! Ešte stále je úplne vyradený Moninou smrťou! Neviete, akí sú chlapi! To dievča je stále okolo neho. stará sa o jeho pohodlie, dozerá na neho, je veľmi oddaná jeho deťom - nuž, pomaly sa stáva na nej závislým."

Povedal som pokojne:

„Vy teda myslíte, že Elsie Hollandová je nejaká vypočítavá, pochybná ženská?"'

Aimée Griffithová zvolala:

„Vôbec nie! Veľmi ľutujem to dievča - že o nej ľudia rozprávajú také špinavosti! To bol aj viac-menej dôvod, prečo som povedala Megan, že by mala ísť domov. Takto to bude

lepšie, než keby Dick Symmington a to dievča boli v dome sami."

Už som začínal tomu rozumieť.

Aimée Griffithová sa veselo rozosmiala.

„Ale vás to zaráža, pán Burton, keď počujete, čo si naše malé klebetné mestečko myslí. Môžem vám povedať, že tí - tí si vždy myslia to najhoršie!" Zasmiala sa, kývla mi a vzdialila sa.

3.

Pri kostole som sa ocitol oproti pánu Pyeovi. Rozprával sa s Emily Bartonovou, ktorá bola celá červená a vzrušená.

Pán Pye ma pozdravil s prejavmi všetkej úcty.

„Ach, pán Burton, dobré ráno, dobré ráno! Ako sa. má vaša okúzľujúca sestrička?"

Povedal som mu, že Joanna sa má dobre.

„A nezaujíma sa o náš dedinský parlament? Všetci tu dychtíme po nových správach. Vražda, predstavte si! Ozajstná vražda ako z nedeľných novín a to rovno medzi nami! Obávam sa, že to nie je najzaujímavejší kriminálny prípad. Je v tom čosi nízkeho. Brutálna vražda malej slúžtičky. Ten zločin nevyzerá veľmi rafinovaný, i keď sa o ňom ešte nevie nič určité."

Slečna Bartonová povedala chvejúcim sa hlasom:

„Je to hrozné - priam otrasné!"

Pán Pye sa obrátil k nej.

„Vás to však zabáva, drahá pani, zabáva vás to. Priznajte si to. Odsudzujete to, ľutujete obeť, no je v tom vzruch Konštatujem, že je v tom vzruch!"

„Také pekné dievča,"povedala Emily Bartonová. „Prišla ku mne z útulku sv. Klotildy Bolo to trochu obmedzené dievča No veľmi učenlivé. Stala sa z nej taká pekná malá slúžka. Partridge bola s ňou veľmi spokojná."

Povedal som rýchlo:

„Včera popoludní, mala prísť na čaj k Partridge." Obrátil som sa k Pyeovi. „Predpokladám, že vám to Aimée Griffithová povedala."

Povedal som to skoro normálnym tónom. Pye reagoval hneď a celkom bez podozrenia: „Áno, zmienila sa. o tom. Pamätám sa. Že sa vraj vynorili akési nové maniere u služobníctva, že teraz používajú telefóny svojich zamestnávateľov."

„Partridge by sa niečoho takého nedopustila ani vo sne," povedala slečna Emily, „a som naozaj prekvapená, ak to Agnes urobila."

„Zaostávate za dobou, drahá pani," povedal pán Pye. „Moji dvaja teroristi používajú telefón neustále a fajčia po celom dome, ako som zistil. No človek si netrúfa protestovať. Prescott je božský kuchár, hoci náladový, a pani Prescottová je obdivuhodná slúžka."

„Áno, tak je, všetci si myslíme, že ste mali šťastie."

Zamiešal som sa do rozhovoru, lebo som nechcel, aby prebiehal na čisto domáce témy.

„Správa o vražde sa rozletela veľmi rýchlo," povedal som.

„Pravdaže, pravdaže," povedal pán Pye. „Mäsiar, pekár, výrobca sviečok. Všade panuje vzrušenie, je plno rečí! To je Lymstock! Teraz si príde na svoje. Anonymné listy, vraždy, kriminálne prípady, aké len chcete."

Emily Bartonová povedala nervózne: „Myslia azda - majú na mysli - že - že tie dva prípady majú niečo 'spoločné?!"

Pán Pye sa vrhol na túto myšlienku.

„Je to zaujímavý predpoklad. Dievča čosi vedelo. Preto ju zavraždili. Áno, áno, je to veľmi sľubné. Ako múdro, že ste na to pomysleli."

„Ach, ja to - nemôžem zniesť!"

Emily Bartonová hovorila prerývane, potom sa obrátila a veľmi rýchlo odišla.

Pye sa díval za ňou. Komicky nafukoval svoju tvár

cherubína.

Obrátil sa späť ku mne a ušľachtilo pokýval hlavou.

„Jemná duša. Okúzľujúca osôbka, nemyslíte? Úplne historický kúsok. Viete, nepatrí k vlastnej generácii, treba ju zaradiť do predchádzajúcej. Jej matka musela byť žena veľmi pevnej povahy. Povedal by som, že celú rodinu udržiavala v duchu roku 1870. Celá rodina chránená pod skleným zvonom. Rád, veľmi rád sa stretávam s takýmito vecami."

Nežiadalo sa mi hovoriť o historických pamiatkach.

„Čo si naozaj myslíte o celej tejto veci?" spýtal som sa.

„O čom vlastne?"

„Anonymné listy, vražda . . ."

„O našej miestnej vlne zločinov? A vy čo?"

„Ja som sa pýtal prvý," povedal som milo.

Pán Pye sa jemne rozhovoril:

„Viete, skúmam abnormality. Zaujímajú ma. Títo očividne odporní ľudia sa dopúšťajú fantastických vecí. Vezmite si taký prípad Lizzie Bordenovej. Nenájdete naň naozaj rozumné vysvetlenie. V tomto prípade by bola moja rada polícii - študujte charakter. Nechajte tak svoje odtlačky prstov a porovnávanie rukopisov a mikroskopy. Namiesto toho si všímajte, čo ľudia robia so svojimi rukami, ako sa správajú, spôsob ako jedia a či sa niekedy nesmejú bez skutočného dôvodu."

Zdvihol som obočie. „Šialenec?" povedal som.

„Veru, veru, šialenec," povedal pán Pye a dodal, „no vy sa to nikdy nedozviete!"

„Kto je to?"

Jeho pohľad sa stretol s mojím. Zasmial sa.

„Nie, nie, pán Burton, to by bolo ohováranie. Nesmieme k tomu všetkému pridať ešte ohováranie."

Potom sa stratil dolu ulicou.

4.

Ako som tam stál, dívajúc sa za ním, otvorili sa dvere na kostole a vyšiel z nich reverend Caleb Dane Calthrop.

Neisto sa na mňa usmial.

„Dobré - dobré ráno, pán - hm - hm . .."

Pomohol som mu. „Burton."

„Pravdaže, pravdaže, nesmiete si myslieť, že si nepamätám. Vaše meno mi len na chvíľu vypadlo z pamäti. Máme to dnes pekný deň?"

„Áno," povedal som trochu stručne.

Uprel na mňa oči.

„No je tu čosi - čosi - ach, áno, to úbohé nešťastné dieťa, ktoré slúžilo u Symmingtonovcov. Musím sa priznať, ťažko mi padlo uveriť, že máme medzi sebou vraha, pán - hm - hm, Burton."

„Veď to aj vyzerá trochu fantasticky," povedal som.

„Čosi iné sa mi donieslo do uší." Naklonil sa ku mne. „Dozvedel som sa, že vraj tu obiehajú nejaké anonymné listy. Počuli ste o týchto veciach?"

„Počul som," povedal som.

„Sú to zbabelé a nízke veci." Zamyslel sa a potom vychrlil zo seba enormný prúd latinského textu: „Tieto Horáciove slová sú na to veľmi príhodné, nemyslíte?'" povedal.

„Absolútne," povedal som.

5.

Už sa mi tam nepozdával nik, z koho by som mohol mať nejaký osoh, aby som sa s ním pozhováral, a tak som sa pobral domov, ale najprv som si kúpil nejaký tabak a fľašu sherry, aby mi pomohli vytvoriť si skromný názor na tento zločin.

„Bol to nejaký náhodný lump," zdalo sa, že takýto bude rozsudok.

„Prišiel za dvere, začal bedákať, drankať peniaze, a potom, keď zistil, že je dievča samo v dome, začal sa dobýjať. Sestra Dora, tá z Combeacre, zažila raz takýto prepad. - Bol opitý a predával jej malé tlačené básničky ..."

Historka pokračuje a končí sa tým, ako nebojácna Dora odvážne zabuchne pred ním dvere, zabarikáduje sa a nájde útočište v ústupe, ktorým musel byť, keď som si to tak pri všetkej delikátnosti zrovnal v pamäti, záchod.

„A ostala tam skrytá, až kým sa nevrátila jej pani domov!"

Do Little Furze som sa vrátil niekoľko minút pred obedom. Joanna stála v salóne pri obloku úplne nečinne. akoby v myšlienkach bola na míle ďaleko.

„Čo sa s tebou stalo?" spýtal som sa.

„Ach, neviem. Nič zvláštneho."

Vyšiel som na verandu. Dve kreslá boli privrátené k železnému stolu, na ktorom stáli dva prázdne poháre na sherry. Na ďalšom kresle ležal predmet, na ktorý som sa chvíľu začudovane díval.

„Čo je to, preboha?"

„Ach," povedala Joanna. „myslím, že je to fotografia predstavujúca chorobný spleen alebo čosi také. Doktor Griffith sa nazdával, že by ma to mohlo zaujímať."

Prezeral som si snímku s určitým záujmom. Každý muž má vlastný spôsob, "ako sa dvoriť ženskému pokoleniu. Ja by som si však nezvolil taký, robiť to so snímkami spleenu, chorobného či nechorobného. Snímku od neho nepochybne vyžiadala Joanna!

„Vyzerá to veľmi neradostne," povedal som.

Joanna prisvedčila, že veru áno.

„A čo Griffith?" spýtal som sa.

„Vyzeral ustatý a veľmi nešťastný. Myslím, že ho čosi ťaží."

„Spleen, na ktorý niet lieku?"

„Nebuď smiešny. Mám na mysli čosi reálne."

„Povedal by som, že ten chlapík má na mysli teba. Joanna,

bol by som rád, keby si ho nechala na pokoji."

„Och, buď už ticho. Neurobila som nič."

„Ženy to vždy hovoria."

Joanna sa zlostne vytratila z izby.

Chorobný spleen sa začal na slnku skrúcať. Vzal som ho za rožtek a zaniesol do salóna. Nenašiel som v ňom nijakú záľubu, ale predpokladal som,- že to bol jeden z Griffithových pokladov.

Zišiel som dolu a zložil som z hornej poličky knižnice ťažkú knihu, aby som snímku znova vyrovnal medzi jej listami. Bol to objemný zväzok akýchsi kázní.

Kniha sa mi v ruke akosi čudne roztvorila. O chvíľu som zbadal prečo. Z prostriedku ktosi čisto vyrezal veľa strán.

6.

Stál som tam a neveril vlastným očiam. Pozrel som na titulnú stranu. Kniha bola vytlačená a vydaná roku 1840.

Nemohlo byť o tom vôbec nijakých pochybností. Díval som sa na knihu, z ktorej stránok boli poskladané anonymné listy. Kto ich vyrezal?

Nuž, ak by sme začali od začiatku, mohla to byť aj Emily Bartonová sama. Ona bola azda najsamozrejmejšou osobou, na ktorú padalo podozrenie. Alebo to mohla byť Partridge. Boli tu však aj iné možnosti. Stránky mohol vyrezať niekto, kto ostal v miestnosti sám, nejaký návštevník napríklad, ktorý tam sedel a čakal na slečnu Emily. Alebo hocikto, kto sem prišiel služobne.

Nie, to nebolo pravdepodobné. Všimol som si, že jedného dňa, keď ma prišiel navštíviť úradník z banky, Partridge mu pokynula, aby vstúpil do malej pracovne na zadnej strane domu. Očividne to tu bolo bežné. Teda návštevník? Ktosi „čo má dobré spoločenské postavenie"? Pán Pye? Aimée Griffithová? Pani Dane Calthropová?

7.

Zaznel gong a pobral som sa k obedu. Neskoršie som v jedálni ukázal Joanne, čo som našiel

Prediskutovali sme to zo všetkých stránok. Potom som knihu zaniesol na policajnú stanicu.

Veľmi sa potešili môjmu nálezu a blahoželali mi, hoci to napokon bola iba náhoda a šťastie.

Graves tam nebol, bol tam však Nash a zavolal aj kolegu. Skúšali nájsť na knihe odtlačky prstov, hoci Nash neveľmi dúfal, že by sa čosi našlo Môžem povedať, že ani nenašli. Boli tam moje odtlačky prstov i Partridgeine, ale ináč nič, čo jasne dokazovalo, že Partridge utierala prach svedomite.

Nash sa vrátil so mnou pešky na kopec. Opýtal som sa ho, ako pokračuje. „Zužujeme okruh, pán Burton. Vylučujeme tých, čo to nemohli byť."

„Ach," povedal som. „A kto ostáva?"

„Slečna Ginchová Včera popoludní mala podľa dohovoru zájsť za akýmsi zákazníkom k nemu domov. Dom leží neďaleko od Combeacreskej cesty, to je tá cesta, čo vedie popri Symmingtonovcoch Dvakrát teda mala prejsť popri dome. keď išla ta a keď sa vracala .. . Pred týždňom, v ten deň, keď prišiel anonymný list a pani Symmingtonová spáchala samovraždu, bola posledný deň v práci v Symmingtonovej kancelárii. Pán Symmington si spočiatku myslel, že po celé popoludnie neopustila kanceláriu. Celé popoludnie bol u neho sir Henry Lushington. a pán Symmington niekoľkokrát zvonil na slečnu Ginchovú Zistil som však, že medzi treťou a štvrtou opustila kanceláriu. Odišla po nejaké drahšie známky, ktoré im vyšli. Chcel ísť po ne kancelársky poslík, no slečna Ginchová sa rozhodla ísť sama s tým, že ju bolí hlava a že sa ide prevetrať. Nebola preč dlho."

„No dostatočne dlho?"

„Áno. dostatočne dlho. aby mohla zájsť na druhý koniec

dediny, vhodiť list do poštovej schránky a pribehnúť nazad Musím však povedať, že nemôžem nájsť nikoho, kto by ju bol videl blízo Symmingtonovho domu."

„Všimol by si ju niekto?"

„Mohol si ju všimnúť, ale nemusel."

„Koho ďalšieho máte v zásobe?"

Nash sa obzrel veľmi prudko.

„Musíte pochopiť, že nesmieme vylúčiť nikoho - absolútne nikoho."

,.Nie," povedal som. „Chápem to."

Preriekol významne: „Slečna Griffithová odišla včera do Brentonu na schôdzu dievčenských spolkov. Vrátila sa trochu neskoršie."

„Hádam nemyslíte . ."

„Nie, nemyslím. Ale istotu nemám. Slečna Griffithová vyzerá výslovne ako žena pri dobrom, zdravom rozume - no hovorím vám. neviem."

„A čo minulý týždeň? Mohla vhodiť list do poštovej schránky?"

„To je možné. Nakupovala popoludní v meste." Na chvíľu sa odmlčal. „To isté sa vzťahuje na slečnu Emily Bartonovú. Odišla nakupovať včera včas popoludní a potom si urobila prechádzku a navštívila nejakých priateľov na ceste, ktorá vedie popri Symmingtonovom dome."

Pokrútil som nedôverčivo hlavou. Nález knihy, z ktorej boli vyrezané listy, mohol napokon predsa len súvisieť priamo s vlastníčkou domu, a keď som si pripomenul, aká včera prišla slečna Emily rozžiarená, šťastná a vzrušená . .

Do čerta so všetkými - vzrušená . . áno, vzrušená - červené líca - rozžiarené oči - určite nie preto - nie preto -

Povedal som rezolútne: „Celý tento prípad pôsobí na človeka zle. Všeličo vidí. . všeličo si predstavuje ..."

„Áno, nie je veľmi radostné vidieť za známymi tvárami, ktoré stretávame, možných kriminálnych šialencov."

Chvíľu mlčal a potom pokračoval:

„A potom je tu pán Pye . . ."

Povedal som ostro: „Tak ste už uvažovali aj o ňom?"

Nash sa zasmial,

„Ach, áno, uvažovali sme o ňom veľmi dôkladne. Je to veľmi zvláštna povaha - nie, chcem povedať, veľmi pekná povaha. Nemá nijaké alibi Bol v záhrade sám, a to pri oboch príležitostiach."

„Neberiete teda do úvahy len ženu?"

„Nemyslím, že tie listy písal muž - vlastne som si istý, že nie - a takisto Graves - až na nášho pána Pyea, to treba povedať, lebo má abnormálne ženské črty vo svojom charaktere. No interne sme preberali každého v súvislosti so včerajším popoludním. Vražda je vražda Vy ste v poriadku," uškrnul sa, „i vaša sestra, takisto pán Symmington, ktorý neopustil svoju kanceláriu od toho momentu, ako do nej vstúpil, a doktor Griffith, ktorý bol na obchôdzke iným smerom, presvedčil som sa o Lom u jeho pacientov."

Vdýchol, znovu sa zasmial a povedal: „Vidíte, sme dôkladní."

Povedal som pomaly: „Váš prípad sa teda sústredil na týchto štyroch - slečna Ginchová, pán Pye, slečna Griffithová a malá slečna Bartonová?"

„Ach, nie, nie, máme v tom ešte mnohých ďalších - popri vikárovej žene."

„Mysleli ste aj na ňu?"

„Mysleli sme na každého, no pani Dane Calthropová je až príliš bláznivá, ak viete, čo tým myslím. Ale aj tak to mohla urobiť. Bola včera popoludní v lese a pozorovala vtáčkov. - A vtáci nemôžu o nej vydať svedectvo."

Prudko sa obrátil, keď do miestnosti policajnej stanice vstúpil Owen Griffith.

„Haló, pán Nash, počul som, že ste sa na mňa dnes ráno vypytovali. Máte niečo dôležité?"

„V piatok je súdna obhliadka, ak vám to vyhovuje, doktor Griffith."

„V poriadku. S Moresbym vykonáme pitvu dnes v noci."

Nash povedal:

„Je tu ešte jedna vec, doktor Griffith. Pani Symmingtonová užívala nejaké pilulky, prášky, ktoré ste jej predpisovali..."

Zarazil sa. Owen Griffith povedal spýtavo:

„Áno?"

„Mohlo byť predávkovanie týchto piluliek osudným?"

Griffith povedal sucho:

„Rozhodne nie. Iba ak by ich bola užila asi tak dvadsaťpäť!"

„No raz ste ju varovali, aby neprekročila dávkovanie, ako mi povedala slečna Hollandová."

„Ach, áno, to je pravda. Pani Symmingtonová bola ten typ ženy, ktorá sa schytí a preženie všetko, k čomu sa dostane - nazdávala sa, že ak užije dvojnásobné množstvo, tak to dvakrát tak dobre zapôsobí, a je nežiadúce, aby niekto prepínal dávkovanie hoci aj u fenacetinu alebo aspirínu - škodí to na srdce. Okrem toho niet absolútne nijakých pochýb o príčine jej smrti. Bol to kyanid."

„Och, to viem - nepochopili ste, čo som chcel povedať. Myslel som len na to, že ten, kto chce spáchať samovraždu, predávkuje radšej nejaké uspávadlo, než aby sa napchal kyanidom."

„Ach, áno. No na druhej strane, kyanid je oveľa dramatickejší prostriedok a pôsobí veľmi isto. Napríklad s barbiturátmi môžete dosiahnuť žiadaný výsledok iba po uplynutí určitého času."

„Už rozumiem, ďakujem vám, doktor Griffith."

Griffith odišiel a ja som sa s Nashom rozlúčil. Pomaly som kráčal hore kopcom domov. Joanna bola preč - aspoň doma po nej nebolo ani stopy, iba pri telefóne ležalo na bloku načarbané záhadné posolstvo, ktorým sa mala riadiť pravdepodobne Partridge alebo ja sám.

„Ak bude volať doktor Griffith, povedzte mu, že nemôžem ísť v stredu, mohol by to však zorganizovať na štvrtok alebo utorok.'

Vytiahol som obočie a šiel som do salónu. Sadol som si do najpohodlnejšieho kresla - (ani jedno nebolo veľmi pohodlné, človek v nich musel sedieť vystretý a bola to spomienka na poslednú slečnu Bartonovú) - vystrel som nohy a pokúšal som sa rozmýšľať o celej veci.

Odrazu som si s nevôľou pripomenul, že Owenov príchod prerušil náš rozhovor s inšpektorom, ktorý chcel práve uviesť dvoch ďalších ľudí, čo takisto mohli byť páchateľmi.

Ktovie, koho mal na mysli?

Nebola jedna z nich Partridge? Napokon sa kniha s vytrhanými listami našla v tomto dome. Mohla ju veru zraziť, lebo Agnes ju ako svoju poradkyňu a dôverníčku iste nepodozrievala. Nie, Partridge sme nemohli vylúčiť.

Kto však bol ten druhý?

Azda niekto, koho som nepoznal? Pani Cleatová, ktorú podozrievali ako prvú?

Zatvoril som oči. Sústredil som sa na štyroch, keď ich tak berieme jedného po druhom, veľmi rozdielnych ľudí Šľachetná, chladná, drobná Emily Bartonová? Čo vlastne proti nej naozaj svedčilo? Jej úbohý život? To, že ju od útleho detstva všetci zaznávali a utláčali? Že vyžadovali od nej priveľa obeti? Jej čudná hrôza nediskutovať o čomkoľvek, čo „nie je pekné"? Bol to v skutočnosti dôkaz, že jej myseľ je zaujatá práve takýmito témami? Nestávam sa azda prílišným freudistom? Pamätám sa, raz mi lekár rozprával, ako sa po uspaní prejavujú slušné staropanenské ženy nadávkami. „Ani by ste nepomysleli, že poznajú také slová!"

Aimée Griffithová? Tá určite nebola utláčaná a nemala „psychologické zábrany". Bola to veselá, silná a úspešná žena Mala plný, činorodý život. Iba pani Dane Calthropová sa o nej vyslovila, „úbohé stvorenie".

A tu som si na čosi - čosi - spomenul . . Ach! Už to mám. Owen Griffith povedal raz čosi takého, ako „tam na severe, kde som mal ordináciu, sme mali aféru s anonymnými listami."

Nebola to aj tam práca Aimée Griffithovej? Určite v tom bola nejaká zhoda okolností. Dve rovnaké aféry.

No počkajme, veď uviedli aj autora týchto listov. Griffith o tom hovoril Bola to školáčka.

Zrazu sa schladilo. Iste ťahalo od obloka. Zamrvil som sa v kresle. Prečo som sa odrazu cítil tak čudne a nepokojne?

Rozmýšľajme ďalej ... Aimée Griffithová? Možno to bola Aimée Griffithová a nie to druhé dievča. Aimée potom prišla sem a zasa začala vystrájať A preto Owen Griffith vyzeral taký nešťastný, akoby ho trápili bosorky. Mal podozrenie. Áno, podozrieval...

Pán Pye? Nie, veď je to veľmi príjemný pánko. Neviem si predstaviť, že by inscenoval celú vec. . . Na smiech .. .

A čo ten telefonický odkaz v poznámkovom bloku v hale pri telefóne. .. Prečo som začal o ňom rozmýšľať? Griffith a Joanna - podľahol jej kráse.. . Nie, to nebol dôvod, prečo ma odkaz znepokojoval. Bolo to niečo iné .. .

Moje vedomie už len tak plávalo, spánok sa blížil.

Idiotsky som si opakoval pre seba: Bez vetra sa ani list nepohne. Bez vetra sa ani list. . . To je ono . . . Všetko so všetkým súvisí. ..

A potom som už kráčal dolu ulicou s Megan a minula nás Elsie Hollandová. Bola vyobliekaná ako nevesta a ľudia si šepkali:

„Konečne sa ide vydávať za doktora Griffitha. Neviete, už roky boli tajne zasnúbení...".

Stáli sme tam v kostole a Dane Calthrop slúžil omšu po latinsky.

Zrazu uprostred omše vyskočila pani Dane Calthropová a energicky skríkla:

„Hovorím vám, že to treba zaraziť. Musí sa to zaraziť!"

Minútku-dve som nevedel, či spím, alebo bdiem. Potom sa mi v hlave vyjasnilo a uvedomil som si, že som v salóne Little Furze a že pani Dane Calthropová práve vliezla oknom, stojí predo mnou a hovorí mi s nervóznym dôrazom:

„Hovorím vám, že sa to musí zaraziť."

Vyskočil som a zvolal: „Prepáčte, tuším som zaspal. Čo ste povedali?"

Pani Dane Calthropová zúrivo búšila päsťou do dlane druhej ruky.

„Musí sa to zaraziť! Tie listy! Navždy! Takto sa nedá ďalej žiť! Už aj to úbohé nevinné decko, ako bola Agnes Woddellová, zavraždili!"

„Máte celkom pravdu," povedal som, „no čo navrhujete, ako si s tým poradiť?"

Pani Dane Calthropová povedala:

„Mali by sme niečo urobiť!"

Zasmial som sa hádam trochu s prevahou.

„A čo by ste sa nazdávali, že by sme mali urobiť?"

„Vyjasniť celú vec! Povedala som vám, že toto nebola hriešna obec. Nemala som pravdu. Je."

Otravovalo ma to. Povedal som nie veľmi zdvorilo:

„No dobre, drahá pani, čo však chcete podniknúť?"

Pani Dane Calthropová povedala: „Prirodzene, zaraziť to všetko."

„Polícia sa usiluje, ako len vie."

„Ak mohla byť Agnes včera zavraždená, tak sa asi dosť neusiluje."

„Vy by ste to asi vedeli lepšie, než to robia oni?"

„Vôbec nie. Neviem vôbec nič. Preto sem chcem privolať experta."

Pokrútil som hlavou.

„Nemôžete to urobiť. Scotland Yard zasiahne, jedine ak ho o to požiada hlavný constable grófstva. Fakticky sem už poslali Gravesa."

„Nemám na mysli takéhoto experta. Nemyslela som na niekoho, kto sa vyzná v anonymných listoch, alebo kto je odborník na vraždy. Myslela som na niekoho, kto sa vyzná v ľuďoch. Rozumiete? Potrebujeme niekoho, kto vie veľa o ľudskej nemorálnosti!"

Bolo to čudné hľadisko. No aj tak bolo povzbudzujúce.

Prv než som sa mohol ozvať, pani Dane Calthropová mi kývla hlavou a povedala rýchlym dôverným tónom:

„Hneď sa pustím do toho!"

A zasa vyšla von oblokom.

Desiata kapitola

1.

Nasledujúci týždeň bolo hádam najčudnejšie obdobie, aké som kedy prežil. Akoby som sa tackal v sne. Nič nevyzeralo reálne.

Súdna obhliadka Agnes Woddellovej sa konala v stanovenom čase. Zvedavosť Lymstocku sa prejavila en masse. Nevynorili sa nijaké nové fakty a jediný možný výrok bol ten, čo vyniesla súdna komisia: „vražda spáchaná neznámou osobou alebo osobami".

A tak úbohá malá Agnes Woddellová, ktorá sa stala stredom pozornosti, bola náležite pochovaná na pokojnom starom cintoríne a život v Lymstocku pokračoval ako predtým.

Nie, posledné tvrdenie je nepravdivé. Nie ako predtým . . .

V pohľade skoro každého človeka sa už skrýval polopanický, poloutajený lesk. Sused striehol na suseda. Pri súdnej prehliadke' sa jedno konštatovalo celkom jasne.' - Bolo nanajvýš nepravdepodobné, že by Agnes Woddellovú zavraždil nejaký cudzí človek. V okolí nikto nezbadal a nehlásil tulákov a neznámych mužov. A teda v Lymstocku samom bola osoba, kráčajúca azda Hlavnou ulicou, nakupujúca, tráviaca len tak svoj čas, ktorá udrela bezbranné dievča odzadu po hlave a vrazila jej do mozgu ostrý kuchynský sekáč.

A nik nevedel, kto bola táto osoba.

Ako som povedal, dni ubiehali ako v sne. Na každého, koho som stretol, som sa díval v novom svetle, ako na možného vraha. Nebol to príjemný pocit.

A po večeroch za stiahnutou záclonou sme sedávali s Joannou, debatovali sme, debatovali, argumentovali, vždy znova a znova sme sa k veci vracali z rozličných hľadísk, ktoré všetky vyzerali také fantastické a neuveriteľné.

Joanna sa pevne držala svojej teórie o pánu Pyeovi Po chvíľkovom váhaní som sa zasa ja vrátil nazad k svojmu pôvodnému podozreniu, k pani Ginchovej. No znova sme pretriasali všetky možné mená.

Pán Pye?

Slečna Ginchová?

Pani Dane Calthropová?

Aimée Griffithová?

Emily Bartonová?

Partridge?

A po celý čas sme nervózne a s obavami čakali, že sa čosi stane.

No nestalo sa nič.

Nik, pokiaľ sme vedeli, už nedostal ďalšie listy. Nash sa pravidelne objavoval v meste, no nemal som ani tušenia, čo robí a aké stopy sleduje polícia. Graves znova odišiel.

Na čaj prišla k nám Emily Bartonová. Megan prišla na obed. Owen Griffith sa zastavil, keď išiel od pacientov Navštívili sme a vypili sme pohárik sherry s pánom Pyeom. A boli sme na čaji na fare.

Bol som rád, keď som zistil, že pani Dane Calthropová nemala už takú bojovú zúrivú náladu ako pri poslednej príležitosti, keď sme sa stretli. Myslel som, že už na všetko zabudla.

Vyzerala, akoby sa teraz zásadne sústreďovala na ničenie bielych motýľov, na zaváranie karfiolu a nakladanie kapusty.

To popoludnie na fare bolo naozaj jedno z najpokojnejších, aké sme tu kedy strávili. Bol to pôsobivý starý dom a mal veľký, staromódny, pohodlný salón s nábytkom obtiahnutým vyblednutým ružovým kreténom. U Dane Calthropovej bola na návšteve milá staršia dáma, ktorá čosi plietla z chlpatej bielej vlny K čaju podávali veľmi dobré hrianky, posedenia sa zúčastnil aj vikár a jeho ušľachtilý erudovaný rozhovor sprevádzal mierny úsmev. Bolo to veľmi milé.

Nemyslím, že by sme boli zanedbávali tému vraždy, to nie.

Slečnu Marpleovú, ktorá tu bola novým hosťom, táto téma, prirodzene, uchvátila. Najprv povedala ospravedlňujúc sa: „Bolo tak málo o čom hovoriť tu na vidieku!" a potom poznamenala, že mŕtve dievča muselo byť práve v tom veku ako jej Edith.

„Také pekné malé dievčatko a také poslušné, ibaže niekedy trochu ťažko chápalo."

Slečna Marpleová mala sesternicu, ktorej neter v druhom kolene mala tiež veľké ťažkosti a nepríjemnosti s anonymnými listami. Takže aj tieto listy veľmi zaujímali okúzľujúcu starú dámu.

„No povedzte mi, drahá," obrátila sa k pani Dane Calthropovej, „čo ľudia v dedine - chcela som povedať v meste - čo hovoria? Ako na to pozerajú?"

„Myslím, že to ešte stále váľajú na pani Cleatovú," povedala Joanna.

„Ach, nie," povedala pani Dane Calthropová. „Teraz nie."

Slečna Marpleová sa spýtala, kto je pani Cleatová.

Joanna jej vysvetlila, že je v dedine známa ako bosorka.

„Je to tak, no nie, pani Dane Calthropová?"

Vikár si potichu šomral dlhý latinský citát, myslím, o diabolských silách bosoriek, ktorý sme všetci načúvali v úctivom a chápavom tichu.

„Je to veľmi čudná osoba," povedala vikárova žena. „Akoby v hlave nemala všetko v poriadku. Ide si napríklad zbierať byliny alebo podobné za mesačného splnu, a dá si záležať na tom, aby sa to v dedine dozvedel každý."

„A potom k nej prichádzajú sprosté dievčatá o radu, však?'" povedala slečna Marpleová.

Zbadal som, že sa vikár hotuje zavaliť nás ďalším prúdom latiny, a preto som sa rýchlo spýtal: „No prečo jej teraz ľudia nepripisujú vraždu? Veď predtým mysleli, že listy sú jej robota."

Slečna Marpleová povedala: „Ach! Veď to dievča bolo zavraždené sekáčom, ako som počula - (veľmi odporné!). Pravdaže, to sníma každé podozrenie z pani Cleatovej. Lebo, ako viete, ona by ju mohla uhranúť, mohla jej počariť, takže by dievča schradlo a zomrelo prirodzenou smrťou."

„Cudné, ako tieto staré povery prežívajú," povedal vikár. „Za raného kresťanstva boli miestne povery múdro včlenené do kresťanských doktrín a ich najnepríjemnejšie prvky sa postupne eliminovali."

„To nie je povera, čo tu o nej hovoríme," povedala pani Dane Calthropová, „ale fakty."

„A veľmi nepríjemné fakty," dodal som. „Presne tak, ako ste povedali, pán Burton," povedala slečna Marpleová. „No a čo vy - prepáčte, ak budem príliš osobná - vy ste tu cudzí, poznáte svet a mnohé životné situácie. Vidí sa mi, že vy by ste mali vedieť nájsť riešenie tohto nechutného problému."

Zasmial som sa: „Najlepšie riešenie sa mi prisnilo. V mojom sne Všetko zapadalo do seba a skladalo sa nádherne. Na nešťastie, keď som sa prebudil, ukázalo sa, že všetko bol nezmysel."

„No predsa, aké zaujímavé. Len mi porozprávajte, ako pokračoval ten nezmysel?"

„Ach, všetko sa začínalo tým smiešnym príslovím ‚bez vetra sa ani list nepohne'. Ľudia to opakujú do omrzenia. A potom sa mi všetko pomiešalo so scénami z vojny. Vietor, búrka, telefonická správa - nie, to už bol iný sen."

„A v čom spočíval tento sen?"

Stará pani bola taká zvedavá, že naisto bola tajnou čitateľkou Napoleonského snára, od ktorého sa moja stará pestúnka neodlúčila ani na krok.

„Ach! Ibaže sa Elsie Hollandová - vychovávateľka u Symmingtonovcov, veď viete, vydávala za doktora' Griffitha a vikár slúžil omšu po latinsky - (‚to bolo veľmi vhodné, drahý,' zašomrala pani Dane Calthropová svojej

polovičke) a potom vstala pani Dane Calthropová a zakázala ohlášky, povedala, že to treba zaraziť!"

„No táto časť," dodal som s úsmevom, „bola naozaj pravda. Prebudil som sa a našiel som vás, ako stojíte pri mne a hovoríte mi to."

„A mala som veru pravdu," povedala pani Dane Calthropová - no akosi mierne, čo som si všimol s potešením.

„Kedy ste dostali telefonickú správu?" spýtala sa slečna Marpleová a zdvihla obočie.

„Obávam sa, že som to porozprával trochu hlúpo. To nebolo v sne. Stalo sa to práve predtým. Prichádzal som cez halu a všimol som si, že Joanna napísala odkaz, ktorý bolo treba odovzdať niekomu, ak zavolá..."

Slečna Marpleová sa nahla dopredu. Na každé líce jej vystúpila červená škvrna. „Budete si myslieť o mne, že som veľmi všetečná a veľmi nezdvorilá, ak sa vás teraz opýtam, čo obsahoval ten odkaz?"

Pritom vrhla pohľad na Joannu. „Prepáčte mi to, prosím, drahá."

Joanna však bola rozhovorom veľmi zaujatá.

„Ach, to nič," ubezpečovala starú paniu. „Sama si už neviem na to vôbec spomenúť, no Jerry hádam vie. Muselo to byť niečo celkom bezvýznamné."

Spamäti som zopakoval odkaz, ako som sa naň pamätal, lebo ma veľmi dráždil tento prudký záujem starej panej.

Obávam sa, že ju bežný text odkazu sklamal, no asi ju ovládala nejaká sentimentálna romantická predstava, lebo prikyvovala a usmievala sa, akoby ju to tešilo.

„Aha," povedala. „Myslela som si, že to musí byť niečo také."

Pani Dane Calthropová sa ostro spýtala: „Aké, Jane?"

„Čosi celkom bežné," povedala slečna Marpleová.

Zamyslene sa na mňa chvíľku dívala a potom neočakávane povedala:

„Vidím, že ste veľmi šikovný mladý muž - no nemáte dosť sebadôvery. Mali by ste mať!"

Joanna hlasno zvýskla.

„Pre božie zmilovanie, len ho nepovzbudzujte, aby si to myslel o sebe! Aj tak si už dosť namýšľa."

„Len pokoj, Joanna," povedal som. „Slečna Marpleová ma chápe."

Slečna Marpleová potom dokončila svoju zamotanú sieť. „Viete, spáchať úspešný zločin, to musí byť niečo podobné, ako vedieť vyčariť dokonalý trik," poznamenala zamyslene.

„Pričom rýchlosť rúk oklame oko?"

„Nielen to. Musíte prinútiť ľudí, aby sa dívali na nesprávne veci a na nesprávne miesto - nazdávam sa, že sa to nazýva nesprávne zameranie."

„Hej, aj v prípade nášho šialenca asi každý pozoruje nesprávne miesto," poznamenal som.

„Som náchylná veriť, že treba hľadať niekoho, kto je duševne zdravý," povedala slečna Marpleová.

„Áno," povedal som premýšľajúc. „To isté hovorí aj Nash Pamätám sa, ako prízvukoval aj to, že ide o úctyhodnú osobu."

„Áno," prisvedčila slečna Marpleová. „To je veľmi dôležité."

Nuž, zdá sa, že sme s tým všetci súhlasili.

Obrátil som sa na pani Dane Calthropovú. „Nash si myslí, že prídu ešte viaceré anonymné listy. Aká je vaša mienka?"

Povedala pomaly: „Predpokladám, že by sa to mohlo stať."

„Ak si to myslí polícia, niet pochýb, že ešte nejaké prídu," súhlasila slečna Marpleová. Tvrdohlavo som pokračoval, obracajúc sa k pani Dane Calthropovej:

„Ešte stále vám je ľúto pisateľa tých listov?"

Vyskočila. „Prečo nie?"

„Nemyslím, že by som s vami súhlasila drahá," zastarela sa slečna Marpleová. „Nie v tomto prípade."

Povedal som zvýšeným hlasom: „Jednu ženu dohnali k

samovraždе, spôsobili neopísateľné nešťastie a vyvolali zlé vášne!"

„Aj vy ste dostali nejaký list, slečna Burtonová?" spýtala sa slečna Marpleová Joanny.

Joanna zajachtala: „Ach, áno! Boli v ňom tie najodpornejšie veci."

„Obávam sa, že mladi a pekní ľudia sú vhodným objektom pre pisateľa," vyhlásila slečna Marpleová.

„A preto sa mi vidí čudné, ak Elsie Hollandová nedostala nijaký," povedal som.

„Počkajte, počkajte," ozvala sa slečna Marpleová. „To je tá vychovávateľka od Symmingtonovcov, o ktorej sa vám snívalo, pán Burton?"

„Áno."

„Pravdepodobne dostala, a nechce to povedať," podotkla Joanna.

„Nie," povedal som. „Verím jej. Aj Nash jej verí."

„Môj ty bože," zvolala slečna Marpleová. „To je naozaj zaujímavé. Najzaujímavejšia vec, akú som kedy počula."

2.

Cestou domov ma Joanna hrešila, že som nemal opakovať, čo Nash povedal o prípadných ďalších listoch.

„Prečo nie?"

„Lebo to môže byť pani Dane Calthropová."

„Azda tomu naozaj neveríš?!"

„Nie som si istá. Je to čudná žena."

A zasa sme dookola pokračovali v rozhovore o všetkých možnostiach.

O dva dni neskôr som sa vracal autom z Exhamptonu. Prv než som sa pobral domov, ešte som sa tam navečeral, takže kým som prišiel do Lymstocku, bola už tma.

Čosi nebolo v poriadku s prednými svetlami, chvíľku som

ich vypínal a zapínal, až som napokon vystúpil z auta, že sa na to pozriem, trochu som sa s nimi babral, no potom som ich predsa opravil.

Cesta bola celkom opustená. Ulice v Lymstocku sú po zotmení prázdne. Práve som bol pri prvých domoch a predo mnou stála škaredo lomená budova Ústavu pre ženy. Jej obrysy sa črtali v tmavom svetle hviezd, a čosi ma nútilo, aby som k nej pristúpil bližšie a trochu sa tam poobzeral. Ani neviem, či som zachytil slabú siluetu nejasnej postavy, ktorá sa mihla cez bránu - ak aj áno, muselo to byť také neurčité, že som si to ani neuvedomil, no zrazu som sa začal o to miesto akosi zaujímať.

Brána bola trochu odchýlená, roztvoril som ju a vošiel dnu. Po krátkom chodníku som sa dostal k štyrom schodom pred dverami budovy.

Chvíľu som tam váhavo postál. Čo som tu vlastne hľadal? Nevedel som to. Potom zrazu tesne pri sebe som zachytil akýsi šum. Znelo to ako šuchot ženských šiat. Prudko som sa obrátil a šiel som za roh budovy, tam, odkiaľ sa ozýval zvuk.

Nevidel som ani živej duše. Postupoval som ďalej a obišiel som ďalší roh. Bol som teraz za domom a zrazu som videl iba dva kroky od seba otvorený oblok.

Ostal som pri ňom stáť a načúval som. Nemohol som počuť nič, no ktovie prečo som bol zrazu presvedčený, že -niekto je dnu.

Väzy som ešte nemal natoľko v poriadku, aby som mohol robiť akrobatické kúsky, no vyšvihol som sa na podobločnicu a vliezol som dnu. Na nešťastie som spôsobil trochu hluku.

Stál som už dnu pri obloku a načúval som. Potom som kráčal vpred s vystretými rukami. Tu som tesne vpravo začul jemnučký zvuk.

Vo vrecku som mal baretku, a tak som si ňou posvietil.

Vtom sa ozval tichý, ostrý hlas: „Zhasnite to."

Ihneď som poslúchol, lebo podľa prísneho hlasu som spoznal superintendenta Nasha.

Cítil som, ako ma zdrapil za plece a rýchlo strkal cez dvere do chodby. Tam, kde už neboli nijaké obloky, ktoré by mohli prezradiť našu prítomnosť niekomu vonku, zapálil lampu a pozeral na mňa skôr smutne než zlostne.

„Práve v tejto chvíli ste museli vtrhnúť sem, pán Burton!"

„Ľutujem," ospravedlňoval som sa. „No mal som podozrenie, že sa tu čosi deje."

„Azda sa aj dialo. Videli ste niekoho?"

Zaváhal som. „Nie som si istý," povedal som pomaly. „Mal som nejasný pocit, že som niekoho videl šuchnúť sa cez prednú bránu, no presne som nevidel nikoho. Potom som počul slabý zvuk tu dnu v dome."

Nash prikývol.

„Tak je to. Ktosi prišiel do domu pred vami. Váhal pri okne a potom rýchlo odišiel - asi keď vás počul."

Znova som sa ospravedlnil. „A čo súdite vy?" spýtal som sa.

Nash povedal:

„Vychádzam z faktu, že pisateľ anonymných listov nemôže ich teraz prestať písať. Pisateľka asi vie, že je to nebezpečné, no urobí to. Je to čosi ako nutkanie k pitiu alebo drogám."

Prikývol som.

„No a teraz, pán Burton, nech je to ktokoľvek, podľa mňa chce, aby listy vyzerali, nakoľko je to možné, tak ako predtým. Má vytrhnuté stránky z tej knihy a môže zostaviť listy z jednotlivých slov No s obálkami má teraz ťažkosti. Bude ich chcieť napísať na tom istom písacom stroji. Nemôže riskovať a použiť iný písací stroj alebo napísať adresu rukou."

„Naozaj si myslíte, že bude pokračovať v hre?" spýtal som sa neveriaco.

„Áno, určite. A stavím sa s vami, o čo chcete, že páchateľka je veľmi sebavedomá. Títo ľudia sú vždy pekelne márnomyseľní! Dobre teda, vypočítal som si, že nech je to ktokoľvek, príde po zotmení do ústavu, aby použil písací stroj."

„Slečna Ginchová," povedal som.

„Možno."

„Ešte to neviete?"

„Neviem."

„No predpokladáte to?

„Áno. Ale tá osoba je veľmi rafinovaná, pán Burton. Vyzná sa vo všetkých spôsoboch tejto hry."

Vedel som si predstaviť, aké siete rozhodil Nash. Nepochyboval som, že každý list, ktorý napíše páchateľ a odošle poštou alebo doručí osobne, bude ihneď zistený. Skôr alebo neskôr sa zločinec pošmykne, stane sa neopatrným.

Už po tretí raz som sa ospravedlňoval za svoju horlivosť a neželanú prítomnosť.

„Ach, dobre," povedal Nash filozoficky. „Nedá sa nič robiť. Nabudúce vám želám viac šťastia."

Vyšiel som von do noci. Pri mojom aute stála malá postava. Na moje veľké prekvapenie som spoznal Megan

,.Ahoj," povedala. „Myslela som, že je to vaše auto. Čo ste tu robili?"

„Oveľa viac by ma zaujímalo, čo tu robíte vy?" spýtal som sa.

„Prechádzala som sa. Rada sa prechádzam v noci. Nik vás nepristavuje a nevykladá vám otrasné veci a mám. rada hviezdy, a v noci aj všetko lepšie vonia a každá vec vyzerá tak mysticky."

„To všetko vám zo srdca dožičím," povedal som. „No len mačky a bosorky sa túlajú po tme. Doma sa budú čudovať, kde ste."

„Nie, nebudú. Nikdy sa nestarajú, kde som alebo čo robím."

„Ako sa vám vodí?" spýtal som sa.

„Myslím, že je všetko v poriadku."

„Stará sa o vás a o všetko slečna Hollandová?"

„Elsie je dobrá. Ale nemôže ničomu pomôcť, lebo je dávno blázon."

„Je to kruté - no možno máte pravdu," povedal som.

„Nastúpte a Zaveziem vás domov."

Nebola to celkom pravda, že by Megan nikdy doma nepostrádali.

Symmington stál na prahu, keď sme prišli k ich domu.

Ponáhľal sa nám oproti. „Haló, je tam s vami Megan?"

„Áno," prisvedčil som. „Priviezol som ju domov."

Symmington povedal ostro:

„Nesmieš takto odchádzať z domu a nepovedať ani slova, Megan. Slečna Hollandová mala už o teba strach."

Megan čosi zašomrala a prešla popri ňom do domu. Symmington si povzdychol:

„Je to veľká zodpovednosť dávať pozor na odrastené dievča, ktoré nemá matku. Nazdávam sa, že je už pristará na školu."

Pozrel na mňa trochu podozrievavo.

„Predpokladám, že ste ju vzali na vychádzku autom?"

Pomyslel som si, že bude lepšie ponechať ho v tejto domnienke.

Jedenásta kapitola

1.

Na druhý deň som sa spochabil. Keď sa tak dívam späť, je to naozaj jediné vysvetlenie, ktoré môžem nájsť.

Pobral som sa na mesačnú prehliadku k Marcusovi Kentovi... Cestoval som vlakom. Na moje veľké prekvapenie sa Joanna rozhodla, že ostane doma. Obvykle chodievala so mnou veľmi rada a strávili sme potom spravidla niekoľko dní mimo domu.

Tentoraz som sa chcel vrátiť toho istého dňa večerným vlakom, ale i tak som sa Joanne čudoval. Iba mi záhadne naznačila, že má plno práce a prečo by vraj trávila hodiny v špinavom dusnom vlaku, keď tu na vidieku je taký krásny deň?

To bola síce pravda, ibaže som to od Joanny neočakával.

Vyslovila sa, že nepotrebuje auto, takže si ho môžem zobrať na stanicu a zaparkovať ho tam, kým sa nevrátim.

Lymstocká stanica leží z neznámych príčin, ktoré pozná len železničná spoločnosť, skoro pol míle za Lymstockom. Na polceste som predbehol Megan, ktorá sa tam bezcieľne ponevierala. Zastavil som.

„Haló, čo tu robíte?"

„Vyšla som si len tak na prechádzku."

„No ako vidím, nie je to, ako sa hovorí, ostrá prechádzka. Vlečiete sa ako slimák."

„Nuž, nikam sa vlastne neponáhľam."

„Tak radšej poďte a odprevaďte ma na stanicu." Otvoril som a Megan naskočila do auta.

„Kam cestujete?" spýtala sa ma.

„Do Londýna. Navštíviť lekára."

„Vari sa vám to nezhoršilo?"

„Nie, už je to prakticky v poriadku. Očakávam, že sa lekár

bude veľmi tešiť."

Megan prikývla.

Zastali sme pred stanicou. Zaparkoval som auto a šiel som si kúpiť lístok k pokladnici. Na nástupišti bolo iba zopár ľudí a nikoho som nepoznal.

„Požičali by ste mi penny?" povedala Megan. „Vymením si kúsok čokolády z automatu."

„Nech sa páči, dievčatko," povedal som a podal som jej mincu, ktorú si žiadala. „Nechcete radšej kyslé cukríky alebo pastilky proti kašľu?"

„Najradšej mám čokoládu," povedala Megan, nezbadajúc môj sarkazmus.

Odišla k automatu a ja som sa díval za ňou, cítiac, ako sa vo mne stupňuje podráždenie.

Na nohách mala obnosené topánky a hrubé pančuchy, ktoré jej nesvedčali, poriadne neforemný sveter a sukňu. Neviem, prečo by som sa pre to všetko mal rozzúriť, no rozzúrilo ma to.

Keď sa vrátila, zlostne som jej povedal:

„Prečo nosíte také nechutné pančuchy?"

Megan vrhla na ne pohľad a bola prekvapená.

„A čo je s nimi?"

„Všetko. Nemôžem sa na ne ani pozrieť. A prečo nosíte ten pulóver, vyzeráte ako strašiak do kapusty."

„Veď je celkom dobrý, nie? Mám ho už celé roky."

„To som si mohol myslieť. A prečo ..."

V tej chvíli sa prihrnul vlak a prerušil moju zlostnú tirádu.

Vstúpil som do prázdneho oddelenia prvej triedy, stiahol som oblok a vyklonil som sa, aby som pokračoval v rozhovore.

Megan stála proti mne s odvrátenou tvárou. Opýtala sa ma, prečo som taký mrzutý.

„Nie som mrzutý," povedal som nepravdivo. „Ibaže ma rozzúri, keď vás vidím takú neogabanú a keď vyzeráte tak nedbanlivo."

„Nijako nemôžem vyzerať pekne, tak čo je na tom?"

„Preboha," povedal som. „Rád by som vás videl, keby ste sa celkom zmenili. Najradšej by som vás vzal do Londýna a zaobliekol od hlavy po päty."

„Bola by som rada, keby ste to mohli urobiť," vzdychla si Megan.

Vlak sa už-už hýbal. Díval som sa dolu do Meganinej odvrátenej, roztúženej tváre.

A potom, ako som už povedal, vošla do mňa pochabosť.

Otvoril som dvere, jednou rukou som schmatol Megan a rýchlo som ju vtiahol do vlaku.

Zvonka ju postrčil nejaký nosič, no všetko, čo ešte mohol urobiť, bolo, že šikovne za ňou zabuchol dvere. Zdvihol som Megan z dlážky, kde pristála po prudkom zásahu.

„Čo ste to, preboha, vyviedli?" dožadovala sa odpovede, šúchajúc si koleno.

„Ani slova," povedal som. „Idete so mnou do Londýna a ani sa nepoznáte, keď vás dám do poriadku. Ukážem vám, ako môžete vyzerať, iba treba chcieť. Už mám toho dosť, dívať sa na vaše diery na pätách a na všetko ostatné."

„Ach!" povedala Megan a vzdychla si ako v extáze.

Popri nás prešiel sprievodca a kúpil som Megan spiatočný lístok. Sedela vo svojom kútiku a dívala sa na mňa s určitou úctou a rešpektom.

„Teda, vy sa ale rozhodujete rýchlo, no nie," povedala, keď sprievodca odišiel.

„Veľmi rýchlo," povedal som. „V našej rodine je to vo zvyku."

Ako som mal Megan vysvetliť impulz, ktorému som podľahol? Dívala sa túžobne ako pes, keď musí ostať doma. A teraz sa jej v tvári zračila neuveriteľná radosť psíčka, ktorý napokon predsa smie ísť na prechádzku.

„Predpokladám, že asi veľmi nepoznáte Londýn?" spýtal som sa Megan.

„Ale áno, poznám," povedala Megan. „Chodievala som cez

celé mesto do školy. A bola som tam u zubára a v divadle pantomímy."

„Toto," povedal som temne, „bude iný Londýn."

Prišli sme polhodinku pred mojou schôdzkou v Harley Street.

Vzal som taxík a zaviezli sme sa priamo k firme Mirotin, k Joanninej krajčírke. Mirotin, to je v skutočnosti Mary Greyová, veľmi bezprostredná a škriepna, asi štyridsaťpäťročná žena. Je veľmi šikovná a veľmi dobrá spoločníčka. Vždy som ju mal rád.

Povedal som Megan: „Ste moja sesternica."

„Prečo?"

„Nedebatovať!" zahriakol som ju.

Mary Greyová práve prehovárala jednu tučnú židovku, ktorá nemohla spustiť oči z priliehavých popolavomodrých večerných šiat.

Odvolal som ju nabok.

„Počujte," povedal som. „Priviedol som svoju malú sesternicu. Joanna by bola prišla, ale čosi jej to prekazilo. No povedala mi, že sa vo všetkom môžem spoľahnúť na vás. Veď vidíte, ako to dievča vyzerá."

„Panebože, vidím," povedala Mary Greyová súcitne.

„Dobre teda, želám si, aby ste ju zmenili doslova po každej stránke, od hlavy po päty Carte blanche. Pančuchy, topánky, spodná bielizeň, všetko! Mimochodom, ten chlapík, ktorý robieva Joanne účes, je hneď vedľa, pravda?"

„Antoine? Hneď za rohom. Aj o to sa postarám."

„Vedel som, že ste žena, akú treba pohľadať."

„Ach, bude ma to tešiť - nehľadiac na peniaze - hoci ani to nie je v dnešných časoch na zahodenie - polovica mojich prekliatych ženských nikdy nezaplatí účet. No ako som povedala, bude ma to tešiť."

Vrhla rýchly profesionálny pohľad na Megan, ktorá stála trochu bokom. „Má peknú postavu."

„Musíte mať v zraku rontgenové lúče," povedal som. „Mne sa vidí absolútne bezvýrazná."

Mary Greyová sa zasmiala.

„To robia tie školy. Akoby boli, pyšné, že z nich vychádzajú dievčatá, ktoré sa doriadia ako mátohy. Hovoria, že je to milé a nevyumelkované. Niekedy to trvá celú epochu, kým sa dievča spamätá a začne vyzerať ľudsky Nemajte obavy, nechajte to všetko na mňa."

„Dobre," povedal som. „Vrátim sa po ňu asi o šiestej."

2.

Marcus Kent sa potešil, keď ma videl. Povedal mi, že som prekonal jeho najfantastickejšie očakávanie.

„Musíš mať organizmus ako slon, že si sa tak spamätal," povedal. „Ach, áno, to je skvelé, čo robí ten vidiecky vzduch, a keď sa človek drží zásady chodiť skoro spávať a nevzrušovať sa!"

„Súhlasím s tebou, pokiaľ ide o prvé dve veci," povedal som. „No nemysli si, že sa na vidieku vyhneš vzrušeniu. Aspoň ja som ho mal až-až!"

„Aké vzrušenie?"

„Vražda," povedal som.

Marcus Kent zošpúlil ústa a Zahvízdal.

„Nejaká vidiecka ľúbostná tragédia? Sedliacky mládenec zavraždil milú?"

„Vôbec nie. Jasný prípad rafinovaného, šialeného vraha."

„Nič som o tom nečítal. Kedy ho zdrapli?"

„Ešte ho nezdrapli a je to ona!"

„Fiú! Už som si nie istý, či je Lymstock práve to najsprávnejšie miesto pre teba, chlapče."

Povedal som vážne:

„Áno, je. A nijako ma stade neodoženieš."

Marcus Kent mal dlhé vedenie. Zrazu sa ozval:

„Tak je to teda! Našiel si si plavovlásku?"

„Vôbec nie," povedal som a previnile som pomyslel na Elsie Hollandovú. „Je to skôr tak, že ma veľmi zaujíma psychológia zločinu."

„Ach, dobre teda. Určite ťa to priveľmi nevykoľajilo, no maj sa na pozore, aby ti váš šialený vrah neprešiel cez rozum."

„Neboj sa," povedal som.

„Čo by si povedal na to, keby sme dnes spolu večerali? Mohol by si mi porozprávať všetko o tej vašej poburujúcej vražde."

„Ľutujem. Už som sa sľúbil."

„Schôdzka s nejakou dámou - čo? Áno, tvoj stav sa definitívne zlepšil."

„Myslím, že to tak môžeš nazvať," povedal som trochu pobavený pri pomyslení na Megan v tejto úlohe.

K firme Mirotin som prišiel o šiestej, keď už vlastne zatvárali. Mary Greyová ma stretla hore na schodoch pred ateliérom. Položila si prst na ústa.

„Ale budete prekvapený! Môžem povedať, že to bola fuška!"

Vstúpil som do veľkého ateliéru. Megan tam stála a dívala sa na seba do vysokého zrkadla. Dávam vám čestné slovo, že som ju ledva spoznal. Na chvíľu mi vyrazilo dych. Vysoká a štíhla ako briezka, s jemnými členkami a nôžkami, ktoré presvitali cez pavučinové hodvábne pančuchy, a na nich šikovné topánky. Áno, očarujúce, malé nohy a krehké ruky - každou líniou prezrádzali ladnosť a výnimočnosť. Vlasy, ktoré jej žiarili ako jagavý gaštan, mala dobre pristrihnuté a sformované do účesu, vkusne zvýrazňujúceho jej tvár. Nebola vymaľovaná, alebo len tak zľahka a delikátne, že to nebolo vidno. Jej pery nepotrebovali rúž.

Okrem toho z nej vyžarovalo čosi, čo som si nikdy nevšimol - nevinná pýcha, ako držala hlavu.

Pozrela na mňa vážne, s náznakom ostýchavého úsmevu.

„Vyzerám - trochu pekne?" spýtala sa. „Pekne?" povedal som. „Keby len pekne! Poďte, ideme na večeru. Budem veľmi prekvapený, ak sa za vami neobzrie každý druhý muž. Všetky ostatné dievčatá strčíte do vrecka!"

Megan nebola krásavica, bola však nezvyčajný typ a vyzerala nápadne. Mala v sebe osobitosť. Kráčala za mnou do reštaurácie a keď sa nám ponáhľal v ústrety hlavný čašník, prepadol ma záchvat idiotskej pýchy, ktorú muž pociťuje, keď má pri sebe čosi mimoriadne.

Najprv sme si dali koktaily a pomaly sme ich popíjali. Potom sme večerali. A neskoršie sme tancovali. Megan dychtivo túžila tancovať a ja som ju nechcel sklamať, hoci som si, neviem prečo, myslel, že nevie. No vedela. Vznášala sa v mojom objatí ľahko ako pierko a jej telo a nohy presne sledovali rytmus.

„Ojoj!" zvolal som. „Vy viete tancovať!"

Vyzerala trochu prekvapene. „Nuž, pravdaže viem. V škole sme mali každý týždeň hodinu tanca."

Odpovedal som jej: „Aby sa niekto stal tanečníkom, na to nestačia tanečné hodiny."

Vrátili sme sa k stolu.

„Však je tá večera výborná?" povedala Megan. „A všetko!"

Očarená si vzdychla.

„Presne také sú i moje pocity," povedal som

Bol to vzrušujúci večer. Ešte vždy som bol pochabý. Megan ma priviedla na pevnú pôdu, keď povedala s obavami:

„Nemali by sme ísť domov?"

Sánky mi klesli. Áno, bol som totálne pochabý. Zabudol som na všetko! Doslova som sa odpútal od skutočnosti a vnímal som v nej len to, čo som si sám vysníval.

„Dobrý bože!" zvolal som.

Uvedomil som si, že nám ušiel posledný vlak.

„Ostaňte tu," povedal som. „Idem telefonovať."

Zavolal som firmu Llewellyn, ktorá požičiavala taxíky, a

objednal som ich najväčšie a najrýchlejšie auto, aby prišlo po nás, ako len rýchlo môže.

Vrátil som sa nazad k Megan. „Posledný vlak odišiel," povedal som. „Pôjdeme domov autom."

„Áno? To je skvelé!"

Myslel som na to, aké je to krásne dieťa. Tešila sa zo všetkého, na nič sa nepýtala a všetky moje nápady prijímala bez obáv a strachu.

Auto prišlo a bolo naozaj veľké a rýchle, no aj tak bolo veľmi neskoro, keď sme dorazili do Lymstocku. Zrazu som jej povedal sprisahanecky vážnym tónom, „už vyslali pátracie skupiny, aby vás hľadali!"

No Megan to nepohlo. Povedala ľahostajne:

„Ach, nemyslím. Často odchádzam z domu a nevrátim sa ani na obed."

„No hej, moja drahá, ale dnes ste sa nevrátili ani na čaj a ani na večeru."

No Meganina šťastná hviezda vysoko svietila na nebi. Dom bol temný a tichý Na Meganinu radu sme ho obišli a vzadu sme hádzali kamienky do Rosinho obloka.

Po dlhšom čakaní Rose vystrčila hlavu a celá ustráchaná s tlmenými výkrikmi zišla dolu, aby nás vpustila.

„No toto, a ja som povedala, že ste už v posteli. Pán a slečna Hollandová - (po vyslovení mena slečny Hollandovej trochu potiahla nosom) - večerali zavčasu a išli na vychádzku autom. Povedala som im, že budem dávať pozor na chlapcov. Zdalo sa mi, že som začula, ako prichádzate, bola som hore v detskej izbe a pokúšala som sa utíšiť Colina, ktorý sa ešte hral, no keď som zišla dolu, vás tu nebolo, a tak som myslela, že ste si už išli ľahnúť. A takisto som to povedala aj pánovi, keď prišiel a pýtal sa na vás."

Prerušil som rozhovor s poznámkou, že bude lepšie, ak Megan teraz už pôjde.

„Dobrú noc," povedala Megan, „a strašne vám ďakujem.

Bol to najpríjemnejší deň, aký som zažila."

Prišiel som domov ešte v povznesenej nálade, taxikárovi som dal bohaté prepitné a ponúkol som mu, aby prenocoval u nás, ak chce.

Za rozhovoru boli dvere do haly otvorené a keď taxikár odjachal, rozleteli sa celkom a Joanna povedala:

„Že si už konečne tu!-"

„Bála si sa o mňa?" spýtal som sa, vošiel som dnu a zavrel som dvere.

Joanna išla do obývacej izby a ja som ju nasledoval. Na trojnožke stála kávová kanvica a Joanna si urobila kávu, zatiaľ čo ja som sa spamätával z cesty pohárom whisky so sódou.

„Báť sa o teba? Nie, pravdaže nie, myslela som, že sa ti bude žiadať ostať v meste a pozabávať sa."

„Veď som sa aj pozabával - istým spôsobom."

Usmial som sa pod fúzy a potom som sa rozosmial.

Joanna sa ma spýtala, prečo sa smejem, a tak som jej všetko rozpovedal.

„No, Jerry, ty si sa spochabel - celkom spochabel!"

„Asi máš pravdu."

„Chlapče, takéto veci nesmieš vystrájať a už vôbec nie v takom meste, ako je toto. Zajtra o tom bude vedieť celý Lymstock."

„Asi áno. Ale veď Megan je ešte len dieťa."

„Nie je. Má dvadsať rokov. Myslíš, že môžeš vziať dvadsaťročné dievča do Londýna a nakúpiť jej šaty, aby z toho nebol príšerný škandál?! Jerry, prepánajána, hádam si budeš musieť to dievča aj vziať."

Joanna to povedala napolo vážne, napolo žartom.

A práve v tejto chvíli som urobil veľmi dôležitý objav. „Do čerta so všetkým," povedal som. „Nič by som proti tomu nemal. Veď ju vlastne - mám rád."

Joanninou tvárou sa mihol veľmi smiešny výraz. Vstala a keď kráčala ku dverám, povedala sucho:

„Áno, ja som to vedela už dávnejšie ..."

Nechala ma stáť s pohárom v ruke, užasnutého nad novým objavom.

Dvanásta kapitola

1.

Neviem, ako zvyčajne reaguje chlap, ktorý chce požiadať niekoho o ruku.

Predstavujem si, že má vyschnuté hrdlo, golier na košeli ho škrtí a že je v poľutovaniahodnom nervovom stave.

Ja som sa vôbec tak necítil. Myslel som si, že je to výborný nápad, a preto som chcel vybaviť všetko čím skôr. Nevidel som nijaký zvláštny dôvod, aby som bol preto vykoľajený.

Asi okolo jedenástej som sa pobral k Symmingtonovcom. Zacengal som a keď prišla Rose, spýtal som sa, kde je Megan. Iba keď ma Rose obdarila chápavým pohľadom, trochu som sa zháčil.

Zaviedla ma do prijímacej izby a kým som tam čakal, tajne som dúfal, že Megan nenadávali za včerajšok.

Keď sa otvorili dvere a obrátil som sa, zrazu sa mi uľahčilo. Megan vôbec nevyzerala zronená alebo užialená. Hlavu mala ešte stále ako jagajúci sa gaštan a okolo seba šírila atmosféru sebavedomia, vedomia vlastnej hodnoty, ktorú nadobudla včera. Mala na sebe zase svoje staré šaty, no upravila si ich, že vyzerali inakšie. Ako zázračne vie zapôsobiť na jedno dievča vedomie, že sa môže páčiť! Zrazu som si uvedomil, že Megan sa stala dospelou.

Myslím, že som musel byť naozaj trochu nervózny, inak by som asi nebol začal rozhovor afektovaným zvolaním: „Ahoj, myška!" Ťažko sa to za týchto okolností ponášalo na milenecký pozdrav.

Zdalo sa, že sa to Megan nevidelo nevhodné. Usmiala sa a povedala: „Dobré ráno!"

„Dúfam, že vás včera nevyhrešili ?"

Megan povedala sebaisto: „Ach, nie," no potom zažmurkala

a zmäteno pokračovala: „Áno, myslím, že hej, chcem povedať, že mi všeličo navraveli, tuším sa im to videlo veľmi neprístojné - no veď viete, akí sú ľudia a koľko rečí narobia pre nič za nič."

S potešením som konštatoval, že tento nepríjemný incident striasla Megan zo seba ako vodu.

„Dnes ráno som prišiel za vami," povedal som, „lebo vám chcem čosi navrhnúť. Viete, mám vás veľmi rád a myslím, že aj vy mňa..."

„Strašne," odpovedala Megan nadšene, ale trochu znepokojene.

„A tak príšerne dobre sa k sebe hodíme, takže som si pomyslel, že by to bolo nádherné, keby sme sa zobrali."

„Ach," povedala Megan. '

Vyzerala prekvapene. Nič viac. Nijaké ohromenie. Nijaký úžas. Bola iba mierne prekvapená.

„Naozaj to myslíte vážne, že sa chcete so mnou oženiť?" spýtala sa takým tónom, ako keď sa chce niekto o niečom dôkladne presvedčiť.

„Viac než čokoľvek iné na svete,", povedal som a - aj som to tak mienil.

„Chcete povedať, že ste do mňa zamilovaný?"

„Áno, som do vás zamilovaný."

Vážne a pevne sa na mňa dívala a povedala:

„Myslím, že ste najpríjemnejší človek na svete - no ja som do vás nie zamilovaná."

„Naučím vás, aby ste ma milovali."

„To sa nedá. Nechcem, aby ma to niekto naučil."

Chvíľu mlčala a potom povedala vážne: „Nie som typ ženy pre vás. Mňa možno skôr nenávidieť, než milovať."

Vyslovila to s čudným dôrazom.

„Nenávisť netrvá. Láska však áno," povedal som.

„Je to pravda?" „Ja tomu verím."

A zasa nastúpilo ticho. Potom som povedal: „Tak teda hovoríte nie?" „Áno, hovorím nie." ,;A nedávate mi ani nádej?"

„Na čo by to bolo dobré?"

„Na nič," súhlasil som, „je to vlastne zbytočné - lebo dúfať budem tak či tak."

2.

Nuž tak to bolo. Odchádzal som z toho domu a cítil som sa trochu omráčený, no zlostne som si uvedomil, že ma Rose sleduje pohľadom, ktorý prezrádzal vášnivý záujem.

Rose mi ešte chcela porozprávať hŕbu vecí, prv než zmiznem.

Že sa ešte nikdy tak zle necítila, ako od toho príšerného dňa! Že by tu za svet neostala, keby neboli tie deti a keby jej nebolo ľúto úbohého pána Symmingtona. Že tu nechcela ostať, iba kým si nenájdu druhú slúžku, čo sa im sotva podarí, keďže v dome došlo k vraždě! Ale že všetko je v úplnom poriadku, lebo jej slečna Hollandová povedala, že za ten čas môže vykonávať domáce práce sama. Ach, áno, je veľmi milá a zdvorilá, no tá sa vám chystá jedného krásneho dňa stať paňou domu! Úbohý pán Symmington nikdy nič nezbadá - lenže my predsa vieme, aký je vdovec, je to úbohá bezmocná bytosť, ktorá sa ľahko stane korisťou cieľavedomej ženskej. A že by to nechcela zažiť, keď slečna Hollandová nastúpi na miesto nebohej panej!

Mechanicky som súhlasil so všetkým, túžiac dostať sa preč, no nemohol som odísť, lebo Rose po celý čas, kým sa vyžívala prúdom svojich rečí, pevne držala v rukách môj klobúk.

Bol som zvedavý, či v tom. čo rozprávala, bola štipka pravdy

Mala Elsie Hollandová v úmysle využiť príležitosť a stať sa druhou pani Symmingtonovou? Alebo to bolo iba slušné, dobrosrdečné dievča, ktoré sa usilovalo starať o opustenú domácnosť? Veď napokon výsledok by bol v každom prípade ten istý A prečo nie? Symmingtonove malé deti potrebovali matku - Elsie bola dobrá duša - ibaže bola až hriešne krásna - a

tento fakt by mal vedieť chlap zhodnotiť - aj taký vyplznutý vták ako Symmington!

Viem, že som o tom všetkom rozmýšľal len preto, aby som vyhnal z hlavy myšlienky na Megan.

Môžete povedať, že som Megan požiadal o ruku s absurdnou sebaistotou a že som si teda zaslúžil, čo som dostal - no nebolo to celkom tak. Taký uveličený, taký istý som sa cítil preto, lebo Megan patrila ku mne - lebo bola v strede môjho záujmu - starať sa o ňu a urobiť ju šťastnou, chrániť ju pred všetkými ťažkosťami, to bola jediná, prirodzená a správna cesta môjho života, a očakával som, že Megan cíti takisto, že patríme jeden k druhému.

No nevzdával som sa Ach, nie! Megan mi bola určená a ja ju musím mať.

Po krátkej úvahe som sa pobral k Symmingtonovi do kancelárie. Nech si Megan trebárs nič nerobí z výčitiek voči jej správaniu, ja chcem mať veci vyjasnené.

Povedali mi, že pán Symmington je volný,- a zaviedli ma do jeho kancelárie Podľa stisnutých pier a odmeraného správania som zistil, že v tejto chvíli mi nie je bohvieako naklonený.

„Dobré ráno," povedal som. „Chcem vás upozorniť, že toto nie je úradná návšteva. Prišiel som za vami v osobnej veci. Budem otvorený. Hádam ste si všimli, že som zamilovaný do Megan. Požiadal som ju o ruku a ona ma odmietla. No nepokladám to za definitívne slovo."

Zbadal som, že sa Symmingtonov výraz mení a až smiešne ľahko som čítal jeho myšlienky. Megan bola v jeho dome rušivým prvkom. Celkom iste som vedel, že Symmington je láskavý človek a nikdy by ani nepomyslel na to, aby odoprel domov dcére svojej mŕtvej ženy. No manželstvo so mnou by určite znamenalo úľavu. Ľadový ciageľ sa roztápal. Obozretne sa na mňa trochu usmial.

„Úprimne povedané, pán Burton, viete, že som nemal ani tušenia o týchto veciach? Viem, že ste si jej hodne všímali, no

my sme sa vždy na ňu dívali ako na dieťa."

„Už nie je dieťa," povedal som stručne.

„Nie, nie, nie vekom."

„Jej vek sa môže prejaviť, kedykoľvek sa jej to dovolí," povedal som, ešte stále trochu zlostne. „Nemá ešte dvadsaťjeden, viem, no bude mať o mesiac-dva. Prosím, obstarajte si o mne všetky informácie, aké len chcete. Som zámožný a viedol som celkom slušný život. Budem sa o ňu starať a vykonám všetko, aby som ju urobil šťastnou."

„Nepochybujem o tom. Všetko záleží na Megan."

„Časom sa rozhodne," povedal som. „No chcel som vás úprimne oboznámiť so svojimi úmyslami."

Vyslovil sa, že si to váži, a priateľsky sme sa rozišli.

3.

Vonku som vbehol rovno do náručia slečny Emily Bartonovej. Cez ruku mala prevesenú nákupnú tašku.

„Dobré ráno, pán Burton, počula som, že ste včera boli v Londýne?"

Áno, počula dobre. Zdalo sa mi, že jej pohľad bol láskavý, no aj plný zvedavosti.

„Bol som navštíviť lekára," povedal som.

Slečna Emily sa zasmiala.

Ten úsmev mi trochu pripomínal Marcusa Kenta. Zašemotila:

„Počula som, že vraj Megan skoro zmeškala vlak. Naskočila doň, keď sa už rozbiehal."

„Ja som jej pri tom pomáhal," povedal som. „Vtiahol som ju dnu."

„Aké šťastie, že ste tam boli Ešte sa mohlo stať nešťastie!"

Zvláštne, ako vie slušnú, dôstojnú, staropanenskú dámu pobláznit jeden chlapský hmat!

Pred ďalším utrpením ma zachránil prudký útok pani Dane

Calthropovej. Viedla so sebou ďalšiu neškodnú starú dievku, ale sama spustila z mosta doprosta:

„Dobré ráno," povedala. „Že vraj ste Megan kúpili nejaké slušné oblečenie. Veľmi rozumné. Také niečo si vyžaduje naozaj praktického človeka. Už dlhší čas som sa obávala o to dievča. Dievčatá, ktoré majú mozog v hlave, sú vystavené nebezpečenstvu, že zaostanú, čo vy na to?"

S touto pozoruhodnou poznámkou zmizla v obchode s rybami.

Slečna Marpleová, ktorú nechala stáť pri mne, len žmurkla a povedala:

„Pani Dane Calthropová je veľmi pozoruhodná. Skoro vždy má pravdu."

„To ma na nej trochu znepokojuje," povedal som.

„Úprimnosť je už taká," povedala slečna Marpleová.

Pani Dane Calthropová sa zase vynorila z obchodu s rybami a znova sa k nám pripojila. Niesla veľkého červeného kraba.

„Už ste videli niečo, čo by sa tak podobalo pánu Pyeovi?" spýtala sa. „Pozrite, aký je silný a pekný!"

4.

Bol som trochu nervózny pred stretnutím s Joannou, a keď som sa vrátil domov, zistil som, že sa nemusím obávať. Bola preč a nevrátila sa ani na obed. To poskytlo Partridge dobrý dôvod, keď mi predkladala dve rebierka na servírovacej miske, aby kyslo vyhlásila: „Slečna Burtonová mi pri odchode ešte zvlášť pripomenula, aby boli prepečené."

Zjedol som obe rebierka, aby som odčinil Joannin priestupok. No aj tak som sa čudoval, kde sestra je. V poslednom čase robila okolo seba veľké tajnosti.

Bolo pol štvrtej, keď Joanna vpadla do salónu. Počul som, ako vonku zastalo auto, a napoly som očakával, že uvidím Griffitha, no auto odjachalo a Joanna prišla dnu sama. V tvári

bola veľmi červená a videla sa mi vykoľajená. Tušil som, že sa čosi odohralo.

„Čo sa stalo?" spýtal som sa.

Joanna otvorila ústa, zase ich zavrela, vzdychla si, klesla do kresla a upierala oči rovno pred seba.

Povedala: „Mala som príšerný deň."

„Čo sa stalo?"

„Robila som tie naj neuveriteľnejšie veci. Bolo to príšerné..."

„No čo..."

„Vybrala som sa ako obvykle na prechádzku, na obyčajnú prechádzku, išla som hore na kopec a potom dolu do slatín. Museli to byť celé míle, čo som prešla, a potom som zbehla do dolinky. Tam je nejaké gazdovstvo - celkom pánu bohu za chrbtom. Bola som smädná a chcela som si vypýtať trochu mlieka alebo niečo také. Vstúpila som teda na dvor, vtom sa otvorili dvere a von vyšiel Owen."

„Áno?"

„Myslel, že prišla obvodná ošetrovateľka. Ležala tam totiž nejaká rodička. Owen očakával ošetrovateľku, ktorej odkázal, aby priviedla ďalšieho lekára. S tou ženou - to bolo veľmi zlé."

„Áno?"

„A tak povedal - mne: ‚Poďte sem - budete mi pomáhať, je to lepšie, ako keby tu nebol nik.' Povedala som mu, že nemôžem, a on sa spýtal, ako to myslím, chcela som mu vysvetliť, že som nikdy ...

A on na to, vraj, do čerta, čo na tom záleží? A potom bol - strašný. Vyrútil sa na mňa. Povedal: ‚Ste žena, alebo nie? Asi viete, že vaša najzákladnejšia povinnosť je pomôcť inej žene?' A potom sa do mňa pustil - pripomenul mi, ako som rozprávala, že sa zaujímam o lekárske záležitosti, a vraj som povedala, že som sa chcela stať ošetrovateľkou. ‚To boli všetko len pekné rečičky?! Nebrali ste to vôbec vážne, no toto je smrteľne vážne a tu sa musíte správať ako slušná ľudská bytosť

a nie ako nejaká zbytočná fiflena.

Jerry, robila som najneuveriteľnejšie veci. Držala som nástroje a vyvárala som ich a podávala som mu. Som taká ustatá, že ledva stojím na nohách. Bolo to hrozné. No on ju zachránil. Aj dieťa. Narodilo sa živé. V niektorých momentoch už myslel, že ho nebude môcť zachrániť. Ach, bože!"

Joanna si skryla tvár v dlaniach. Pozoroval som ju trochu potešený a v duchu som zložil klobúk pred Owenom Griffithom. Tentoraz postavil Joannu priamo zoči-voči realite.

Povedal som: „V hale máš list. Myslím, že od Paula."

„Mhm." Chvíľu mlčala a potom povedala: „Predtým som nemala ani predstavu, Jerry, čo všetko musia robiť lekári. Aké nervy tí musia mať!"

Vyšiel som do haly a priniesol som Joanne jej list. Otvorila ho, ľahostajne preletela očami text a odhodila ho.

„Bol naozaj - veľmi obdivuhodný. To, ako bojoval - spôsob, ako sa nechcel poddať! Bol ku mne zlý a hrubý - no bol obdivuhodný."

S určitou radosťou som sa díval na Paulov nepovšimnutý list. Jasné! Joanna sa z Paula vyliečila.

Trinásta kapitola

1.

Udalosti nikdy neprichádzajú vtedy, keď ich človek očakáva.

Bol som plne zaujatý Joanninými a vlastnými osobnými záležitosťami, a preto som bol celkom nemilo prekvapený, keď mi na druhý deň ráno Nashov hlas telefonicky oznamoval: „Máme ju, pán Burton!"

Bol som taký ohúrený, že som skoro vypustil z ruky slúchadlo.

„Chcete povedať, že ..."

Prerušil ma.

„Môže vás tam, kde ste teraz, niekto počúvať?"

„Nie, nemyslím - nuž, hádam ..."

Zdalo sa mi, že na dverách do kuchyne šťukla kľučka.

„Nemohli by ste prísť dolu na stanicu?"

„Prídem. A to hneď."

Na policajnú stanicu som pribehol v najkratšom možnom čase.

V zadnej miestnosti sedeli spolu Nash a seržant Parkins. Nash sa rozplýval v úsmevoch.

„Bola to dlhá poľovačka," povedal. „No napokon ju máme."

Šibol okom na stôl, kde ležal akýsi list. Tentoraz bol celý písaný na písacom stroji. Ak vieme, o aký list ide, bol ešte celkom mierny.

„Nemyslite si, že si tak ľahko sadnete na miesto nebohej. Celé mesto sa vám smeje. Zmiznite už Rýchlo, lebo bude neskoro. Týmto vás varujem. Pamätajte, čo sa stalo tomu dievčaťu. Zmiznite a nikdy sa neukážte."

List sa končil mierne obscénnymi formuláciami.

„Toto prišlo dnes ráno slečne Hollandovej," povedal Nash.

„Aj tak bolo veľmi čudné, že ešte nijaký nedostala," povedal seržant Parkins.

„Kto ho písal?" spýtal som sa.

Z Nashovej tváre zmizlo nadšenie.

Vyzeral ustato a sústredene Povedal triezvo:

„Veľmi ľutujem, že sa to stalo, lebo sa to bolestne dotkne slušného človeka, no už je to raz tak. Možno aj on už čosi šípil."

„Kto to písal?" naliehal som.

„Slečna Aimée Griffithová."

2.

Nash a Parkins sa vybrali toho popoludnia do Griffithovho domu so zatykačom.

Na Nashovo pozvanie som išiel s nimi aj ja.

„Doktor si vás veľmi obľúbil," povedal Nash. „Nemá tu veľa priateľov. Ak by to nebolo pre vás príliš trápne, pán Burton, mohli by ste mu pomôcť, aby ľahšie zniesol tento úder."

Povedal som, že pôjdem s nimi. Nemal som veľa chuti do toho, no pomyslel som si, že možno budem trochu prospešný.

Zacengali sme a spýtali sme sa, či je doma slečna Griffithová, a uviedli nás do salónu. Boli tam na čaji Elsie Hollandová, Megan a Symmington.

Nash sa správal veľmi pozorne.

Požiadal Aimée, či by jej nemohol povedať niekoľko slov medzi štyrmi očami.

Vstala a kráčala k nám. Zazdalo sa mi, že jej v očiach blysol uštvaný výraz. Ak to tak bolo, hneď zmizol. Bola absolútne normálna a srdečná.

„Chcete hovoriť so mnou? Dúfam, že nebudem mať zase ťažkosti kvôli svetlám na aute?"

Viedla nás zo salónu cez halu do malej pracovne.

Keď som zatváral dvere na salóne, zbadal som, ako Symmington prudko mykol hlavou. Uvedomil som si, že má dosť služobných skúseností, ktoré ho privádzajú do styku s policajnými prípadmi, a že čosi pobadal v Nashovom správaní. Vstával.

To bolo všetko, čo som videl, prv než som zavrel dvere a nasledoval ostatných.

Nash odriekal svoju zatýkaciu formulku. Bol veľmi pokojný a korektný. Vystríhal ju podľa zákona a potom jej povedal, že ju musí požiadať, aby ho nasledovala. Mal zatykači rozkaz na jej uväznenie a začal z neho čítať jednotlivé pasáže...

Už som zabudol, ako presne znela formulácia zákona. Obviňoval ju zatiaľ len pre listy a nie z vraždy.

Aimée Griffithová pohadzovala hlavou a zúfalo sa bránila smiechom. Vyštekla: „Čo je to za absurdný nezmysel! Akoby som ja bola popísala tie neslušnosti! Vy ste sa zbláznili! Nikdy som nenapísala ani slovo!"

Nash jej predložil list adresovaný Elsie Hollandovej. Spýtal sa: „Popierate, že ste toto napísali, slečna Griffithová?"

Ak aj zaváhala, tak to bolo len na nepatrný zlomok sekundy.

„Pravdaže popieram. Nikdy predtým som to nevidela "

Nash povedal pokojne: „Musím vám povedať, slečna Griffithová, že máme svedkov na to, ako ste písali tento list na písacom stroji v Ústave pre ženy medzi jedenástou a pol dvanástou hodinou predvčerom v noci. Včera ste vstúpili do miestnosti poštového úradu s hŕbkou listov v ruke ..."

„Nikdy som tento list neodoslala."

„Nie, vy ste ho neodoslali. Kým ste čakali na známky, nenápadne ste pustili list na dlážku, takže ho ktosi z okoloidúcich nič netušiac zodvihol a vhodil do schránky."

„Nikdy som ..."

Tu sa otvorili dvere a vstúpil Symmington. Povedal ostro:

„Čo sa tu deje? Aimée ak niečo nie je v poriadku, musia vás predviesť podľa zákona. Ak si želáte, aby som ja ..."

Zrútila sa. Tvár si prikryla rukami a klesla na stoličku. Povedala:

„Choďte preč, Dick, choďte preč. Nie vy! Nie vy!"

„Potrebujete obhajcu, moja drahá."

„Nie vás. Už to - nevládzem zniesť. Nechcem, aby ste o tom - o všetkom - vedeli."

Po tomto už azda pochopil. Povedal pokojne:

„Zavolám z Exhamptonu advokáta od firmy Mildmay. Súhlasíte?"

So vzlykotom prikývla.

Symmington odišiel z miestnosti. Vo dverách sa zrazil s Owenom Griffithom.

„Čo sa deje?" povedal Owen neisto. „Moja sestra ..."

„Ľutujem, doktor Griffith, veľmi ľutujem. No nemali sme iné východisko."

„Myslíte, že - je zodpovedná za tie listy?"

„Obávam sa, že o tom -nieto pochybností, pane," povedal Nash - a obrátil sa k Aimée. „Teraz musíte ísť s nami, slečna Griffithová - ubezpečujem vás, že budete mať všetky možnosti stretnúť sa so svojím právnym zástupcom."

Owen skríkol: „Aimée!"

Prekĺzla popri ňom a ani naňho nepozrela.

Povedala: „Nehovor nič. Nehovor mi nič. A pre božie zmilovanie, nedívaj sa na mňa!"

Odišli. Owen tam stál ako v tranze.

Chvíľu som čakal a potom som k nemu pristúpil.

„Pán Griffith, ak niečo môžem pre vás urobiť, povedzte mi."

Ozval sa ako zo sna:

„Aimée? Neverím tomu."

„Možno je to omyl," pripustil som chabo.

Povedal pomaly: „Keby to bol omyl, správala by sa inakšie. No nikdy by som si to nepomyslel. Nemôžem tomu veriť."

Klesol do kresla. Chcel som byť užitočný, a aspoň som našiel tuhý nápoj a doniesol som mu ho. Prevrátil ho do seba a

zdalo sa, že mu to urobilo dobre.

Povedal: „Neviem sa z toho spamätať. Ale už som v poriadku. Ďakujem vám, pán Burton, no nemôžete mi pomôcť. Tu sa nedá nič robiť."

Dvere sa otvorili a vstúpila Joanna. Bola veľmi bledá.

Prešla k Owenovi a pozrela na mňa.

Povedala: „Choď preč, Jerry. To je moja vec."

Keď som vychádzal z dverí, videl som, ako si kľakla k jeho kreslu.

3.

Súvisle by som vám nevedel porozprávať všetky momenty z nasledujúcich dvadsiatich štyroch hodín. Vynárali sa nové udalosti a nemali nič spoločné s ostatnými.

Pamätám sa, ako prišla Joanna domov veľmi bledá a skrúšená a ako som sa ju usiloval povzbudiť, prihovárajúc sa jej: „No kto je teraz anjel strážny?"

A ako sa jej skrivili ústa pri úbohom úsmeve, keď povedala:

„Povedal mi, že ma nechce, Jerry. Je veľmi, veľmi pyšný a neoblomný!"

A ja som povedal: „Ani moje dievča ma nechce . .."

Takto sme chvíľu sedeli a Joanna napokon povedala:

„V tejto chvíli nie je burtonovská rodina práve na roztrhanie!"

Povedal som: „Nič to, moja drahá, ešte máme sami seba," a Joanna povedala: „Aj keď je to tak, Jerry, teraz ma to veľmi neblaží..."

4.

Na druhý deň prišiel Owen a vzrušene sa nadchýnal Joannou. Aká bola čarovná, nádherná! Ako prišla za ním, ako sa chcela za neho vydať - aj hneď, keby chcel. No nijako to

nemôže pripustiť. Nie, ona je pridobrá, prijemná, aby sa spojila s takým niktošom, ktorý zmizne, len čo sa tá správa dostane do novín.

Bol som pyšný na Joannu, veď som vedel, že je charakter, keď treba niekomu pomôcť, no radšej by som bol trochu pribrzdil záplavu tých chválospevov Povedal som Owenovi trochu rozpačito, aby nebol, do čerta, taký precitlivený.

Pobral som sa na Hlavnú ulicu a tam som našiel všetkých, ako im jazyky pracujú ostošesť Emily Bartonová vyhlasovala, že nikdy naozaj nedôverovala Aimée Griffithovej. Drogeristova žena rozprávala s veľkou chuťou, ako si vždy myslela, že slečna Griffithová má akýsi čudný pohľad . ..

Ako som sa dozvedel od Nasha, celý prípad s Aimée už uzavreli. Prehliadka domu vniesla svetlo do prípadu vytrhnutých stránok z knihy Emily Bartonovej - v komôrke pod schodmi ležali zabalené do starých skrútených papierových tapiet.

„To je naozaj šikovné miesto," povedal Nash uznanlivo. „Nikdy neviete, kedy vám bude sluha snoriť v písacom stole alebo v pokazenom priečinku - no tieto komôrky, plné haraburdia, tenisových loptičiek z minulého roku a starých papierových tapiet, sa nikdy neotvárajú, iba keď sa do nich ešte čosi prihodí."

„Tá žena zrejme mala nejaký konkrétny dôvod, že si našla práve túto skrýšu," povedal som

„Áno. Kriminálne myslenie má zriedkakedy viacej obmien. Mimochodom, keď hovoríme o tom mŕtvom dievčati, objavili sme ďalšiu skutočnosť. Z lekárovej ordinácie zmizla ťažká, veľká palica. Stavím sa s vami o čo chcete, že ju ňou ovalila."

„Na nosenie je to priveľmi nápadný predmet," poznamenal som.

„Ale nie pre slečnu Griffithovú. Onoho popoludnia šla do svojho spolku, no cestou sa mala zastaviť po kvety a zeleninu, určenú pre stánok Červeného kríža, takže mala so sebou zúfalo

veľkú tašku."

„Našli ste už kuchynský sekáč?"

„Nie, a ani nenájdeme Tá nešťastnica možno bola pomätená, ale nie až tak, že by kvôli nám skrvavený sekáč po čine umyla a vrátila do kuchynského priečinka."

„Myslím, že nemôžete mat všetko," uzavrel som.

Fara bola jedno z posledných miest, kde sa dopočuli novinu Stará pani Marpleová bola tým veľmi otrasená Vážne sa so mnou o veci rozprávala.

„To nie je pravda, pán Burton Som presvedčená, že to nie je pravda."

„Obávam sa, že to veru je pravda. Viete, postriehli si na ňu. Naozaj ju videli, ako píše ten list na stroji."

„Áno, áno - hádam ju videli Áno, to viem pochopiť."

„A knižné strany, z ktorých vystrihovala slová pre svoje listy, sa našli v jej dome, kde ich uschovala."

Slečna Marpleová vyvalila na mňa oči. Potom povedala veľmi skleslým hláskom: „Ale to je príšerné - naozaj otrasné."

Pribehla k nám pani Dane Calthropová a spýtala sa:

„Čo sa deje, Jane?"

Slečna Marpleová len bezmocne šepkala:

„Ach, drahá, ach, drahá, čo si človek môže počať?"

„Čo vás tak vykoľajilo, Jane?"

Slečna Marpleová povedala: „Musí v tom niečo byť. Aká som ja len stará, hlúpa a obávam sa, že aj smiešna."

Cítil som sa nesvoj a bol som rád, že pani Dane Calthropová odviedla svoju priateľku.

No aj tak som toho popoludnia ešte raz uvidel slečnu Marpleovú. Bolo to omnoho neskoršie, keď som odchádzal domov.

Stála neďaleko malého mosta na konci dediny, pri domčeku pani Cleatovej a rozprávala sa práve s Megan.

Túžil som uvidieť Megan. Túžil som ju vidieť po celý deň. Zrýchlil som krok. No keď som k nim prišiel, Megan sa zvrtla

na podpätku a odišla preč.

Nazlostilo ma to a chcel som ísť za ňou, no slečna Marpleová ma zastavila so slovami:

„Chcela som sa s vami zhovárať. Nie, teraz nechoďte za Megan. Nebolo by to múdre."

Už-už som chcel čosi odseknúť, ale ma celkom odzbrojila, keď povedala:

„To dievča má veľkú odvahu, veľmi vysoký stupeň odvahy."

Ešte stále som chcel ísť za Megan, no slečna Marpleová ma zadržala:

„Nechoďte teraz za ňou! Veľmi dobre viem, čo hovorím. Megan si musí zachovať svoju odvahu."

V spôsobe, ako stará pani trvala na svojom, bolo čosi, čo ma schladilo. Akoby vedela niečo, o čom som ja nevedel.

Bol som znepokojený a nevedel som prečo.

Nešiel som domov. Vrátil som sa na Hlavnú ulicu a prechádzal som sa tam bezcieľne hore-dolu. Ani neviem, na čo som čakal, o čom som rozmýšľal...

Dochytil ma tam ten nevýslovne otravný, starý plukovník Appleton. Ako obvykle nezabudol sa ma spýtať, ako sa má moja pekná sestra, a pokračoval:

„Čo sú to za reči, že sa vraj Griffithova sestra celkom zbláznila? Že vraj ona má na svedomí tie anonymné listy, ktoré spôsobili všetkým toľké nepríjemnosti! Najprv som tomu nemohol uveriť, ale že vraj je to pravda."

Povedal som mu, že je to naozaj pravda.

„Dobre, dobre - musím povedať, že naše policajné orgány sú vcelku veľmi dobré, len im dopriať času, to je všetko, dopriať im čas. Je to zvláštna vec, tieto anonymné listy - vždy sa z toho vykľuje nejaká opustená stará panna - hoci Griffithová nevyzerala zle, aj keď mala trochu veľké zuby. No v tejto časti sveta už ani niet slušne vyzerajúcich dievčat - okrem tej vychovávateľky u Symmingtonovcov. Za tou sa

oplatí obzrieť. Utešené dievča, veru. Človeka teší, ak jej môže niečím poslúžiť. Iba nedávno som šiel okolo a ona sa tam zabávala s tými chlapcami. Deti šantili okolo kozuba a ona plietla - práve sa hnevala, že jej vyšla vlna. ‚Nuž,' povedal som jej, ‚nemohol by som vás odviezť do Lymstocku? Idem si tam po udicu. Nezdržím sa viac než desať minút, zase vás doveziem nazad. Chvíľu váhala, či má nechať chlapcov samých. ‚Veď sa nič nestane,' povedal som jej. ‚Kto by im ublížil?' Prirodzene, chlapcov som nechcel brať so sebou! A tak sme šli spolu, doviezol som ju pred obchod s vlnou, zase som ju tam potom vyzdvihol a to bolo všetko. Ďakovala mi veľmi srdečne. Bola mi povďačná. Pekné dievča."

Zbavil som sa ho.

Bolo to hneď na to, ako som už po tretí raz uvidel slečnu Marpleovú. Vychádzala z policajnej stanice.

5.

Odkiaľ sú obavy? Čo ich stvárňuje? Kde sa utajujú, kým sa prejavia?

Jediná stručná veta. Počul som ju, zapamätal som si ju a nikdy som sa jej celkom nezbavil:

„Vezmite ma odtiaľto preč - je to hrozné byť tu, cítiť sa takou nemravnou ..."

Prečo to Megan povedala? Prečo sa cítila nemravná?

V smrti pani Symmingtonovej nemohlo byť nič, čo by nútilo Megan, aby sa cítila nemravná.

Prečo sa také dieťa cíti nemravným? Prečo? Prečo?

Bolo to azda preto, lebo sa predsa cítila zodpovednou?

Megan? To nie je možné! Megan nemohla mať nič spoločné s tými listami - s tými pomätenými obscénnymi listami.

Owen Griffith poznal tam na severe nejaký prípad - školáčku ...

A čo povedal inšpektor Graves?

Čosi o infantilnej povahe ...

Nevinné ženy v strednom veku na operačných stoloch, ktoré blabocú slová, čo sotva poznajú. Mladí chlapci, čarbajúci po stenách kriedou všelijaké veci.

Nie, nie, Megan nie.

Bola to dedičná zaťaženosť? Zlá krv? Podvedomá dedičná zaťaženosť vyúsťujúca v čosi abnormálne? Nešťastie, nie chyba, kliatba uvalená na ňu minulými generáciami?

Nie som vhodná žena pre vás. Mňa je lepšie nenávidieť, než milovať.

Ach, moja Megan, moja maličká. Nieže tak! Všetko, len to nie. Aj tá starká stojí za tebou, veď povedala, že máš odvahu. Odvahu na čo?

Bolo to len také pohnutie mysle. Už prešlo. No chcel som vidieť Megan - chcel som ju vidieť čím skôr.

Toho večera som o pol desiatej odišiel z domu a kráčal dolu do mesta k Symmingtonovcom.

Až potom mi zrazu vhupla do hlavy neočakávaná myšlienka. Myšlienka na ženu, o ktorej doteraz nik neuvažoval.

(Alebo ju Nash upodozrieval?)

Bolo to strašne nepravdepodobné, absolútne absurdné a až do dnešného dňa by som bol tvrdil, že nemožné. No nebolo to tak Nie, nebolo to nemožné.

Zrýchlil som krok Lebo teraz bolo ešte naliehavejšie, aby som bol s Megan čím skôr. Prešiel som bránou a kráčal som k Symmingtonovmu domu. Bola tmavá chmúrna noc Začalo mrholiť. Viditeľnosť bola slabá.

V jednom obloku sa svietilo. Nebol to malý prijímací salón?

Minútku-dve som váhal, a potom namiesto toho, aby som išiel k predným dverám, zohnutý som sa prikradol veľmi potichu popri hustom kríku k obloku a ostal som ticho stáť.

Svetlo vychádzalo z medzierky medzi záclonami, ktoré neboli celkom zatiahnuté. Veľmi pohodlne som sa mohol dívať

do miestnosti.

Pred sebou som mal čudne pokojnú a domácku scénu. Symmington sedel vo veľkom kresle a Elsie Hollandová so sklonenou hlavou usilovne zašívala roztrhanú košeľu niektorého z chlapcov.

Nielen že som videl dnu, ale všetko som mohol celkom dobre počuť, lebo horný oblok bol otvorený.

Hovorila Elsie Hollandová:

„Ale naozaj, pán Symmington, myslím, že sú chlapci už dosť veľkí, že by mali ísť do internátnej školy. Nie že by som ich rada opúšťala. Obaja mi veľmi prirástli k srdcu."

Symmington odvetil: „Možno máte pravdu, pokiaľ ide o Briana, slečna Hollandová. Uvažoval som, že by na rok mohol začať chodiť do strednej školy vo Winhays - kde som chodil aj ja. No Colin je ešte trochu mladý. Radšej by som ešte rok počkal."

„Nuž áno, prirodzene, rozumiem, čo chcete povedať. Colin je azda trochu detský na svoj vek..."

Bol to pokojný domácky rozhovor - pokojná domácka scéna - a zlatovlasá hlava sklonená nad ručnou prácou.

Tu sa otvorili dvere a vstúpila Megan.

Stála tam na prahu vzpriamená a zrazu som si uvedomil, že je v nej čosi napäté a vzrušené Tvár mala bledú a meravú, oči rozšírené a rozhodný pohľad. Už v nej nebola nijaká nesmelosť, nijaká detskosť.

Obrátila sa na Symmingtona, no neoslovila ho (a zrazu som si uvedomil, že som ju nikdy nepočul, že by ho nejako oslovovala. Volala ho otec alebo Dick, alebo ako?).

„Rada by som sa s vami zhovárala osamote, prosím."

Symmington bol prekvapený a videl som, že sa veľmi nepotešil. Chmúril sa, no Megan dosiahla svoje s rozhodnosťou u nej nezvyčajnou.

Obrátila sa k Elsie Hollandovej a povedala:

„Prepáčite, Elsie?"

„Ach, prirodzene." Elsie Hollandová vyskočila. Bola zarazená a trochu v pomykove.

Pohla sa k dverám a prešla okolo Megan, ktorá pokročila dopredu.

Elsie ešte na chvíľku zastala na prahu a obzrela sa cez plece.

Mala pevne zomknuté pery, stála celkom nehybne, jednu ruku mala vystretú a druhou rukou si pridŕžala ručnú prácu

Zadržal som dych, ako ma nečakane ohromila jej krása.

Keď na ňu teraz myslím, vždy si ju pripomeniem takto - v tom zmeravenom pohybe, s tou nezabudnuteľnou nesmrteľnou dokonalosťou, aká patrí do starého Grécka.

Potom vyšla a zavrela dvere.

Symmington povedal trochu zlostne:

„Nuž, Megan, o čo ide? Čo si želáš?"

Megan pristúpila rovno k stolu. Stála tam a dívala sa dolu na Symmingtona. Znova ma trhlo pri pohľade na rezolútnu rozhodnosť v jej tvári - a ešte na čosi iné, na tvrdosť, ktorá bola pre mňa nová.

Potom otvorila pery a povedala čosi také, čo mnou otriaslo až do kosti.

„Potrebujem peniaze," povedala.

Táto požiadavka nijako nezlepšila Symmingtonovu náladu. Povedal ostro:

„Nemôžeš počkať do zajtra rána? A na čo? Nemyslíš, že by ti malo vreckové stačiť?"

Ešte aj potom som si myslel, že je to správny muž, ktorý sa nedá ovplyvniť citovými požiadavkami, ale chce veci riešiť rozumne.

Megan povedala: „Chcem veľmi veľa peňazí."

Symmington sa vystrel v kresle a chladno jej povedal:

„O niekoľko mesiacov sa staneš dospelou. Potom ti verejný poručník odovzdá peniaze, ktoré ti zanechala matka."

Megan povedala:

„Nerozumeli ste ma. Ja chcem peniaze od vás." Pokračovala

už rýchlejšie: „O mojom otcovi sa nikdy veľa nerozprávalo. Nik nechcel, aby som sa dozvedela, ako to s ním bolo. Ja to však viem, viem, že sa dostal do väzenia, a viem prečo Bolo to pre vydieračstvo!"

Zmĺkla.

„Nuž dobre, som jeho dcéra. A možno kráčam v jeho šľapajach. Nech je ako chce, žiadam vás, aby ste mi dali peniaze, lebo - ak nie -" zarazila sa a potom pokračovala veľmi dôrazne a pomaly, „ak nie - poviem, že som videla, čo ste robili toho dňa v matkinej izbe s kapsulami."

Nastalo ticho. Potom Symmington povedal absolútne nevzrušene:

„Neviem, čo tým myslíš."

Megan odvetila: „Myslím, že viete."

A zasmiala sa. Nebol to pekný smiech.

Symmington vstal. Prešiel k svojmu písaciemu stolu. Vytiahol šekovú knižku z vrecka a vypísal šek. Starostlivo ho osušil a potom sa vrátil. Podal ho Megan.

„Teraz si už dospelá," povedal. „Chápem, že si možno chceš na seba niečo kúpiť alebo potrebuješ niečo iné. Neviem, o čom si to hovorila. Nedával som pozor. No tu máš šek."

Megan pozrela naňho a potom povedala:

„Ďakujem. To bude dosť pre začiatok."

Obrátila sa a vyšla z izby Symmington sa meravo díval za ňou a na zatvorené dvere a keď sa obrátil a uvidel som jeho tvár, urobil som rýchly nekontrolovaný pohyb dopredu.

Prekazili mi v ňom veľmi zvláštnym spôsobom. Zadržal ma hustý ker, ktorý som si predtým všimol pri stene. Ramená superintendenta Nasha ma ovinuli a jeho hlas mi sotva dýchol do ucha:

„Ticho, Burton Pre zmilovanie božie, ticho."

Potom ma veľmi obozretne pohol k ústupu a jeho rameno ma pobádalo, aby som ho sprevádzal.

Na druhej strane domu sa vystrel a vysunul bradu.

„Pravdaže," povedal, „boli by ste ta skočili!"

„To dievča nie je v bezpečí," povedal som naliehavo. „Videli ste jeho tvár? Mali by sme ju odtiaľ dostať."

Nash mi tuho stisol rameno.

„Pán Burton, nože teraz dávajte pozor a počúvajte!"

6.

Tak som teda počúval.

Nevoňalo mi to - ale som sa podvolil.

Nástojil som však, že budem tam na mieste, a musel som prisahať, že budem poslúchať všetky rozkazy na slovo.

A tak som sa dostal s Nashom a Parkinsom zadnými dverami, ktoré boli už otvorené, do domu.

A čakal som s Nashom na odpočívadle schodov, maskovaný velvetovými záclonami v okennom výklenku, kým hodiny neodbili dve. Vtedy sa otvorili Symmingtonove dvere a on prešiel cez odpočívadlo do Meganinej izby.

Nestrhol som sa a ani som sa nepohol, lebo som vedel, že seržant Parkins je dnu, krytý otvorenými dverami, a vedel som, že Parkins je dobrý chlapík a vyzná sa vo svojej práci a vedel som aj to, že si nemôžem dôverovať, či by som sa zachoval pokojne a či by som nevybuchol.

Čakali sme tam a mne sa rozbúchalo srdce, keď som videl Symmingtona, ako prichádzal s Megan v náručí a niesol ju dolu schodmi. Nash a ja sme ho sledovali v diskrétnej vzdialenosti.

Niesol ju cez kuchyňu a pohodlne ju uložil tak, aby > mala hlavu v plynovej rúre, a keď skrútol plynový kohútik, Nash a ja sme vstúpili kuchynskými dvermi a zapálili svetlo.

A to bol koniec Richarda Symmingtona. Zrútil sa. Už vtedy, keď som dvíhal Megan a odnášal ju preč od plynu, videl som, že sa zrútil. Ani sa nepokúšal odporovať. Vedel, že dohral svoju hru.

7.

Sedel som pri Megan v jej izbe na poschodí a čakal som, kým príde k sebe, a pritom som nadával na Nasha.

„Ako viete, že je v poriadku? Bolo to priveľké riziko."

Nash ma chlácholil:

„Iba jej dal uspávací prášok do mlieka, ktoré mávala pri posteli. A nič viac. Jednoduchý rozum vám povie, že si nesmel dovoliť také riziko a otráviť ju. Veď sa nazdával, že uväznením slečny Griffithovej je celý prípad uzavretý Nemohol si dovoliť ďalšiu tajomnú smrť. Nijaké násilie, nijaký jed. No ak nešťastné dievča stále dumá nad samovraždou svojej matky a napokon ide a položí si hlavu do plynovej rúry - nuž, ľudia si povedia, že vlastne nebola nikdy celkom normálna a že jej matkina smrť ešte dodala."

Povedal som, dávajúc pozor na Megan:

„Už je dlho v bezvedomí."

„Počuli ste, čo povedal doktor Griffith? Srdce a pulz je celkom v poriadku - bude len spať a zobudí sa normálne. Veď povedal, že dostala len také množstvo, aké aj on predpisuje svojim pacientom."

Megan sa preberala. Čosi mrmlala.

Superintendent Nash opustil taktne miestnosť.

Zrazu Megan otvorila oči. „Jerry."

„Ahoj, milá."

„Urobila som to dobre?"

„Akoby si sa bola zaoberala vydieračstvom už od kolísky!"

Megan znova zavrela oči.

Potom zašepkala:

„Minulej noci - som ti písala - v prípade, že by sa - že by sa niečo stalo. Bola som však priveľmi ospanlivá, aby som to dokončila. List je tam."

Pristúpi] som k písaciemu stolu. V otrhanom malom obale

som našiel Meganin nedokončený list.

Začínal sa oslovením: „Môj drahý Jerry.

Prečítala som si v učebnici Shakespeara, a to sonet, ktorý sa začína:

Pre moje myšlienky ste ako k žitiu strava,
jak letné lejaky zvlažia zem nakoniec.

a prišla som na to, že ťa ľúbim, lebo aj ja tak cítim ..."

Štrnásta kapitola

„Ako dobre, že som zavolala experta," povedala mi pani Dane Calthropová.

Vyvalil som na ňu oči. Všetci sme sedeli na fare. Vonku klopkal dážď, tu veselo praskal oheň a pani Dane Calthropová práve išla okolo, natriasla podušku z pohovky a ktovie prečo si zmyslela, že ju položí na klavír.

„A zavolali ste?" povedal som prekvapene. „Kto to bol? Čo urobil?"

„Nebol to on," povedala pani Dane Calthropová.

Širokým gestom ukázala na slečnu Marpleovú. Slečna Marpleová už dokončila svoje chlpaté pletenie a teraz čosi porábala s háčikom a klbkom bavlny.

„Toto je môj expert," povedala pani Dane Calthropová. „Jane Marpleová. Dobre si ju pozrite. Môžem vám povedať, že táto žena lepšie pozná ľudské hriechy než ktokoľvek iný."

„Nenazdávala som sa, že to budete takto vykladať, drahá," zašemotila slečna Marpleová.

„Ale je to tak."

„Človek pozná všelijaké povahy, keď po celé roky žije na dedine," povedala slečna Marpleová mierne.

Potom odložila ručnú prácu, lebo videla a pochopila, čo sa od nej očakáva, a podala nám svoj jemný staropanenský výklad vraždy.

„Najdôležitejšie v týchto prípadoch je zachovať si absolútne jasnú myseľ. Viete, že väčšina zločinov je priam neuveriteľne jednoduchá Aj tento bol taký. Celkom logický, jednoduchý - a nakoniec, i keď je to nemilé, aj pochopiteľný."

„Bolo to odporné!"

„Pravda bola naozaj veľmi samozrejmá. Pán Burton, vy ste ju videli, veď viete.'"

„Naozaj neviem."

„Čo by ste nevedeli! Vy ste ma priviedli na celú vec.

Správne ste videli vzájomnú súvislosť jednej veci s druhou, iba ste nemali dosť sebadôvery, aby ste zistili, čo znamenajú vaše pocity. No aby som začala, vezmite si tú otrepanú vetu: ‚Bez vetra sa ani list nepohne.' Znepokojovala vás, a vy ste správne usudzovali, že musí byť čosi za tým, že je to - dymová clona. Aby bola pozornosť upútaná nesprávnym smerom, a viete dobre, že si všetci všímali nesprávny fakt - anonymné listy, no celý fígeľ bol v tom, že to vlastne neboli nijaké anonymné listy!"

„Ale, ale, moja milá slečna Marpleová, môžem vás ubezpečiť, že boli. Jeden z nich mám."

„Ach, áno, lenže nebolí to ozajstné anonymné listy. Moja drahá Maud na to prišla. Aj v pokojnom Lymstocku sa odohrá veľa škandálov a môžem vás ubezpečiť, že každá žena, čo tu býva, o nich vie a klebetí o nich. Avšak muž, ako viete, sa o klebety tak nezaujíma - najmä nie taký nevšímavý a rozumný človek, ako bol pán Symmington. Ozajstná pisateľka takýchto listov by ich bola písala oveľa konkrétnejšie.

A keď nevenujeme pozornosť tým listom, hneď vieme, na čom sme. Hneď prídeme na ozajstné fakty, čo sa vlastne stalo. A ak ponecháme listy bokom, stala sa vlastne jediná vec - zomrela pani Symmingtonová.

A prirodzene, potom človek rozmýšľa, kto si mohol želať smrť pani Symmingtonovej a pravdaže prvá osoba, na ktorú si v takomto prípade pomyslí, je, bohužiaľ, manžel. A hneď nasleduje otázka, aký bol dôvod? aký motív? - alebo napríklad, či v tom nie je iná žena?

A hneď som sa dozvedela, že v dome majú veľmi čarovnú mladú Vychovávateľku. Takže to bolo jasné, pravda? Pán Symmington, trochu nudný, utiahnutý, chladný muž, ktorého obmedzovala kapriciózna a neurotická žena, a tu zrazu príde táto oslnivá mladá osoba.

Viete, obávam sa, že páni, keď podľahnú v určitom veku láske, znášajú túto chorobu veľmi ťažko. Je to ako pomätenosť.

A pokiaľ môžem súdiť, pán Symmington nebol nikdy naozaj dobrý muž. Nebol veľmi láskavý, ani veľmi milý a sympatický - mal všetky negatívne vlastnosti - takže naozaj nemal sily bojovať proti tej pomätenosti. A v takomto mestečku mohla jeho problém vyriešiť iba smrť jeho ženy. Chcel sa oženiť s tým dievčaťom, to je jasné. Bola veľmi solídna, tak ako aj on. A okrem toho zbožňovala jeho deti a on sa ich nechcel vzdať. Chcel všetko, svoj domov, svoje deti, svoju vážnosť a Elsie. A cena, ktorú musel za to zaplatiť, bola vražda.

Zvolil si, ako som presvedčená, veľmi šikovný spôsob. Z vlastnej skúsenosti s kriminálnymi prípadmi vedel veľmi dobre, ako rýchlo padne podozrenie na manžela, ak mu neočakávane zomrie žena - a že v prípade otravy je možná exhumácia. A tak spôsobil smrť, ktorá bola zdanlivo vyvolaná niečím iným. Vytvoril neexistujúceho pisateľa anonymných listov a najšikovnejšie bolo to, že sa dalo predpokladať, že polícia bude určite podozrievať nejakú ženu - a polícia naozaj išla po tejto stope. Všetky tieto listy boli ženské listy; veľmi usilovne ich odpisoval z listov, ktoré tu obiehali v posledných rokoch, a podľa toho prípadu, o ktorom mu rozprával doktor Griffith. Nemyslím, že by bol taký hlúpy a reprodukoval každý list doslova, no vyberal si vety a výrazy z nich a miešal ich. A konečný výsledok bol, že tieto listy presvedčivo predstavovali ženské myslenie - myslenie nejakej pološialenej, zakríknutej osoby.

Poznal všetky metódy, ktoré používa polícia - skúmanie rukopisu, testy písma jednotlivých písacích strojov atď. Svoj zločin pripravoval dlhší čas. Všetky obálky si napísal prv, než dal písací stroj Ústavu žien, a listy z knihy vytrhol v Little Furze asi dávno predtým, keď tam raz čakal v salóne. Ľudia málokedy otvárajú knihy kázní!

A napokon, keď už jeho falošné otrávené pero riadne fungovalo, pustil sa do konkrétnych činov. Vybral si isté krásne popoludnie, keď vychovávateľka s chlapcami a jeho

nevlastná dcéra boli vonku a služobníctvo malo voľný deň. Nemohol predvídať, že malá slúžtička Agnes sa poháda so svojím chlapcom a vráti sa domov."

Joanna sa spýtala:

„Ale čo videla? Viete to?"

„Neviem. Môžem len predpokladať. Môj predpoklad je, že nevidela nič."

„Tak všetko bola len fixná predstava?"

„Nie, nie, moja drahá, myslím, že tam stála na prízemí pri obloku celé popoludnie a čakala, kedy sa vráti jej chlapec a príde po ňu, a že - skoro doslovne - nevidela nič. To znamená, do domu neprišiel vôbec nik, ani poštár, ani nik iný.

Chvíľu jej to trvalo, keďže bola taká ťarbavá v chápaní, kým si uvedomila, že je to veru veľmi čudné - lebo pani Symmingtonová toho popoludnia zdanlivo dostala anonymný list."

„A nedostala ho?" spýtal som sa pomýlený.

„Pravdaže nie! Ako som povedala, tento zločin je veľmi jednoduchý! Muž jej iba nasypal kyanidu do vrchnej kapsuly, ktorú v to popoludnie užila, keď ju po obede chytil úsad. Symmington potom už vlastne nemal ani čo robiť, iba prísť domov o niečo skôr alebo v rovnakom čase ako Elsie Hollandová, zavolať na manželku, a keď nedostal odpoveď, vyjsť hore do jej izby, nasypať trošku kyanidu do pohára vody, ktorou zapíjala kapsuly, vhodiť do kozuba skrčený anonymný list a pri jej ruke nechať zdrap papiera, na ktorom bolo napísané: ‚Nemôžem už ďalej'."

Slečna Marpleová sa obrátila ku mne.

„Pán Burton, aj v tomto ste vlastne mali pravdu. ‚Zdrap papiera', to vlastne bolo ono. Samovrahovia nezanechávajú po sebe odkazy na zdrapoch papiera. Zvyčajne použijú list papiera - ba veľmi často aj obálku.

Hej, s tým zdrapom papiera nebolo čosi v poriadku a vy ste to vycítili."

„Hodnotíte ma príliš vysoko," povedal som. „Nevedel som o ničom."

„Ba vedeli ste, naozaj ste vedeli, pán Burton. Prečo by ste sa boli inak hneď pozastavili nad správou, ktorú načarbala vaša sestra a nechala na stolíku pri telefóne?"

Pomaly som si opakoval: „Povedzte mu, že v piatok nemôžem ísť - aha, už to mám! ‚Nemôžem ísť'!"

Slečna Marpleová sa uprene na mňa dívala.

„No, no, to je ono. Pán Symmington tiež náhodne naďabil na podobnú správu a hneď videl, aké mu poskytuje možnosti. Vytrhol slová, ktoré sa mu mali jedného dňa zísť - aby mal odkaz napísaný vlastnoručne jeho ženou."

„A v čom som ešte osvedčil svoj brilantný úsudok?", opýtal som sa.

Slečna Marpleová na mňa žmurkla.

„Uviedli ste ma na stopu. Zozbierali ste - pekne poporiadku - pre mňa všetky tieto fakty a navyše ste mi povedali najdôležitejšiu vec, a to, že Elsie Hollandová nikdy nedostala nijaký anonymný list."

„Viete," povedal som, „minulú noc som si myslel, že ona bola pisateľkou anonymných listov, a preto sama nijaký nedostala."

„Ale, ale, to vari nie . .. Osoby, ktoré vypisujú anonymné listy, si skoro vždy nejaký pošlú aj sebe. Nazdávam sa, že to už akosi patrí k tomu - no - všeobecnému rozruchu. Nie, nie, táto skutočnosť ma zaujímala z celkom inej príčiny. Viete, bola to jediná slabina pána Symmingtona. Áno. Nedokázal sa prinútiť, aby napísal takýto odporný list dievčaťu, ktoré miloval. Je to veľmi zaujímavý pohľad na ľudskú povahu - aj preto sa jej dá v určitom zmysle veriť - no práve tým sa prezradil."

Joanna povedala:

„A on zabil Agnes? Prečo? Veď to bolo celkom zbytočné!"

„Hádam aj bolo, moja drahá, no jednu vec si neviete predstaviť (lebo ste ešte nikoho nezabili), a to je skutočnosť, že

po tom všetkom uvažujete skreslene a všetko sa vám vidí zveličené. Niet pochýb, že začul, ako to dievča telefonuje Partridge a hovorí jej, aká je po smrti pani Symmingtonovej celá bez seba, že je tu čosi, čomu raz nerozumie. Symmington si to nevedel inakšie vysvetliť, iba že toto hlúpe, bláznivé dievčisko čosi videlo, čosi vedelo."

„Ale zdanlivo sa celé popoludnie zdržiaval vo svojej kancelárii?"

„Dá sa predpokladať, že ju zavraždil skôr, než odišiel z domu. Slečna Hollandová bola v jedálni a v kuchyni. Práve vyšla do haly, a on otvoril a zatvoril hlavné dvere, aby to vyzeralo tak, že odišiel, a potom sa vkradol do malej obliekárne. Len čo Agnes ostala dolu sama, pravdepodobne zacengal pri vchode, vykĺzol späť do obliekárne, a keď otvorila hlavné dvere, vynoril sa za ňou a ovalil ju po hlave. Keď potom zatiahol jej telo do komôrky, ponáhľal sa do úradu, kam prišiel iba o chvíľu neskoršie - ak by to bol niekto zbadal, no pravdepodobne si to nik nevšimol. Veď viete, že nik nepodozrieval muža."

„Bolo to odporne brutálne," povedala pani Dane Calthropová

„Už ho neľutujete, pani Dane Calthropová?" vyzvedal som sa.

„Ani trochu. Prečo?"

„Som rád, že to počujem, to je všetko."

Joanna povedala:

„Ako to však bolo s Aimée Griffithovou? Vieme, že polícia našla palicu, ktorú niekto vzal z ordinácie doktora Griffitha - a sekáč takisto. Navidomoči nebolo jednoduché vrátiť takýto predmet do kuchynského priečinka. A viete, kde tie veci boli? Superintendent Nash mi o tom práve pred chvíľou rozprával, keď som ho cestou sem stretla. V jednom z tých zatuchnutých starých právnických fasciklov v jeho kancelárii. S nadpisom: Pozostalosť - veľkostatok sira Jaspera Harringtona-Westa."

„Chudák Jasper," povedala na to pani Dane Calthropová. „Bol to môj bratranec Taký korektný starý mládenec. Bol by si zaslúžil lepší osud!"

„Nebolo to bláznovstvo, že ho tam vložil?" spýtal som sa.

„Bláznivejšie by asi bolo odniesť ho niekam preč," povedala pani Dane Calthropová. „Nik predsa Symmingtona vôbec neupodozrieval "

„A vôbec ju neudrel tou palicou," povedala Joanna. „Použil závažie od hodín, aj to sa tam našlo a boli na ňom vlasy a krv. Palicu, ako sa nazdáva polícia, uchmatol v ten deň, keď zavreli Aimée. A vtedy zaniesol aj vytrhnuté stránky z knihy do jej domu To ma však privádza späť k pôvodnej otázke. Akú úlohu v celom prípade hrala Aimée Griffithová? Polícia ju naozaj videla, ako píše ten list."

„Áno, to je pravda," povedala slečna Marpleová. „Ten list naozaj napísala."

„No prečo?"

„Ach, drahá, azda ste si všimli, že slečna Griffithová mala celý život pomer so Symmingtonom."

„Chudina!" povedala mechanicky pani Dane Calthropová.

„Vždy boli veľmi zadobre a pravdepodobne Aimée rátala s tým, že sa po smrti pani Symmingtonovej jedného dňa azda - nuž -" Slečna Marpleová si jemne odkašľala. „A potom do toho skočila Elsie Hollandová a nečudo, že sa jej to ťažko dotklo. Myslela si o tom dievčati, že to je len taká koketa, ktorá sa chce votrieť do Symmingtonovej priazne, a že ho ani nie je hodná. A tak teda, myslím, podľahla pokušeniu. Prečo nepridať ešte ďalší anonymný list a nevyštvať to dievča z miesta? Zdalo sa jej to celkom bezpečné a ako si myslela, prejavila všetku ostražitosť."

„No dobre," povedala Joanna. „Dokončite už celú historku."

„Viem si predstaviť," povedala slečna Marpleová pomaly, „že keď slečna Hollandová ukázala ten list Symmingtonovi, Symmington si hneď uvedomil, kto ho napísal, a videl

príležitosť skoncovať raz navždy s celým prípadom a zaistiť si bezpečnosť. Nebolo to veľmi pekné - nie, nebolo, ovládal ho však, ako viete, strach. Polícia by sa nebola uspokojila, kým by nebola našla pisateľa anonymných listov. Keď zaniesol list na políciu a zistil, že naozaj videli, ako ho Aimée písala, vycítil, že tu je preňho stopercentná príležitosť s celou vecou skoncovať.

Onoho popoludnia zobral celú rodinu na čaj ku Griffithovi, a keďže z úradu ta išiel s aktovkou, ľahko mohol priniesť vytrhnuté stránky z knihy, pohodiť ich pod schody a dovŕšiť prípad. To, že hodil vytrhnuté stránky pod schody, bol prešibaný ťah. Pripomínalo to komôrku, v ktorej sa našlo Agnesino telo, a prakticky to bolo preňho veľmi ľahké. Keď vyšiel za policajtmi, ktorí odvádzali Aimée, stačila mu chvíľočka, kým prechádzal cez halu."

„No jedno vám nemôžem odpustiť, slečna Marpleová," povedal som, „a to, že ste zatiahli do toho Megan."

Slečna Marpleová odložila háčkovanie, ktoré práve dokončila. Pozrela na mňa ponad okuliare a mala prísny pohľad.

„Môj milý pane, čosi sa muselo urobiť. Proti tomuto šikovnému chlapovi, ktorý nemal nijaké škrupule, neboli nijaké dôkazy. Potrebovala som niekoho, kto by mi pomohol, niekoho, kto má veľkú odvahu a dobrú hlavu. A našla som osobu, akú som potrebovala."

„Bolo to pre ňu veľmi nebezpečné."

„Áno, bolo to nebezpečné, no, pán Burton, neprišli sme na tento svet preto, aby sme sa vyhýbali nebezpečenstvu, keď je ohrozený život nevinného blížneho. Rozumiete ma?"

Rozumel som.

Pätnásta kapitola

Ráno na Hlavnej ulici.

Slečna Emily Bartonová vychádza z potravinárskeho obchodu s taškou v ruke. Líca má rumenné a oči jej žiaria.

„Ach, drahý pán Burton, už je naozaj všetko hore nohami. Len si predstavte, že sa napokon predsa vydávam na cestu!"

„Dúfam, že sa vám to bude páčiť."

„Ach, som presvedčená, že áno. Nikdy by som sa nebola na to sama odhodlala. Akoby bola zasiahla prozreteľnosť a všetko sa zmenilo. Už dlho som cítila, že sa musím vzdať Little Furze, lebo moje finančné pomery boli naozaj veľmi biedne, no nevedela som zniesť predstavu, že by to vlastnili cudzinci. Ale teraz, keď ste Little Furze kúpili vy a hodláte tam bývať s Megan, je to iná vec. A ešte aj drahá Aimée, po tom, ako prešla tou strašnou kalváriou, nevedela, čo si so sebou počať, keď sa oženil aj jej brat (je to utešené, keď si pomyslím, že ste sa obaja usídlili tu u nás!), privolila, že pôjde so mnou. Chceme byť preč poriadne dlho. Možno," a tu slečna Emily stíšila hlas, „pôjdeme aj okolo sveta! A Aimée je taká skvelá a taká praktická. Som hlboko presvedčená, a hádam aj vy, že sa napokon všetko dobre skončí."

Prebleskло mi hlavou, že pani Symmingtonová a Agnes Woddellová ležia vo svojich hroboch na cintoríne, a neviem, či by s tým súhlasili, a spomenul som si, že Agnesin chlapec sa k nej nezachoval najkrajšie a že pani Symmingtonová nebola veľmi láskavá k Megan, a do čerta! - jedného dňa všetci musíme umrieť! A súhlasil som so šťastnou slečnou Emily, že sa nakoniec všetko skončí najlepšie.

Prešiel som cez Hlavnú ulicu, zabočil som do brány Symmingtonovho domu a, Megan mi vyšla v ústrety.

Stretnutie nevyznelo nijako romanticky, lebo súčasne s Megan vybehol ozrutný starý ovčiarsky psisko, ktorý bol úplne nevhodne bujný a dobre že ma neprevalil.

„Nie je rozkošný?" spýtala sa Megan. „Trochu to prepína. Je náš?"

„Áno, je to svadobný dar od Joanny. Dostali sme krásne svadobné dary, pravda? Tú chlpatú vlnenú vecičku od slečny Marpleovej, o ktorej ani nevieme, čo to je, a ten krásny, starý čajový servis od pána Pyea, a Elsie nám poslala tácňu s pohármi..."

„Aká fantázia!" poznamenal som.

„A dostala miesta u zubára a je veľmi šťastná. A - kde som zastala?"

„Vypočítavala si svadobné dary. Nezabudni, že by si ich musela všetky vrátiť, keby si si to rozmyslela."

„Nič si nerozmyslím. Čo sme to ešte dostali? Ach, áno, pani Dane Calthropová nám poslala egyptského skarabea."

„To je originálna žena," povedal som.

„Ach! Ach! No nevieš ešte o tom najlepšom. Dar mi poslala aj Partridge. Je to najobludnejší čajový obrus, aký si kedy videl. No teraz ma už iste má rada, lebo povedala, že ho vlastnoručne vyšívala."

„Predpokladám, že je na ňom povyšívané kyslé hrozno a bodľačie."

„Nie, ‚verné milovanie'."

„Dušička," povedal som, „Partridge práve prichádza."

Megan ma vtiahla do domu.

Povedala:

„Iba na jednu vec neviem prísť. Joanna poslala okrem obojka a remienka na psa osobitne ešte jeden obojok a remienok. Nevieš načo?"

„To je iba Joannin žartík," povedal som.